

“...เดี๋ยวจะบอกว่า
พมว่าปริญญาไม่สำคัญ...
ไม่มีปริญญากับมีปริญญา
ปริญญาสำคัญกว่าปริญญา...”

ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่

BEYOND EDUCATIONAL REFORM

17-18 กรกฎาคม 2547 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

0
51
7

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

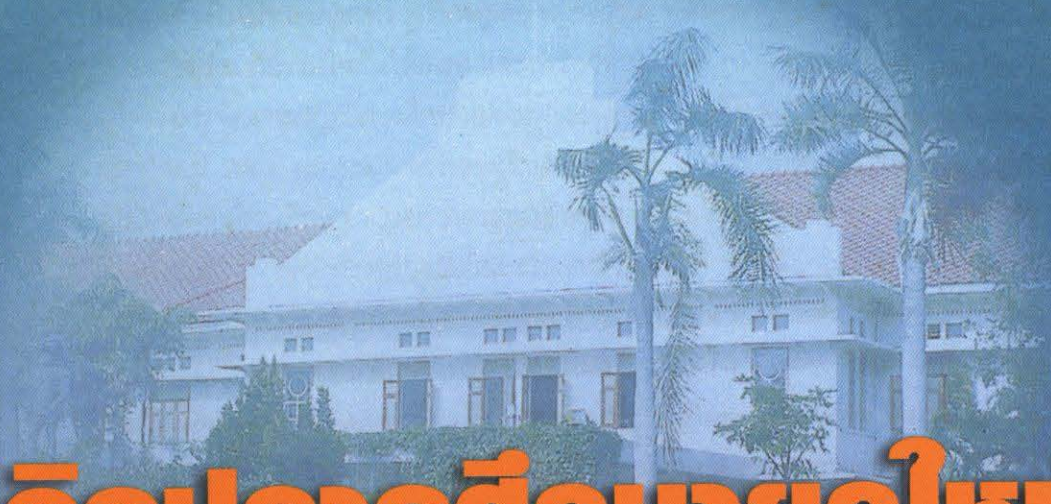
3961153326

วันที่ 30 / พ.ย. / 2549

เลขทะเบียน 41491A น1

เลขหมู่ LA
1220
ด 6152/2549

42594

ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่

BEYOND EDUCATIONAL REFORM

กระทรวงศึกษาธิการ

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

หนังสือปฏิรูปการศึกษายุคใหม่
BEYOND EDUCATIONAL REFORM

พิมพ์ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2547

จำนวน 50,000 เล่ม

ลิขสิทธิ์เป็นของกระทรวงศึกษาธิการ

ISBN 974-269-4966

ศึกษาธิการ, กระทรวง

ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ (BEYOND EDUCATIONAL REFORM)_ กรุงเทพฯ :
องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.), 2547.

120 หน้า.

1. การศึกษา.   I. ชื่อเรื่อง

370

ก ิระทรวงศึกษาธิการ เท่าที่ผ่านมาไม่มีการรวมตัวกันแสดงผลงานให้สังคมภายนอก
ได้รับรู้และไม่ค่อยปรากฏให้ประชาชนได้พบเห็น ทั้ง ๆ ที่มีผลงานของความสำเร็จอยู่มากมาย
นับว่าครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่ 5 องค์กรหลักของกระทรวงศึกษาธิการ ได้ร่วมมือกันจัดงาน
แสดงผลงานความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษา ในโอกาสครบรอบ 1 ปี ของการปรับ
โครงสร้างใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีหลายสิ่งหลายอย่างที่เป็นส่วนดี ๆ อยู่มาก ที่เกิด
จากความร่วมมือร่วมใจกันให้สังคมและประชาชนได้รับรู้

การจัดงานปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ (Beyond Educational Reform) ในระหว่างวันที่ 17-18
กรกฎาคม 2547 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ และสถานศึกษาทั่วประเทศ ได้จัดกิจกรรม
เปิดประตูสู่สถานศึกษา (Open House) เพื่อแสดงผลงานแห่งความร่วมมือ 5 องค์กรหลัก มีผลงาน
ดีเด่นที่ปรากฏ เช่น การสร้างสิทธิและโอกาสทางการศึกษาให้แก่เด็กยากจนและด้อยโอกาสใน
ชนบทให้ได้รับการดูแลช่วยเหลือเป็นพิเศษ การยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน
นักเรียน และครู-อาจารย์ และการเพิ่มศักยภาพความรู้ ความสามารถ ให้แก่นักเรียน นักศึกษา โดย
ส่งเสริมการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาอย่างทั่วถึง ซึ่งการจัดงานในครั้งนี้
เปิดโอกาสให้ประชาชนในทุกภาคส่วนได้ร่วมชมผลงาน ร่วมแสดงความคิดเห็น และ
ร่วมเสวนา ทำให้เกิดความเข้าใจในการทำงานของสถานศึกษา ครู-อาจารย์ และนักเรียน
อย่างแท้จริง โดยเฉพาะการเสวนาทิศทางการดำเนินงานของผู้บริหารระดับสูงของ
กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งทั้งหมดนับเป็นผลงานปฏิรูปการศึกษาของรัฐบาลภายใต้การนำของ
ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี และผลงานหลาย ๆ ส่วนเกิดจากการชี้แนะของท่าน ที่มีแนวความคิดนอกกรอบ
ดังจะเห็นได้จากกิจกรรมที่จัดขึ้น เมื่อวันที่ 17-18 กรกฎาคม 2547 ที่มีอย่างหลากหลาย โดย
เฉพาะวันที่ 17 กรกฎาคม 2547 ซึ่ง ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีปาฐกถาพิเศษ นับเป็นการเปิดงาน
ที่ยิ่งใหญ่และประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง

ความสำเร็จของการจัดงานครั้งนี้ถือว่าเป็นความสำเร็จร่วมกันของทุกภาคส่วนใน
กระทรวงศึกษาธิการ ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นักศึกษา ครู-อาจารย์ ผู้บริหารทุกระดับ
ขอขอบคุณทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องและให้การสนับสนุนไว้ ณ ที่นี้

ดร.อดิศัย โพธารามิก

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

งานปฏิรูปการศึกษายุคใหม่

Beyond Educational Reform

วันที่ 7 กรกฎาคม 2546 ที่ผ่านมาก็ถือว่าเป็นวันประวัติศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการอีกครั้งหนึ่ง นับตั้งแต่มีการจัดตั้งกระทรวงศึกษาธิการเป็นต้นมา เพราะเป็นวันที่มีการประกาศถึงการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างส่วนราชการและระบบการบริหารราชการครั้งใหญ่ ตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายหลักที่กำหนดแนวทางให้กระทรวงศึกษาธิการมีอำนาจหน้าที่ในการกำกับ ดูแลการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท โดยมีพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ซึ่งมีผลบังคับใช้ดังกล่าวข้างต้นรองรับการยุบรวมส่วนราชการที่มีหน้าที่จัดการศึกษาอยู่เดิม คือ กระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติเข้าด้วยกัน โดยมีองค์กรหลักในการบริหารเพียง 5 องค์กร ได้แก่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา

ส่วนในระดับพื้นที่ กำหนดให้มีสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 175 เขต ทำหน้าที่กำกับ ดูแลสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สืบเนื่องในวาระที่กระทรวงศึกษาธิการเข้าสู่โครงสร้างใหม่ครบ 1 ปี ดังกล่าว ดร.อดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ เห็นว่างานปฏิรูป

การศึกษามีความก้าวหน้าและมีผลงานมากพอสมควร นอกจากนี้ หลังจากได้ประกาศยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติที่สำคัญ 3 ประการ ไปแล้ว ตั้งแต่วันที่ 18 มีนาคม 2547 คือ การสร้างโอกาสทางการศึกษา มุ่งเน้นให้ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาคและเป็นธรรม การพัฒนาการจัดการเกี่ยวกับคุณภาพการเรียนรู้ ถือเป็นความสำคัญและเป็นหัวใจของระบบการศึกษาทั้งหมด การเพิ่มมาตรฐานและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ ในด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้ทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนา

ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นผลให้ทุกภาคส่วนของ 5 องค์กรหลัก มีจุดร่วมในการดำเนินงานอย่างมีเอกภาพ มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน และมีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทำให้ผลงานหลายอย่างเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ก่อให้เกิดพลังที่เข้มแข็งในการพัฒนาต่อเนื่องอย่างไม่หยุดยั้ง ปรากฏชัดเป็นผลงานเด่น ๆ เกิดขึ้นจำนวนมาก จึงเห็นควรเสนอผลงานที่เกิดขึ้นจากการที่ได้ประกาศยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติให้ทุกฝ่ายได้รับรู้ทั่วกัน รวมทั้งเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามาร่วมกิจกรรมอย่างแพร่หลาย เพื่อให้สังคมทั้งมวลเห็นว่าการปฏิรูปของกระทรวงศึกษาธิการเป็นการคิดนอกกรอบของทฤษฎีปฏิรูปการศึกษาที่เคยเป็นมาในอดีต และไปไกลกว่าที่ใครคาดคิด หรือที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า Beyond Educational Reform เป็นการใช้ที่เหมาะสมอย่างยิ่งกับสถานการณ์ของประเทศ ในภาวะที่ต้องเร่งผลักดันในลักษณะการก้าวกระโดด

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ดร.อดิศัย โปธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงดำริให้มีการจัดงานปฏิรูปการศึกษายุคใหม่โดยกระทำพร้อมกันทั้งประเทศ ในวันที่ 17-18 กรกฎาคม 2547 เพื่อให้สังคมเห็นถึงความสำคัญได้เข้าใจ เกิดความร่วมมือ สนับสนุน เมื่อเห็นผลงานการศึกษาของชาติทุกระดับ ทั้งด้านการประถมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา ปรากฏสิ่งดี ๆ เกิดขึ้นจำนวนมาก รวมทั้งสิ่งที่กำลังปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้เกิดผลสำเร็จอีกจำนวนมาก

ในงานปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ ครั้งนี้ได้กราบเรียนเชิญ ฯพณฯ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ เพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ทราบถึงแนวคิด นโยบาย วิธีปฏิรูปการศึกษาที่ให้ได้ผลสำเร็จโดยเร็วและตรงเป้าหมายที่สุด โดยมีการถ่ายทอดเสียงและภาพทางสถานีวิทยุและสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย ช่อง 11 ทั่วประเทศ ในระหว่างเวลา 10.00-12.00 น.

สำหรับภารกิจการจัดงานนั้น แม้ว่าจะเป็นการจัดขึ้นทั่วประเทศแต่ก็ได้แบ่งส่วนความรับผิดชอบ ออกเป็นดังนี้

ในส่วนกลาง จัดขึ้น ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ มีการนำเสนอผลงานดีเด่นทางการศึกษาที่หลากหลาย อาทิ ปาฐกถาพิเศษของ ฯพณฯ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร ที่เน้นวิสัยทัศน์การศึกษาและแนวทางในการบริหารจัดการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ

การเสวนาผู้บริหารระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการ โดย ดร.อดิศัย โปธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดร.คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นางพรนิภา ลิมปพยอม เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา รศ.ดร.ภาวิศ ทองโรจน์ เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ ศ.ร.ต.อ.ดร.วรเดช จันทรศร เลขาธิการสภาการศึกษา

การจัดนิทรรศการ แสดงผลงานความก้าวหน้าของการปฏิรูปการศึกษาของแต่ละองค์กรหลักทั้ง 5 จัดกิจกรรมสาธิตการเรียนการสอนโดยใช้ ICT จัดห้องและเวทีความรู้สำหรับผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครอง มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จัดคลินิกให้คำปรึกษาและบริการแก่ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้สนใจทั่วไป โดยมีองค์กรหลักทั้ง 5 เข้าร่วมกิจกรรม คือ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะเน้นเรื่องความสามารถของนักเรียนดีเด่น ICT ในโรงเรียน การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก การพัฒนาเด็กพิการและด้อยโอกาส โครงการโรงเรียนในฝัน โรงเรียนวิถีพุทธ และการพัฒนาโรงเรียนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดกิจกรรมการศึกษาดูงานตลอดชีวิต ความก้าวหน้าของการศึกษาเอกชน กิจกรรมเอื้ออาทร ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ที่มีต่อเด็ก การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษแบบง่าย ๆ และการจัดการศึกษาทางไกล

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จะเน้นความสามารถของนักศึกษาอาชีวศึกษา ที่มีพลังสมอง และศักยภาพ โดยนำเสนอผลงาน สิ่งประดิษฐ์อย่างหลากหลาย จำลองเป็นเมืองกิจกรรมต่าง ๆ ที่แสดงถึงความก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี เช่น เมืองเทคโนโลยี การเกษตร เมือง 108 อาชีพ เมืองภูมิปัญญาวิชาชีพ และเมืองเทคโนโลยีหุ่นยนต์ เป็นต้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดนิทรรศการภายใต้แนวคิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารเป็นเครื่องช่วยในการพัฒนาวิชาการของสถาบันการศึกษาไทย ในลักษณะของการเรียนการสอน การวิจัย ตลอดจนการบริหารงาน จะอยู่ในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนาการศึกษา (Uninet) มีกิจกรรมที่โดดเด่น คือ การแสดงหุ่นยนต์ Global ผลงานการประยุกต์ใช้ software computer เชื่อมโยงกับ Uninet และอื่น ๆ อีกมากมาย

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา เป็นผู้ประสานการจัดงานและจัดกิจกรรมบนเวทีให้ครูได้เข้าใจเรื่องการประกันคุณภาพ การจัดคลินิกครูและผู้บริหาร ซึ่งทุกรายการจัดได้เป็นที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

ในส่วนภูมิภาค กำหนดจัดเป็น Open House พร้อมกันทั่วประเทศ ในรูปแบบกิจกรรมแสดงผลงานที่สถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ทุกอำเภอทุกจังหวัด เขตพื้นที่การศึกษาทั้ง 175 เขต สถานศึกษานอกโรงเรียน สถานศึกษาอาชีวศึกษาและมหาวิทยาลัยทุกแห่ง รวมทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ประชาชน และผู้สนใจ

ได้เข้าชมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นอย่างกว้างขวาง พร้อมทั้งได้นำเสนอผลงานดีเด่นของนักเรียน ครู-อาจารย์ที่เกิดจากการปฏิรูปการศึกษาที่มีอยู่มากมาย ทั้งสองวัน โดยได้ดำเนินการจัดอย่างหลากหลาย ทั้งการจัดเสวนาทางวิชาการ การจัดนิทรรศการ การเข้าเยี่ยมชมสถานศึกษา และหน่วยงาน ให้เห็นผลงานสำคัญในเชิงประจักษ์ ในด้านหลักสูตร การเรียนการสอน ดนตรี กีฬา ศิลปะ การประกันคุณภาพการศึกษา การจัดการศึกษาปฐมวัย ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ เป็นต้น

สรุปได้ว่า กิจกรรมที่จัดขึ้นทั้งในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ได้สร้างความรู้ความเข้าใจให้กับนักเรียน ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครองนักเรียน ทั้งในด้านการบริหารจัดการ การพัฒนาหลักสูตรและการสอน การพัฒนาวิชาชีพครู และการบริหารงาน ในรูปคณะกรรมการตามยุทธศาสตร์ของการปฏิรูปการศึกษา จำนวนไม่น้อยกว่า 4 ล้านคน และมีประชาชนรับรู้จากสื่อที่ได้ถ่ายทอดไม่น้อยกว่า 35 ล้านคนทั่วประเทศ ส่งผลให้เกิดความตื่นตัว การปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ตามที่ตั้งใจไว้ ดังที่มีเสียงสะท้อนออกมาจากประชาชนและสื่อมวลชนทุกแขนงที่ได้กล่าวชื่นชมถึงความสำเร็จในการจัดกิจกรรมของกระทรวงศึกษาธิการครั้งนี้อย่างกว้างขวาง สมดังคำกล่าวที่ว่า Beyond Educational Reform ทุกประการ

งานมหกรรม “ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่” หลอมรวมพลังกาย ใจ จากบุคลากร 5 องค์กรหลักในกระทรวงศึกษาธิการ คือ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งก็ทำให้ผู้เข้าชมงานไม่ผิดหวัง

พิธีเปิด

วันที่ 17-18 กรกฎาคม 2547 ช่วงเวลาสั้น ๆ ที่วงการการศึกษาไทยต้องจารึกไว้ เพราะภาพที่ปรากฏ ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร เนืองแน่นด้วยนักเรียน นักศึกษา ครู-อาจารย์ ผู้บริหารสถานศึกษา นักวิชาการ ผู้สังเกตการณ์ สื่อมวลชน รวมทั้งประชาชนทั่วไป ปะปนกับผลงานน้อยใหญ่ที่ตั้งเรียงรายอวดผู้ชม หากไม่ได้เข้าไปสัมผัสคงไม่เชื่อว่าพื้นที่หลายพันตารางเมตรของศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ที่ถือว่ายิ่งใหญ่ระดับต้อนรับผู้นำทั่วโลก จะเป็นศูนย์รวมของคนไทยต่างสถานภาพจากทั่วประเทศ สีนหน้า อากัปกริยา แววตาที่แสดงออกถึงความกระตือรือร้นในการร่วมงานมหกรรม “ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่” หรือ “Beyond Educational Reform” ที่ ดร.อดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ดำริให้จัดขึ้น เพื่อเสนอให้สังคมประจักษ์ชัดว่า “การศึกษาของชาติ” ก้าวผ่านจุดเปลี่ยนที่สำคัญและยิ่งใหญ่แล้ว

งานมหกรรม “ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่” หลอมรวมพลังกาย ใจ จากบุคลากร 5 องค์กรหลักในกระทรวงศึกษาธิการ คือ สำนักงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาซึ่งก็ทำให้ผู้เข้าชมงานไม่ผิดหวัง

วันนั้น...เป็นวันเสาร์ ที่ไม่เหมือนวันหยุดราชการปกติ เพราะ ถนนหลายสาย นำผู้เป็นส่วนหนึ่งของงานมุ่งสู่จุดหมายเดียวกัน ที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์...

เริ่มจากการลงทะเบียนก่อนเข้าห้องประชุมใหญ่
ที่บรรจได้ไม่เกิน 6,000 คน แต่ในเวลาไม่นานนัก
Plenary Hall ดูเล็กแคบไปถนัดตาด้วยผู้คนที่ตื่นตัว
ด้านการศึกษา มาจับจองใช้สิทธิ์แต่เช้า แม้จะมี
โทรทัศน์วงจรปิดให้ผู้ชมด้านนอก ได้สัมผัสพิธีเปิด
อันยิ่งใหญ่ตระการตา ก็ตาม แต่ด้วยทุกคนต้องการ
รับฟังนโยบายจาก ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีด้วยตนเอง
งานนี้จึงสะท้อนให้เห็นว่า ทุกฝ่ายสนใจ อยากฟัง
อยากมีส่วนร่วมงานการศึกษาครั้งนี้เป็นอย่างมาก

สำหรับผู้ที่อยู่ทางบ้านที่ไม่ได้เข้าร่วมชมงาน
ที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์โดยตรง กระทรวง
ศึกษาธิการ ได้อำนวยความสะดวกให้ทุกคนมีส่วน
ร่วมรับรู้อย่างทั่วถึงทั้งประเทศโดยการถ่ายทอดสด
ในวันที่ 17 กรกฎาคม 2547 ระหว่างเวลา 10.00-12.00 น.
ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทยช่อง 11
กรมประชาสัมพันธ์ และบันทึกเทปโทรทัศน์กิจกรรม
ตลอดทั้ง 2 วัน โดยสถานีโทรทัศน์เพื่อการศึกษา (ETV)
วิทยุศึกษา และทางเว็บไซต์ <http://www.moe.go.th>

งานนี้ จึงนับเป็นพลสำเร็จอันยิ่งใหญ่ แสดงให้เห็นถึงพลังความเป็น “น้ำหนึ่ง” ของชาวกระทรวงศึกษาธิการ ให้สาธารณชนได้รับรู้ และเข้าใจถึงการก้าวไปข้างหน้า ของการจัดการศึกษายุคใหม่อย่างชัดเจนในทุกมิติ

ปรรยากาศของงานเต็มไปด้วยความคึกคักมีสีสัน เฝิงความคาคหมาย มีผู้คนแห่แหนเข้าเยี่ยมชมผลงานโดดเด่นของสถานศึกษาสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ทุกระดับทุกประเภท นอกจากนั้น สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา และสถานศึกษาทั่วประเทศยังจัดกิจกรรม “เปิดประตูสู่สถานศึกษา” (Open House) เปิดโอกาส ให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้าเยี่ยมชม รับทราบ ผลสำเร็จที่เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมและได้เห็นรูปแบบ วิธีการ แนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนที่ สามารถนํานโยบายไปสู่การปฏิบัติอย่างได้ผล งานนี้จึงนับเป็นผลสำเร็จอันยิ่งใหญ่ แสดงให้เห็นถึง พลังความเป็น “น้ำหนึ่ง” ของชาวกระทรวงศึกษาธิการ ให้สาธารณชนได้รับรู้ และเข้าใจถึงการก้าวไปข้างหน้า ของการจัดการศึกษายุคใหม่อย่างชัดเจน ในทุกมิติ

เวลาที่รอคอยมาถึง เมื่อก้าวแรกของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีพร้อมรอยยิ้ม เสียงปรบมือต้อนรับ ก็ก้อง ยาวนานจากผู้เข้าฟังการปาฐกถา ตามด้วยแสง สี เสียง ปรากฏบนเวทีที่ตกแต่งอย่างวิจิตรงดงามตระการตา ผสมผสานระหว่างยุคเก่าและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ฯพณฯ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี เป็นประธานเปิดงานและปาฐกถาพิเศษ การนำเสนอ อย่างเป็นทางการ โดย ดร.อดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงศึกษาธิการ กล่าวรายงานถึง ความเป็นมาและการจัดงาน “ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่” Beyond Educational Reform...

กล่าวรายงาน

กราบเรียน ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

การจัดงานปฏิรูปการศึกษา ยุคใหม่ในวันนี้กระทำพร้อมกันทั้งประเทศเพื่อให้ประชาชนได้เข้าใจ เมื่อเห็นผลงานการศึกษาของชาติทุกระดับ ทั้งด้านการประถมศึกษา อาชีวศึกษา อุดมศึกษา และที่พิเศษไปกว่านั้น ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้สละเวลาอันมีค่ายิ่งมาเป็นประธาน เปิดงานและปาฐกถาพิเศษให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ทราบถึงแนวคิด นโยบาย วิธีปฏิรูปการศึกษาที่ให้ได้ผลสำเร็จโดยเร็ว และตรงเป้าหมายที่สุด

ในช่วงที่ผ่านมารัฐบาลภายใต้การนำของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี กระทรวงศึกษาธิการ มีสิ่งดี ๆ เกิดขึ้นจำนวนมากและมีสิ่งที่กำลังปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้เกิดผลสำเร็จอีกจำนวนมากเช่นกัน

เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญกับการศึกษาของชาติเป็นอย่างยิ่ง ต้องการพัฒนาชาติบ้านเมืองให้เจริญก้าวหน้า ยกกระดับศักยภาพของคนในชาติ ให้มีความรู้ ความฉลาด

มีปัญญา และมีความสามารถ แนวความคิดของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เป็นการคิดนอกกรอบของทฤษฎีปฏิรูปการศึกษาที่เคยเป็นมาในอดีต ไปไกลกว่าที่ใครคาดคิด ที่เรียกภาษาอังกฤษว่า *Beyond Educational Reform* ซึ่งเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศไทย ที่ต้องเร่งผลักดันในลักษณะการก้าวกระโดด เพราะเราเห็นสภาพของความสะดวกสบายไม่เร่งรัดมานาน

แนวความคิดของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เป็นการคิดนอกกรอบของทฤษฎีปฏิรูปการศึกษาที่เคยเป็นมาในอดีต ไปไกลกว่าที่ใครคาดคิด ที่เรียกภาษาอังกฤษว่า Beyond Educational Reform ซึ่งเหมาะสมกับสถานการณ์ของประเทศไทย

๖ แนวคิดของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เป็นการริเริ่มที่สำคัญของวงการศึกษาหลายเรื่องด้วยกัน สิ่งหนึ่งที่เห็นชัดคือการเน้นที่ผลงานซึ่งใช้เป็นตัวตั้ง หลายเรื่องที่ปรากฏผลแล้วอย่างเป็นรูปธรรม เช่น เรื่องการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ได้แสดงตัวอย่างให้เห็น เช่น การสอนนักเรียนที่โรงเรียนสามเสนวิทยาลัยที่ผ่านมา ทำให้กระทรวงศึกษาธิการสามารถศึกษาวิเคราะห์ นำไปสู่การปฏิบัติและเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมอื่น ๆ ที่จะทำให้เกิดประโยชน์กับผู้เรียนได้อย่างกว้างขวางยิ่งขึ้น

การริเริ่มของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการดำเนินงานในกระทรวงศึกษาธิการที่สำคัญหลายประการ เช่น ในกรณีโรงเรียนในฝัน เน้นผลที่ต้องการคือการยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ของนักเรียนของครู-อาจารย์ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ทั้งงบประมาณ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และที่สำคัญคือการมีส่วนร่วมขององค์กรต่าง ๆ ในสังคมร่วมกันผลักดัน ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และในอนาคตอันใกล้จะมีโรงเรียนในฝันที่มีคุณภาพเกิดขึ้นจำนวนหนึ่งแน่นอน

การมองเห็นความยากลำบากของคนในสังคมไทยซึ่งประกอบด้วยสังคมเมืองและสังคมชนบท ที่มีความแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง สังคมเมืองมีความพร้อม อาจไม่ต้องให้ความช่วยเหลือมากนัก แต่เด็กยากจนด้อยโอกาสในชนบทห่างไกล ต้องได้รับการช่วยเหลือดูแลเป็นพิเศษ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี จึงคิดวิธีการแยบยล เพื่อประโยชน์ต่อเด็กในทันที เช่น ให้ทุนช่วยเหลือเด็กยากจนกว่า 79,000 คน ที่เขียนเรียงความเล่าเรื่องตัวเอง ส่งเสริมให้นักเรียนทำงานมีรายได้ระหว่างเรียน กว่า 150,000 คน ให้นักเรียนมีจักรยานยืมเรียนจำนวน 375,800 คัน เป็นต้น

๕

ทั้งยังมีดำริให้จัดทุนการศึกษา ให้เด็กยากจนและเรียนดี ในทุก อำเภอ ให้ได้ทุนไปศึกษาต่อทั้งใน และต่างประเทศ ขณะนี้มีนักเรียน ที่ได้รับทุนไปแล้วทั้งสิ้น 923 คน นับว่าเป็นเรื่องใหม่ที่ไม่เคยมีใครคิด และทำได้มาก่อน เขาวชนเหล่านี้ เมื่อจบการศึกษาจะกลับมาทำงาน ให้ท้องถิ่นกำเนิดของตนเอง

ความริเริ่มที่สำคัญทั้งหลาย นี้เป็นการทำงานเพื่อประโยชน์ของ การศึกษาของชาติ เป็นการผลักดัน ที่มีพลังขนาดใหญ่ที่เราเรียกว่า Critical Mass ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ที่รวดเร็วซึ่งแตกต่างจากการทำงาน ในอดีต ที่เป็นเรื่องเล็ก ๆ ไปช้า ๆ ไม่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงมากนัก จึงถือได้ว่าเป็นแบบอย่างของการทำงาน ของกระทรวงศึกษาธิการ ใน ยุคใหม่ ที่ต้องก้าวออกมาจากกรอบ ออกมาจากรูปแบบของการปฏิบัติ ที่เป็นอยู่เดิมๆ

สิ่งที่คนทั้งหลายรอดคอย ก็คือ เรื่องทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษาผูกพัน กับรายได้ในอนาคต ที่ ๗๗๗ นายกรัฐมนตรีใช้คำภาษาอังกฤษ ว่า ICL ทุนนี้ในอนาคตจะทำให้ เด็กนักเรียนมีโอกาสในการศึกษา ยิ่ง ๆ ขึ้นอย่างทั่วถึง

แนวความคิดที่ได้รับเหล่านี้ กับภารกิจที่จะต้องปรับตัวอย่าง เร่งด่วนของกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติ

โดยระดมความคิดของทุกภาคส่วน ขององค์กรหลักทั้ง 5 ให้มีจุดร่วม ในการดำเนินงานอย่างมีเอกภาพ มีส่วนส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันให้เกิด ประสิทธิภาพสูงสุด ก่อให้เกิดพลัง ที่เข้มแข็งในการพัฒนาต่อเนื่อง

อย่างไม่หยุดยั้งประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ที่สำคัญ 3 ประการที่ได้มีการจัด ประชุมสัมมนาและประกาศ ให้ทราบโดยทั่วกันไปแล้ว เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2547 ประกอบด้วย

1. การสร้างโอกาสทางการศึกษาที่มุ่งเน้นให้ทุกคนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาค และเป็นธรรม จึงได้กำหนดแผน

ปฏิบัติการหลักในการดำเนินงาน เช่น การพัฒนาระบบสารสนเทศที่มีความถูกต้องชัดเจนทันต่อเหตุการณ์ นำ ข้อมูลและระบบสารสนเทศ ภูมิศาสตร์ที่เรียกว่า GIS (Geographical Information System) มาใช้เพื่อ ส่งเสริมการเรียนเข้าถึงผู้เรียนทุกกลุ่ม โดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาส ยากจน และห่างไกลที่ต้องมีสถานศึกษา รองรับที่ครอบคลุมและทั่วถึง

2. การพัฒนาการจัดการ เกี่ยวกับคุณภาพการเรียนรู้ ซึ่ง ถือว่ามีความสำคัญและเป็นหัวใจ ของระบบการศึกษาทั้งหมด กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนด เป้าหมายและแผนปฏิบัติงานที่สำคัญ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และมาตรฐาน การเรียนรู้ การเพิ่มศักยภาพครู และบุคลากรทางการศึกษา ทั้งใน ด้านมาตรฐานวิชาชีพ และการ พัฒนาระบบเงินเดือนและค่าตอบแทน เป็นต้น

3. การเพิ่มมาตรฐานและขีดความสามารถในการแข่งขัน ของประเทศ ได้กำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ๆ ในด้าน การพัฒนามาตรฐานการศึกษาให้ ทัดเทียมกับประเทศที่พัฒนาแล้ว การเพิ่มขีดความสามารถในการวิจัย การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยี การส่งเสริมความร่วมมือกับองค์กร ทั้งในและต่างประเทศ

ทิศทางการทำงานของ

กระทรวงศึกษาธิการยุคใหม่จะมุ่งไปที่ผลสัมฤทธิ์เป็นหลัก ต้องสร้างบุคลากรของชาติให้มีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต มีความรู้ มีความรับผิดชอบ มีคุณธรรม จริยธรรม ทำงานกับใครก็ได้ กระบวนการเรียนรู้จะเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา สนุกสนาน ได้ความรู้ที่เป็นสาระสำคัญมากขึ้น เด็ก ๆ ได้เล่นกีฬา ดนตรี ได้ทำกิจกรรมตามความต้องการและความสนใจ เด็กจะเรียนอย่างมีความสุข สามารถแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง ตามที่ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีได้คาดหวังเอาไว้ สิ่งเหล่านี้จะเป็นสิ่งที่เป็นไปได้และกำลังจะเกิดขึ้น ผลผลิตเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในระบบเศรษฐกิจใหม่ ซึ่งเป็นเศรษฐกิจฐานความรู้ สังคมใหม่ สังคมฐานความรู้จะเป็นการช่วยแก้ปัญหาสังคมของประเทศชาติของเราในระบบบูรณาการในอนาคต

ในวาระที่กระทรวงศึกษาธิการเข้าสู่โครงสร้างใหม่ครบ 1 ปี และได้ประกาศยุทธศาสตร์สู่การปฏิบัติมาแล้ว มีผลงานเด่น ๆ เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก จึงได้ร่วมกันจัดงานในวันนี้ขึ้น โดยจัดพร้อมกันทั่วประเทศ เพื่อเสนอผลงานที่เกิดขึ้นจากการปฏิรูปการศึกษา เปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามาร่วมกิจกรรมอย่างแพร่หลาย ให้ทุกฝ่ายได้รับทราบแนวความคิด และเจตนารมณ์ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี

ในการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ มีการจัดกิจกรรมแสดงผลงานที่สถานศึกษาชั้นพื้นฐานทุกอำเภอ ทุกจังหวัด สถานศึกษานอกโรงเรียน สถานศึกษาอาชีวศึกษา และมหาวิทยาลัยทุกแห่ง รวมทั้งมหาวิทยาลัยราชภัฏ ราชมนฑล ที่ได้เปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง ประชาชน และผู้สนใจได้เข้าชมกิจกรรมที่สถานศึกษาจัดขึ้นอย่าง

กว้างขวาง มีการนำเสนอผลงานดีเด่นของนักเรียน ครูอาจารย์ที่เกิดจากการปฏิรูปการศึกษา ที่มีอยู่มากมาย โดยจัดเป็น Open House พร้อมกันทั่วประเทศ ในวันที่ 17 และ 18 กรกฎาคม 2547 ในส่วนกลางจัด ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ มีการนำเสนอผลงานดีเด่นทางการศึกษาที่หลากหลาย มีนิทรรศการแสดงผลงานการสัมมนาทางวิชาการ การสาธิต การบรรยาย และการให้คำปรึกษาทางด้านวิชาการ

เพื่อแสดงถึงความก้าวหน้า และการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์แห่งความสำเร็จระหว่างบุคลากรทุกส่วนของกระทรวงศึกษาธิการต่อไปนี้เชิญชมวีดิทัศน์การปฏิรูปการศึกษายุคใหม่และขอกราบเรียนเชิญ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีกล่าวเปิดงานพร้อมกันทั่วประเทศ ทั้งที่ส่วนกลางและสถานศึกษาชั้นพื้นฐานทุกอำเภอ ทุกจังหวัด สถานศึกษานอกโรงเรียนทุกแห่ง มหาวิทยาลัย วิทยาลัยอาชีวศึกษา ทุก ๆ แห่ง ซึ่งพร้อมกันอยู่ ณ สถานที่ต่าง ๆ ในขณะนี้ มีประชากรที่มาร่วมงานในวันนี้ ไม่น้อยกว่า 1,500,000 คน เพื่อรับชม รับฟังการถ่ายทอดสดเป็นเวลา 2 ชั่วโมง ในพิธีเปิดการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ และมีความกระหายที่จะรับฟังปาฐกถาพิเศษของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีต่อไป

ว

ดิทัศน์ที่ได้นำเสนอเรื่องราวอันเป็นผลงานของรัฐบาลกับผลการจัดการศึกษาในช่วงที่ผ่านมา ซึ่งมีความยาวเพียง 5 นาที แต่ก็สร้างความประทับใจในน้ำใจ ความเอื้ออาทรต่อเด็กและเยาวชนให้ได้มีโอกาสเรียนหนังสือโดยไม่มีอุปสรรคใด ๆ มาขวางกั้น

จบแล้ว ๆพณฯ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้กล่าวปราศรัยในโอกาสเดียวกันนี้

ดร.อดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นายสุธรรม แสงประทุม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วยผู้บริหาร 5 องค์กรหลัก รับฟังปราศรัย

ที่สุดแห่งปาฐกถา

ของ ฯพณฯ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี

วินนี้เป็นวาระสำคัญยิ่งของกระทรวง
ศึกษาธิการวันหนึ่ง ที่จะเน้นย้ำถึงความมุ่งมั่น
ในการปฏิรูปการศึกษาหลังจากครบ 1 ปีของการ
ปรับโครงสร้างใหม่ ผมเองได้รับการขอให้มาช่วยพูด
และได้ถามว่าจะให้พูดเรื่องอะไร ได้รับคำตอบว่า
ให้พูดเรื่องปฏิรูปการศึกษา ก็เลยถามว่า ปฏิรูป
อย่างไร จะเอาปฏิรูปแค่ไหน

ผมชอบใช้คำว่า beyond เพราะฉะนั้นจะใช้
คำว่า Beyond Educational Reform เป็นการปฏิรูป
ที่ยิ่งกว่าการปฏิรูป คำปฏิรูปในความหมายเดิม และ
มีโครงสร้างใหม่อีก 5 องค์กรหลัก ที่ว่านี้ไม่พอ

ก่อนอื่น ผมอยากจะเชิญชวนทุกคนที่อยู่ใน
แวดวงการศึกษาก่อนว่า เราจะพร้อมกันใหม่ ที่จะทิ้ง
ฟอร์มแล้วมาจับ Substance ได้ใหม่ คือ อย่าไปจริงจัง
กับรูปแบบมากนัก เอาเนื้อหาดีกว่า แม้กระทั่งครู
ก็เหมือนกัน ครูควรทิ้งคำว่า หน้าตา เอาจิตวิญญาณ
แห่งความเป็นครูที่รักนักเรียนเหมือนลูก ถ้าเราพร้อมใจ
กันว่า กระทรวงศึกษาธิการจะทิ้งรูปแบบ และจะยึด
เนื้อหา ครูจะทิ้งหน้าตาแต่ยึดเรื่องจิตวิญญาณของ
ความเป็นครู รับรองระบบการศึกษาของเราจะง่ายมาก

“

...ครูควรทึ่งคำว่า หน้าตา เอาจิตวิญญาณแห่งความเป็นครู
ที่รักนักเรียนเหมือนลูก...

”

6 เมื่อวันอาทิตย์ ผมไปเปิดงานประชุมโรคเอดส์ ครั้งที่ 15 ประชุมนานาชาติ หัวข้อการประชุมผมชอบมาก ใช้คำว่า Access for All หมายความว่า ทุกคนต้องเข้าถึงได้ อันนั้นเขาเน้นเรื่องของการเข้าถึงข้อมูล เข้าถึงเรื่องของการรักษา ความจริงแล้วใช้ได้ทุกอย่าง เพราะสังคมไทยเราเป็นสังคมที่มีความแตกต่างของฐานะและโอกาสระหว่างคนไทยด้วยกันมาก ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ทั่วไปของประเทศกำลังพัฒนาทั้งหมด

ในฐานะที่ผมทำหน้าที่ให้กับพี่น้องประชาชน ผมจึงต้องมีหน้าที่ที่ทำให้ประชาชนทุกคนมีความสมบูรณ์และแข็งแรงใน 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ หรือด้าน physical health และด้านจิตใจ ก็คือ mental health และที่สำคัญก็คือ ด้านสติปัญญา หรือ intellectual health ถ้าผมสามารถทำให้คนไทยทั้งประเทศมีความสมบูรณ์ทั้งด้าน physical, mental และ intellectual นั่นคือ สุดยอด แต่ก็พูดง่ายทำยาก

ทั้งหมดต้องพุ่งเป้าไปจุดหมายนั้น แต่คงไม่มีคนใดคนหนึ่งสามารถมีทั้ง physical, mental และ intellectual ที่สมบูรณ์ที่สุดได้ แต่ต้องให้ดีที่สุดตามศักยภาพที่เขาจะไปได้ อันนั้นแหละคือที่สำคัญ ทำอย่างไรถึงให้มนุษย์ทุกคนมีร่างกายที่แข็งแรงที่สุดเท่าที่จะมีได้ แต่ถ้าเกิดว่ามีปัญหา มียีนส์บกพร่องตั้งแต่เด็ก ก็อาจแข็งแรงได้ระดับหนึ่ง อันนั้นก็ต้องยอมรับ สุขภาพจิตก็คือสถานะทางครอบครัวที่มีความอบอุ่น ปัญหาสังคมที่ไม่รู้เร้าจนทำให้ต้องเสียผู้เสียคน และเรื่องของการส่งเสริมและ

การพัฒนาภูมิปัญญา ความรู้ การศึกษา

ทั้ง 3 ข้อนี้ คือสิ่งที่เราต้องทำ ทำอย่างไรถึงจะปลดปล่อยศักยภาพคนไทยทั่วประเทศให้มุ่งสู่ความสมบูรณ์ทั้ง 3 ด้านเต็มตามศักยภาพ ที่มีอยู่เป็นอย่างไร มีอะไรที่ไปบล็อก ไปขวางเขา เพราะนั่นเป็นศักยภาพส่วนบุคคล แต่ต้องไม่มีอะไรที่เป็นกฎหมาย ระเบียบ กติกา หรือว่าต้นทุนใด ๆ ที่เป็นตัวห้าม ถ้าทำได้ตรงนี้ ผมเชื่อว่าประเทศไทย จะเป็นประเทศที่พัฒนาแล้วได้ ไม่ยากนัก และจะเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการแข่งขัน สูงสุดในภูมิภาคนี้โดยไม่ยากนัก ฉะนั้นพูดง่ายแล้วทำยาก ก็คือว่าพวกเราทุกคนจะต้องช่วยกัน แม้กระทั่งคนไทยทุกคนก็ต้องดิ้นรนให้ศักยภาพของตนเองทั้ง 3 ด้านนั้น เข้มแข็งให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทำอย่างไรนั้นก็ต้องคุยกันหลายอย่าง

“...แต่คงไม่มีใครคนใดคนหนึ่งสามารถบีทั้ง physical, mental และ intellectual ที่สมบูรณ์ที่สุด แต่ต้องให้ได้ที่สุดตามศักยภาพที่ขาจะไปได้...”

วันนี้เป็นวันครบ 1 ปีของการมีโครงสร้างใหม่กระทรวงศึกษาธิการ มีกฎหมายปฏิรูปการศึกษา ผมขอใช้อีก mean นั่นคือ hardware เรามีกฎหมายบอกว่า ต้องทำอย่างนี้ เราพูดถึง life long learning การศึกษาตลอดชีวิต เราพูดถึง student centred นักเรียนเป็นศูนย์กลาง

แล้ววันนี้เราก็มีโครงสร้างแต่ไม่มีจิตวิญญาณ จึงเท่ากับเป็นโครงสร้างที่มี hardware แต่ไม่มี software แสดงว่าสิ่งที่มีอยู่ยังใส่จิตวิญญาณลงไปไม่พอดังที่ได้พูดตอนต้นแล้วต้องใส่จิตวิญญาณลงไป เราอย่าให้ความสำคัญกับฟอร์มมาก รูปแบบต้องสำคัญน้อยกว่าเนื้อหา

นั่นคือสิ่งที่เราต้องเข้าใจและยอมรับ และครูต้องยอมรับว่าวันนี้ต้องเรียนรู้ร่วมกัน อย่าไปคิดว่าครูคือ boss ครูต้องเหนือกว่าเด็ก ต้องไม่คิดอย่างนั้น ความเคารพ ความศรัทธาอยู่ที่การปฏิบัติ อยู่ที่จิตใจ ถ้ามีเมตตาธรรม เด็กเคารพ ไม่ต้องเกรง ถ้าครูเรียนหนังสือไม่เก่ง เด็กนักเรียนต้องไม่เก่ง อย่างนั้นไม่ได้ ถ้าเด็กเก่งกว่า ครูต้องดีใจ เราอยากมีลูกที่เก่งกว่าพ่อแม่ ที่เราเรียกว่าอภิชาติบุตร เพราะฉะนั้นก็อยากจะมีอภิชาตินักเรียน ผมไม่รู้จะเรียกอย่างไร

สรุปแล้วก็คือ ให้อำนาจเราอยากได้ นักเรียนที่เรียนเก่ง ๆ เก่งกว่าครูแล้ว เรามองใจ วันนี้ ครูผมภูมิใจกันทั้งนั้น เจอผมก็เพราะลูกศิษย์เป็นนายกรัฐมนตรี เมื่อ

ส่งเด็กไปสอบโอลิมปิก ก็ดีใจที่นักเรียนได้ไปสอบโอลิมปิก นั่นคือสิ่งที่ต้องใส่จิตวิญญาณของความเป็นครู

ครูประถมศึกษาคคนหนึ่ง เป็นชาวอินเดีย ชื่อ กลอเรีย เดอโซซา ซึ่งเป็นที่รู้จักกันในวงการการศึกษาทั่วโลกว่า เป็นครูที่มีความมุ่งมั่นเข้ามาสอนประถมศึกษาแล้วเกิดทันที เพราะว่า นักเรียนในอินเดียเรียนแบบชนิดที่ว่า rote learning คือ เรียนท่องจำ เขาบอกว่าถ้าเรียนอย่างนี้แล้วเด็กไม่มีความฉลาดเด็กเก่งยากเขาก็พยายามมุ่งมั่นใช้เวลา 20 ปี ต่อสู้จนในที่สุดก็สามารถปฏิรูประบบหลักสูตรการเรียนการสอนของอินเดียใหม่ เลิกระบบ rote learning หรือเรียนแบบท่องจำ

นี่คือความมุ่งมั่นของครูประถมเพียงคนเดียวที่มีจิตวิญญาณของความเป็นนักการศึกษาและความเป็นครูที่แท้จริง

ผมพยายามพูดอยู่ตลอดเวลาเรื่องจิตวิญญาณ เพราะคนเราทำอะไรถ้าขาดจิตวิญญาณเหมือน robot เหมือนหุ่นยนต์ที่ต้องไขลานให้เดินไปวัน ๆ ถ้าคนมีจิตวิญญาณทำอะไรไม่เหนื่อยผมไปนิวซีแลนด์มา ไปเจอผู้ที่ยืนยันว่าผม คือ นายกรัฐมนตรีนิวซีแลนด์เป็นผู้หญิง ชื่อ Helen Clark เป็นคนขยันมาก ทำทุกอย่างด้วยตนเอง แม้กุญแจลิฟต์ยังพกเอง เปิดลิฟต์ไขกุญแจเอง ผมไม่เคยมีกุญแจบ้านสักดอก

สมบัติห้องสมุดรัฐสภา

ผมถามเฮเลนว่า You like your job ใช่ไหม

เขาบอกว่าใช่ I like my job. ฉันชอบงานของฉันมาก

นี่ไงครับ คือคนที่ทำงานแล้ว enjoy กับการทำงานจะมี endorphine ทำให้มีความรู้สึกที่ไม่เหน็ดเหนื่อย อย่างผมเขาบอกว่าทำไมไม่เหนื่อย ที่จริงก็เหนื่อย แต่ว่าทำอะไรแล้ว ชาวบ้านมีความสุข ชาวบ้านพันทุกข์ เราก็มีความสุขตาม เราก็ไม่เหนื่อย

ถ้า ครู สอน หนังสือ แล้ว นักเรียนสนใจ นักเรียนมีความสุข จากการเรียน แล้วครูก็สนุกไปด้วย รับรองเท่าไรก็ไม่เหนื่อย ไม่รู้พลังมาจากไหน

เพราะฉะนั้น วันนี้ที่เรากำลังเน้นย้ำกันก็เพราะว่าเราต้องเอาใจใส่ สำคัญที่ใจ เพราะใจเนรมิตได้ทุกอย่าง ที่ขึ้นไปดวงจันทร์ได้ ก็เพราะพลังใจ

วันนี้ผมอยากจะพูดในหลายเรื่อง นั่งเขียนว่าจะพูดเรื่องอะไรบ้างจริง ๆ แล้วต้องออกตัวว่าไม่ใช่ นักการศึกษา แต่ชอบศึกษา เมื่อเข้ามาตั้งแต่เข้าไปส่งลูกสาวเขาไปซ่อมรับปริญญา ได้เห็นเด็ก ๆ จบปริญญา ใส่เสื้อครุยถ้ายูนิฟอรมแล้ว ก็ภูมิใจแทน ที่เขาตั้งใจเรียนจนจบ

สิ่งหนึ่งที่ผมพยายามพูดตลอดเวลา การเรียนจบนั่นคือ วันชีวิตเพิ่งเริ่มต้น ภาษาอังกฤษใช้คำว่า commencement day คือเป็นวันเริ่มต้นแห่งชีวิต ไม่ได้หมายความว่า ต้องเลิกศึกษาต่อ “ศึกษา” ในที่นี้ไม่ต้องจำเป็นต้องมีรูปแบบ และที่ผมเน้นย้ำรูปแบบกับสาระนั้น

ผมอยากจะบอกว่า **ฟังให้ดีนะ เดี่ยวจะไปบอกว่าผมว่าปริญญาไม่สำคัญ คนมีปริญญาแล้วไม่มีปัญญา ไม่สำคัญเท่าคนมีปัญญา แล้วไม่ต้องมีปริญญา แต่มีทั้งปัญญาและปัญญาดีกว่าแน่นอน** ไม่ใช่เป็นเรื่องที่ either or เป็นเรื่องที่ว่าถ้ามีทั้งปริญญาและทั้งปัญญาก็เป็นเรื่องดี แต่ไม่มีปัญญากับมีปัญญา ปัญญาสำคัญกว่าปริญญา ฟังให้ดีนะ เดี่ยวเข้าใจผิดกัน

ผมจำชื่อไม่ได้ คนที่คิดเตาไมโครเวฟเป็นคนที่ drop out คือ

เรียนไม่จบ ถี้อช็อกโกแลตเดินผ่านไมโครเวฟแล้วช็อกโกแลตเกิดละลาย เขานำความคิดนี้ไปคิดต่อแล้วใช้ตัวไมโครเวฟเป็นตัวทำความร้อน

วันนี้เขาได้รับค่าสิทธิบัตรจากการทำไมโครเวฟไปหลายตั้งค์ ไมโครเวฟออกเครื่องเขาก็รับตั้งค์

เศรษฐีที่รวยที่สุด อายุน้อยที่สุดในโลก Bill Gates ไม่จบปริญญา drop out ปี 2 ใช้โรงรถพอส่อมคอมพิวเตอร์ ทำคอมพิวเตอร์

ไมเคิล เดลล์ อายุ 30 กว่า ตอนเรียน high school เรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย รายได้มากกว่าครู เพราะว่าไปขายสมาชิกหนังสือพิมพ์ตามบ้านจัดสรรที่เกิดขึ้นใหม่ เพราะรู้ว่าบ้านจัดสรรใหม่ๆ คนเข้าไปอยู่ใหม่ ยังไม่ได้เป็นสมาชิกหนังสือพิมพ์ ก็ไปขายสมาชิกแล้วก็ส่งหนังสือพิมพ์

THAI NATIONAL ASSEMBLY LIBRARY

3961153326

พอเข้าไปเรียนแพทย์ก็ไปทำคอมพิวเตอร์ แข่งกับบริษัทคู่แข่ง ซึ่งทำในลักษณะของ mass production ไม่เคิล เดลล์ คิดนิดเดียวว่า ความต้องการของคนไม่เหมือนกัน เพราะฉะนั้น ทำ mass customization ไม่เคิล เดลล์ ผลิต Dell computer ขายแข่งกับบริษัทคู่แข่งทันที ไม่เคิล เดลล์ drop out จากโรงเรียนแพทย์

ที่พูดเรื่องนี้ ไม่ได้บอกว่าเด็ก ๆ อย่าไปเรียนเลย คงไม่ใช่ แต่ต้องการให้รู้ว่า ทุกอย่างก้าวของการเรียนรู้ ต้องเรียนให้รู้ แล้วจะเกิดกระบวนการคิดเป็นในสมอง แล้วจะคิดได้ทุกเรื่อง โดยไม่ต้องมีปริญญามายบอกว่าถ้ามีปริญญาแล้วจึงจะคิดได้

เพราะฉะนั้นการเรียนการสอนจึงต้องถามว่า เรียนให้รู้ได้ไหม เรียนแบบท่องจำ เรียนแล้วก็ไม่รู้ เวลาเข้าห้องสอบกลัวจะเดินสะดุด ประตู กลัวที่ห้องมาลึ้ม ตรงนี้คือสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง เรียนให้รู้สำคัญที่สุด เรียนให้ท่องจำไม่มีทางเลยที่จะทำให้เด็กเก่งได้ เพราะวิชาที่เรียนแต่ละวิชามีปรัชญาอยู่ในตัว สูตรคณิตศาสตร์ทุกสูตรมีที่มาที่ไปถ้าให้นักเรียนท่องเดี๋ยวก็ลืมน

แต่ถ้าให้นักเรียนปฏิบัติจนเข้าใจปรัชญาที่มาที่ไปแล้ว นักเรียนเก่ง รู้จริง และหากู้จริงตั้งแต่เด็กนั่นดีที่สุดในจิตวิทยาสัมัยใหม่บอกว่า เด็กเริ่มเรียนรู้ ตั้งแต่อยู่ในท้องแม่ บอกว่าท้องเริ่มโต จะพูดคนเดียวคือพูดกับลูกในท้อง เป็นการกระตุ้นให้สมองเกิดการพัฒนาดังแต่เล็ก ๆ เขาบอกว่า เด็กตัวเล็ก ๆ ที่อังกฤษ มีของเล่นทำเป็นหนังสืออย่าง เป็นยางสังเคราะห์ที่ไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายให้เด็กเล่น

เพราะฉะนั้น เด็กจะเห็นหนังสือเป็นของเล่นตั้งแต่เล็ก ๆ พอโตขึ้นเห็นหนังสือจะไม่รังเกียจหนังสือ กระโดดใส่เลยของเรา ไม่ค่อยชอบหนังสือ จะชอบเอาไว้หนุนหัวนอน เล่มหนา ๆ เราจึงต้องเริ่มมองตั้งแต่ชั้นตอนทุกอย่าง

เพราะฉะนั้นคำว่า reform หมายถึง การเปลี่ยน structure ใช้นิยาม การแก้กฎหมายถูก แต่กฎหมายต้องไม่ให้ rigid จนขาดความคล่องตัว ระบบการศึกษาคือความคล่องตัวสุด ๆ ไม่ใช่ขีดเส้นให้เดินทุกอย่าง แล้วพวกเรานักตีความอยู่แล้ว ทุกเรื่องตีความหมด ตีความการศึกษาคงไม่ได้แล้ว การศึกษาต้องมีความคล่องตัวสูงมากทั้งวิถีคิดและวิถีปฏิบัติ

สรุปว่า การศึกษาเรียนแล้วต้องรู้ แล้วก็ต้องรู้ด้วยว่า ไม่มีใครที่บอกว่ารู้แล้วจะรู้ทุกอย่าง แม้โลกเปลี่ยนแปลงไปแล้วก็ยังไม่ได้อยู่ ถ้าไม่ติดตามการเปลี่ยนแปลงของโลก ไม่อ่านหนังสือ ไม่ได้ติดตามความเคลื่อนไหวต่าง ๆ พัฒนาความรู้ ความรู้ที่เราเรียนมาจะตัน เพราะฉะนั้นเมื่อเวลาเด็กรุ่นใหม่รู้มากกว่า ต้องขอบคุณ เพราะสิ่งที่เขารู้มากกว่ามาเติมความรู้ให้เรา

ที่นี้เรามาดูระบบการศึกษาที่เราพยายามเรียนที่ละวิชา แยกทีละวิชา สมัยนี้เขาบอกว่า เรียนแบบนี้ไม่ได้ผล ต้องให้เรียนเป็นเรื่องราว แล้วเอาหลักวิชาไปแยกแยะ เพราะมันจะเกิดความเข้าใจหมด เรียกเป็น parallel learning กับเรียนเป็น linear learning ที่เราเรียนปัจจุบันคือเป็น linear แต่เขาบอกว่า อยากให้เรียนเป็น parallel คือเรียนเป็นเรื่องเป็นราว เรียนบน learning by doing ทั้งหมด

คือเรียนไปทำไป เรียนไปพร้อมกับการทำกิจกรรม

ผมไปดูเด็กที่ตรุณสิกขาลัย เป็นเด็กโรงเรียนนาร่อง เขาให้เด็กปฏิบัติ โดยทำเบเกอรี่ สอนเด็กทำ ต้องใช้คณิตศาสตร์ไปในตัว แล้วก็ใช้แบ่งอะไรผสมอย่างไร นั่นคือเรียนคณิตศาสตร์ไปในตัว เรียนภาษาอังกฤษไปในตัว เรียนฟิสิกส์ไปในตัว ถึงเรื่องความร้อน สามารถทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างไร และก็อธิบายวิชาแยก เพราะเขาบอกว่า สมมองเด็กปัจจุบันนี้กับสมมองพวกเราตอนเป็นเด็กมันต่างกัน

ฉะนั้นคำว่า การปฏิรูปการศึกษา เราจะบอกว่า นักการศึกษาเท่านั้นที่ควรปฏิรูปการศึกษานั้น กำลังเข้าใจผิด ต้องใช้ทั้งจิตแพทย์ นักประสาทวิทยา มาช่วยคิด ช่วยมอง เพื่อให้เข้าใจโครงสร้างของสมอง และการรับรู้ กระบวนการสิ่งที่เอาเข้าไปใส่ เพราะฉะนั้นการศึกษาเป็นเรื่องที่เราปิดตัวเองไม่ได้ เราจะต้องเชิญนักสังคมศาสตร์เข้ามาช่วยกันคิดช่วยกันทำ

ผมอยากจะทำเรื่องเรียนพิเศษ สอบเข้ามหาวิทยาลัย ผมไม่แน่ใจว่าเราคิดถูกหรือเปล่า ถ้าจริง ๆ ว่ามีที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว ให้นักเรียนสอบเข้ามหาวิทยาลัย การกวดวิชาที่มากเกินไปเหมือนเรา เกิดอะไรขึ้นบ้าง ครอบครัว พ่อ แม่ ลูก ถ้าพ่อแม่ต้องทำงาน ลูกต้องไปเรียนพิเศษ ขาดความอบอุ่น ขาดเวลาที่ได้อยู่ร่วมกัน เด็กที่มีศักยภาพทางกีฬาที่ไม่มีโอกาสเล่นกีฬาเพราะว่ากวดวิชาไม่ทัน เดียวสอบเข้าไม่ได้ ก็ต้องทิ้งทุกอย่าง เหมือนที่อาจารย์วิริยะบอกว่า ถ้า Tiger Woods อยู่เมืองไทย เป็น Cat Woods เรียบร้อยแล้ว เพราะว่าไม่ได้ซ้อมกอล์ฟ แต่มัวไปเรียนพิเศษ ศักยภาพต่าง ๆ หดหายหมดเพราะเรียนแต่พิเศษ

นี่ยังไม่นับว่า ถ้าพ่อแม่เป็นข้าราชการแล้วไม่มีรายได้อื่นเลยต้องดันรนส่งลูกไปเรียนพิเศษ ต้องเรียนชั้นดีเดี๋ยวสอบเข้าไม่ได้ เงินพอใช้ไหม ถ้าไม่มี ความรักลูกอาจทำให้เกิดคอร์รัปชั่นขึ้นก็ได้ ผลเสียมากมาย แล้วถามว่าเราจำเป็นหรือไม่ที่เด็กต้องเรียนพิเศษขนาดนี้ คิดว่า มันไม่จำเป็นเลย ถ้าเราสอนแบบเรียนรู้ร่วมกันในห้องเรียน สมมุติว่ามีนักเรียน 40 คน แล้วนำสมมองเด็ก 40 คน กับครู 1 คนในแต่ละวิชา เรียนรู้ร่วมกัน รับรองว่าผลสุดท้ายความรู้ที่ได้จากในห้องนั้น ชั่วโมงนั้น มากกว่าความรู้ที่ครูสอนคนเดียว เพราะการเรียนรู้ร่วมกัน ช่วยกันคิด ช่วยกันแก้ปัญหาแต่ละเรื่อง จะเกิดบูรณาการการเรียนรู้หลายอย่างจนเข้าใจ สมมุติว่าครูสอนวิชาวิทยาศาสตร์เป็นคนเก่งวิทยาศาสตร์ชำนาญการมาก

“
...ทุกอย่างก้าว
ของการเรียนรู้
ต้องเรียนรู้ให้รู้...
”

“

...ที่เราเรียนปัจจุบันคือเป็น linear แต่เขาบอกว่า
อยากให้เรียนเป็น parallel คือเรียนเป็นเรื่องเป็นราว
เรียนแบบ learning by doing...

”

แต่คิดหรือไม่ว่าสิ่งที่ครูพูดนั้นจะเกี่ยวข้องกับแค่วิทยาศาสตร์เท่านั้น
ไม่เกี่ยวกับวิชาอื่น แต่เด็กเรียนมาหลายวิชา เด็กไม่ได้ focus วิชาเดียว
เพราะฉะนั้นการเรียนรู้อันนี้ การคิดหลากหลายในวิชา จะเป็นลักษณะ
parallel learning มากกว่าที่จะต้องบังคับว่า เด็กต้องพูดวิชาเดียว
เรียนวิชาเดียว

ฉะนั้นการเรียนรู้อันนี้จึงเป็นหัวใจสำคัญที่เราจะต้องผลักดัน
ให้เกิดได้จริง เรื่องการเรียนพิเศษ คนสอนพิเศษอาจไม่พอใจ หลายคน
มีรายได้เดือนละหลายสิบล้าน เพราะสอนพิเศษแถวสยามสแควร์ สอนในห้อง
ไม่พอ ต้องเอาเก้าอี้ต่อข้างนอก กิจกรรมดี ผมไม่ได้โอ้อวดคนเหล่านี้ แต่ผม
กำลังมองถึงเรื่องเด็กว่าเด็กต้องใช้เวลานานแค่ไหน

ถามว่าพวกเรา ระบบการศึกษามีปัญหาหรือ ทำไมสอนแล้วเด็กไม่
รู้เรื่องจนต้องไปกวดวิชากันมากขนาดนี้ สุขภาพก็เสีย แทนที่จะได้ไปออก
กำลังกาย เป็นนักกีฬา มีความสามารถทางด้านดนตรีก็ไม่สามารถไปฝึก
ซ้อมได้ คือทุกอย่างไม่ได้เป็น gifted พรสวรรค์อย่างเดียวไม่พอ ต้องฝึก
ต้องเอาใจที่ชอบไปฝึกและพัฒนา ความอบอุ่นในครอบครัวเป็นเรื่องสำคัญ
การเลี้ยงดูเด็กเป็นเรื่องสำคัญ

อย่างที่ล่าสุด ดอกเตอร์กีสของอเมริกา เขาบอกว่า สมอของคน ในช่วง
อายุ 12-20 ปียังพัฒนาอยู่ เพราะตัวเส้นที่เชื่อมสมองส่วนต่าง ๆ เป็นตัวที่
บอกให้รู้ว่า ความเป็นผู้ใหญ่ของคนมันต่างกันตรงไหน เพราะฉะนั้น
เด็กอายุ 12-20 ปี ต้องการผู้ใหญ่ที่อยู่ใกล้ชิด คอยให้พัฒนาการเป็นผู้ใหญ่
แต่ 12-20 ปีนี้กำลังกวดวิชากันเลย ทั้งกวดวิชาและเพื่อนพาเที่ยวพร้อมหมด
เพราะฉะนั้นเราต้องไปดูต่อว่าตกลงเราจะมีสอบเข้ามหาวิทยาลัยต่อไปหรือไม่

วันนี้ต้องพูดเสียงดังหน่อย เพราะลูกเข้ามหาวิทยาลัยไปแล้ว
ไม่อย่างนั้นจะหาว่าไปบอกให้ยกเลิกสอบเพราะกลัวลูกเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้
เพราะฉะนั้นต้องถามว่าจำเป็นหรือไม่

ที่ผมพูดไปแล้วว่า ต้องการให้คนไทยมีความ
สมบูรณ์ 3 ส่วน เพราะเรากำลังเตรียมประเทศไทย
สู่ฐานสังคมความรู้ หลายประเทศมีทรัพยากรธรรมชาติ
มาก ไม่ค่อยส่งเสริมให้เรียนความรู้เรื่องอื่น ๆ มี
ดอกเตอร์ ทางศาสนามากมาย เขาบอกว่า ในอนาคต
ประเทศนี้จะเหนื่อย เพราะไม่ได้สร้างคนที่มีความรู้ที่
เป็นเรื่องวิทยาศาสตร์ วิทยาการความก้าวหน้าต่าง ๆ
ไว้เพียงพอ

เพราะฉะนั้นเราต้องเตรียมตัวประเทศเรา

สู่ฐานสังคมความรู้
เรื่อง Access for All
ทางการศึกษา
เป็นเรื่องสำคัญมาก
คำว่า Access for All
หมายถึง ต้องไม่มี
handicap ระหว่าง
คนจนคนรวย ถ้า
คน ๆ นั้นมีปัญญา
คือ มีสมอง มีความ
สามารถที่จะไป
เรียนหนังสือได้
เรียนได้เท่าไรเรียน

ไปเลย ต้องไม่มีอุปสรรค นั่นคือสิ่งที่
เป้าหมายสุดท้าย

เด็กคนนี้เก่งมาก ต้องให้เขาเรียนได้สุด ๆ ถึง
แม้ว่าพ่อแม่จะจน ไม่เช่นนั้นลูกคนจนจะถูกสถาปนา
พ่อแม่จนเองต้องจนต่อไป ต่อไปนี้จะไม่มียากแล้ว นั่น
คือสิ่งที่เราจะต้องคิดเครื่องมือตัวนี้ว่าจะทำอะไรให้
คนไทยคนหนึ่งซึ่งเกิดบนผืนแผ่นดินไทย แล้วมี
ศักยภาพที่จะเรียนรู้ อยากเรียน ตั้งใจจะเรียน แล้ว
อยากเรียนแบบสุด ๆ เพราะเขาไปเรียนแล้วไม่ไปไหน
สมองเหล่านี้จะช่วยสร้างประเทศไทย ไม่ว่าจะสร้างใน

ภาคเอกชนภาครัฐ เมื่อเขาเป็นคนไทยคนหนึ่งที่จะต้อง
ให้โอกาส นั่นคือสิ่งที่จะต้องทำ

ผมกำลังจะพูดถึงเรื่องคุณภาพการศึกษาคุณภาพ
ของสถาบัน วันนี้สถานศึกษาทุกแห่งต้องปรับตัว จะ
ต้องมีรางวัลแห่งการปรับตัว และจะต้องมีการลงโทษ
ต่อการไม่ปรับตัว โดยกลไกธรรมชาติ ออกเป็นระเบียบ
กฎหมายไม่ได้ ต้องให้กลไกบังคับว่าทุก ๆ คนต้องปรับตัว
โลกการศึกษาเป็นโลกที่ต้องปรับตัวที่สุด ถ้าโลกการ
ศึกษาปรับตัวช้า จะเป็นโลกการศึกษาที่แย่มาก ๆ และ

เป็นอันตรายต่อสังคม
เพราะโลกการศึกษา
ต้องปรับตัวอย่าง
รวดเร็ว

เพราะฉะนั้นจะ
ปรับตัวให้เร็วได้
อย่างไร ต้องให้กลไก
บังคับ คนปรับตัวเก่ง
มีรางวัล คนไม่ปรับ
ตัวมีการลงโทษโดย
กลไกเอง ผมดูโครงการ
ที่ออสเตรเลียใช้
แล้วมาประยุกต์ใช้

กับประเทศไทย

เรื่อง income contingent loan คือ การให้เงิน
เพื่อการศึกษาโดยผูกกับรายได้ในอนาคต เขาต้อง
สรุปได้ว่าคนไทยทุกคนถ้ามีการศึกษา ควรจะมีงาน
ทำแล้วประกอบอาชีพมีรายได้ และเมื่อมีรายได้ถึง
จุดหนึ่งซึ่งสามารถกลับมาใช้หนี้โดยชีวิตไม่เดือด
ร้อนได้ ค่อยมาเจียดจ่ายรายได้ของเขาส่วนนั้นมาใช้
หนี้ นั่นก็คือว่าผมอยากเห็น ผมไม่ได้บอกว่า
วันรุ่งขึ้นต้องเป็นอย่างนั้น แต่บรรทัดสุดท้ายมันต้อง
เป็นอย่างนั้น จะเดินทางไปอย่างไร ส่วนนี้เป็น
รายละเอียดต้องมาคุยกัน

ต่อไป มหาวิทยาลัย โรงเรียนทุกแห่ง ต้องเข้าสู่ การแข่งขัน ภาครัฐ ภาคเอกชน อยากกำหนด ค่าเล่าเรียนเท่าไรกำหนดไปเลย กำหนดแล้วจะให้ เงินเดือนครูเท่าไรให้ไปเลยแต่ถ้าคุณทำไม่ดี ไม่มีคนเรียน ก็ช่วยไม่ได้ เพราะคุณไม่มี logistic ถ้าคุณจะแข่งขัน กับเขา คือ คุณต้องบริหารอย่างมีประสิทธิภาพ คุณต้องมีระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ คุณต้องรักษาภาพพจน์ ของสถาบัน คุณต้องให้ครูของสถาบันมีความรัก ผูกพัน ที่จะสอนหนังสือและมีความรู้ที่จะเรียนรู้กับนักเรียน นั่นคือสิ่งที่ต้องทำ ไม่อย่างนั้นก็สู้โรงเรียนอื่นไม่ได้ เด็กก็ไม่เข้าโรงเรียนคุณ เพราะมีที่เรียนที่อื่น

มหาวิทยาลัยก็เช่นกัน รัฐบาลแทนที่จะเอาเงิน ไปอุดหนุนสถานศึกษาโดยตรง ถึงเวลามหาวิทยาลัย ก็ขอสตางค์จากรัฐบาล ไม่มีแล้ว ต้องกำหนดเลยว่า มหาวิทยาลัยรับนักศึกษากี่คน จะเก็บค่าหน่วยกิต เท่าไรเก็บไปเลย เด็ก ๆ ไม่เดือดร้อน เพราะไม่ต้อง จ่ายสตางค์ บัตรประจำตัวสมารถการ์ดไปเซ็นไว้เลย ค่าเล่าเรียน เมื่อจบแล้วมีงานทำ เราจะเชื่อมฐานข้อมูล กับกรมสรรพากร เมื่อคุณมีงานทำ

สมมุติเงินเดือน 12,000 บาท แล้วหักมาใช้หนี้ เดือนละ 1,000 บาท เมื่อเป็นหนี้อยู่หนึ่งแสนก็ใช้ไปเรื่อย ๆ ดอกเบี้ยไม่คิด สถานศึกษาก็ไปตั้งอัตราเล่าเรียน ให้พอ สมมุติว่าคุณตั้งไว้ หลักสูตรละ 100,000 บาท แต่อีกที่หนึ่งตั้งไว้ 80,000 บาท แต่เข้าทำกว่า สอนดีกว่า หลักสูตรดีกว่า คุณจะได้นักเรียนน้อยลง ยิ่งมหาวิทยาลัย มีหลายคณะ มีความรู้หลากหลาย ต้องบริหารให้เป็น ถ้าบริหารไม่เป็นก็ช่วยไม่ได้

เพราะฉะนั้นทุกคนจะต้องไปคิดว่า จะกำหนด ค่าใช้จ่ายอย่างไรบ้าง เรื่องค่าน้ำ ค่าไฟ ไปสร้างตึกมาก ก็เก็บค่าเรียนแพง เด็กก็ไม่เรียน คุณต้อง efficient ในการบริหาร ต้องมีคุณภาพในการศึกษา

“

...เราต้องเตรียมตัว
ประเทศเราสู่ฐานสังคมความรู้...
ถ้าคน ๆ นั้นมีปัญหา
คือ มีสมอง มีความสามารถ
ที่จะไปเรียนหนังสือได้
เรียนได้ทำอะไรเรียนไปเลย
ต้องไม่มีอุปสรรค...
นั่นคือสิ่งที่เป็เป้าหมายสุดท้าย...

”

แม้กระทั่งคนทำงานแล้วอยากเรียนปริญญาโท ไปเรียนเลย อยากเรียนปริญญาเอกไปเรียนเลย ไม่ต้องจ่ายเงิน เอกการ์ดไปแปะโป้งไว้ ถ้าเงินเดือนขึ้นถึงจุดหนึ่งแล้วเริ่มทยอยจ่าย แทนที่รัฐบาลจะเอาเงินไปอุดหนุนโรงเรียนโดยตรง รัฐบาลเพียงแต่จัดเงินหมุนเวียนก่อนหนึ่ง รุ่นที่เรียนจบจนมีงานทำ รุ่นน้องเข้ามา รุ่นที่จึ้งเริ่มทยอยใช้ รุ่นน้องก็เรียนต่อ เหมือนพี่เลี้ยงน้อง ก็จะเป็น concept ที่หมุนไป ซึ่งอาจจะเริ่มที่มหาวิทยาลัยก่อนแล้วค่อยกลับลงมาที่โรงเรียน เพื่อให้ทุกคนต้องปรับตัว อันนี้ยิ่งกว่าการปฏิรูปการศึกษาเสียอีก

เพราะฉะนั้นทุกคนต้องปรับตัวอย่างมากแม้เป็นเรื่องพูดง่ายทำยากแต่ต้องทำ อาจจะทำร่อง ต่อไปข้างหน้า ครูเราจะเก่ง ผู้บริหารการศึกษาจะเก่ง นักเรียนจะได้เรียนในสถานศึกษาการศึกษาดี ๆ รัฐบาลเหมือนกับว่าจะให้เรียนฟรี อุดหนุนครูก็ไม่ปรับตัว สถานศึกษาก็ไม่ปรับตัว แต่ใช้วิธีการแปะโป้งตัวเลข เมื่อสถานศึกษาเก็บเงินได้ เอาเงินนั้นไปบริหาร เป็นค่าน้ำ ค่าไฟ ค่าครู ค่าโบนัส สามารถทำได้หมด

ถามว่าทำไม ถึงทำตอนนี้ได้

เพราะสถาบันการศึกษาที่เรามีอยู่ทั้งหมดยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในวันนี้ ถ้าล้มแล้วบังคับให้ปรับตัว ก็ไม่ได้ปรับตัว ตอนนี้อย่างไม่เป็นไรเพราะยังไม่ล้ม แต่อีกหน่อยจะเริ่มมีการขยาย สมมุติว่ามหาวิทยาลัยของรัฐเคยรับน้อย เพราะที่ไม่อยากสอนมาก คณะใคร คณะมัน ตึกใครตึกมัน แต่ต่อไปนี้ไม่ใช่แล้ว จะรับนักเรียนมากขึ้น เมื่อรับนักศึกษามากขึ้น ความทั่วถึงก็จะเกิดขึ้น มหาวิทยาลัยนั้น ๆ โรงเรียนนั้น ๆ ก็จะมีนักเรียนเพิ่มมากขึ้น

อันนี้คือสิ่งที่คิดว่าจะไปตรงนั้น แต่ถามว่าทำได้ทันทีหรือไม่ อาจจะต้องทดลอง ตอนนี้งำลังให้ทีมไปศึกษาอยู่ดูแลข้างเคียง เราอาจไม่ไป extreme ขนาดนี้ อาจจะแบ่งอุดหนุนส่วนหนึ่ง แล้วไปอุดหนุนในรูปแบบของ

ค่าเล่าเรียนอีกส่วนหนึ่ง แทนที่จะไม่เลิกอุดหนุนเลย 100% แล้วไปเอาเป็นเรื่องค่าเล่าเรียน อาจจะใช้ step เช่น ปีนี้เอาไปก่อนนะ ที่เคยของบไว้ 100 แต่เอาไป 50 ปีหน้าเหลือเพียง 30 ปีต่อไปเหลือเพียง 20 อาจจะค่อย ๆ เป็นไปเช่นนี้

เรื่องนี้ก็เป็นความคิดของผมที่จะต้อง inside out จะต้องคุยกับผู้ปฏิบัติ เพื่อหาแนวทางร่วมกันที่เป็นไปได้และเป็นประโยชน์ แต่ทั้งหมดตำราอยู่ที่ใคร อยู่ที่นักเรียน นักศึกษา ทำทุกอย่างไปที่ customer ก็คือนักเรียน นักศึกษา ถ้าเรามุ่งที่จะให้นักเรียน นักศึกษาพอใจ ได้อยู่ในสถาบันการศึกษาที่ดี สอนดี ซึ่งจุดนี้ต้องเป็นจุดเป้าหมายสุดท้าย ถ้าเรามองตรงนี้ตรงกัน คิดว่าเรื่องนี้ทำได้ไม่ยาก

ขอกลับมาโรงเรียน เด็กถามว่าจะทำกันอย่างไร พัฒนาครูต้นแบบ พัฒนาต่อไปได้มากน้อยแค่ไหน พัฒนาอย่างไรถึงจะให้ทันต้องใช้เทคโนโลยีช่วย e-learning กับการเป็น two-way เช่น ผมมีครูเก่งคณิตศาสตร์ที่เตรียมอุดมฯ ก็จะนำตารางสอนของครูคณิตศาสตร์คนหนึ่งที่พร้อมจะสอนออกไปเหมือนกับที่พระราชวัง-ไกลกังวลดำเนินการ แต่ว่าต้นแบบของครูต้องเลือกแล้ว on air โรงเรียนไหนอยากจะให้ครูและนักเรียนมานั่งเรียนพร้อมกัน ก็ลงทุนเครื่องไม้เครื่องมือ ส่วนนี้ จะคุ้มค่ากว่า

ครูสอนภูมิศาสตร์เดี๋ยวนี้ไม่มีแล้ว ผมก็ล้าสมัยแล้ว ครูสอนวิชาการงานพื้นฐานอาชีพที่อำเภอดอยสะเก็ดเก่งก็ on air ที่โน่น แล้วบอกให้รู้ว่า on air เวลาเท่าไร ทำแล้วเรียนด้วยกันได้ ก็จะทำให้ครูเก่ง ครูต้นแบบถูกกระจายความเข้าใจไปทั่วประเทศ ซึ่งการศึกษานอกโรงเรียนมีเชื้อทำทำเป็นอยู่แล้ว แต่ตอนหลังหายไปไหนไม่รู้ เอามาทำใหม่ พัฒนาระบบใหม่ ท่านปลัดฯ รู้ดี

การศึกษานอกโรงเรียนเก่าเอามาทำใหม่ ใช้เทคโนโลยีช่วย จะมานั่งใช้คนตลอดเวลา บางทีมันไม่ได้ ต้องใช้เครื่องมือเข้ามาช่วยด้วย แต่ใช้คนนี่แหละ software มาจากคน แต่ใช้ hardware หรือเครื่องมือใหม่ ๆ เข้ามาช่วยจะได้เร็วขึ้น ช้าไม่ได้ พวกนี้จะทำให้เร็วขึ้น อาจจะลองกับโรงเรียนในฝันก่อนก็ได้ เช่น โรงเรียนในฝัน เก่งวิชานี้อาจจะเป็นต้นแบบ ก็ลองมา link กัน ตรงนี้ต้องใช้คอมพิวเตอร์ ผมไปที่ไหนก็มีแต่คนเรียกใช้คอมพิวเตอร์ แล้วคอมพิวเตอร์เดี๋ยวนี้ ยังไม่ทันสมัย เด็กก็ใช้ได้แล้วเพราะเด็กสมัยนี้เล่นพวกเครื่องไม้เครื่องมือ พวกนี้เก่ง พวกเราซื้อวิทยุติดรถยนต์มาใช้ feature เยอะ ๆ ก็ไม่รู้เรื่อง ใช้ไม่เป็น ต้องให้ลูกช่วยสอน เพราะเด็กสมัยนี้เรียนรู้เร็ว ไม่ต้องห่วงเรื่องว่าไม่มีครูสอนคอมพิวเตอร์ เด็กจะเล่นไม่ได้ ไม่ต้องห่วงเลย

เดี๋ยวนี้กำลังจะมี software สำหรับพวก beginner จะมาประมาณเดือนกันยายน ก็ยิ่งทำให้การใช้คอมพิวเตอร์ง่ายขึ้น พวกนี้ต้องลงทุน ไม่เป็นไร เพราะเงินเป็นสิ่งสมมุติ ถ้าเราสมมุติว่าเราจะสร้างเด็กให้เก่งต่อไปอีกหน่อยเด็กจะมีปัญญาสร้างประเทศไทยให้เข้มแข็ง เราสมมุติไว้ก่อน เพราะฉะนั้นเรื่อง ICT (Information & Communication Technology) สำคัญ

ผมอยากกลับมาพูดถึงเรื่องของความพอเพียงของการศึกษาและความต้องการของสังคม อย่างที่บอกว่า Access for All แล้วเราไม่มีการสอบเข้า แสดงว่าเราต้องมีที่นั่งให้นักเรียนทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน รวมกัน แล้วต้องพอเพียง แล้วให้มหาวิทยาลัยคัดเอาเองว่าจะสอบสัมภาษณ์ จะสอบ aptitude test เขาจะใช้ SAT จะเอา IELTS TOEFL หรือใช้ GMAT ก็เรื่องของเขา แต่ทุกอย่างเป็น standard แต่ถ้าเรามีเก้าอี้หนึ่งพอเพียงต่อความต้องการของเด็กแล้ว ปัญหา Access for All ง่ายมาก

แต่สำคัญว่าจะเรียนให้จบอะไรและอย่างไร อันนั้นจะต้องคิดร่วมกัน นอกเหนือจากระบบการศึกษาสภาพัฒน์ฯ ภาคเอกชน สภาหอการค้าฯ สภาอุตสาหกรรม ต้องมาคิดกันว่าอนาคตข้างหน้า

เราต้องการบัณฑิตประเภทไหน เราจะได้ focus ให้พอเพียงในประเทศ ที่เหลือไม่เป็นไร จบมาแล้วมีความรู้เป็นพื้นฐานของการคิดต่อ คิดเป็น ถ้าหากไม่เป็นแบบ rote learning หรือเรียนแบบท่องจำ เด็กที่จบมาก็คะคิดต่อคิดเป็นได้ เมื่อคิดเป็น จบอะไรก็เรียนต่อได้

อย่างผมจบปริญญาเอก Criminal Justice แต่ต้องเรียนเรื่องเศรษฐศาสตร์ เรียนเรื่องของการบริหารการจัดการ ต้องเอาเรียนรู้อะไรทางวิทยาศาสตร์บ้าง ก็พอเรียนได้ เพราะมีพื้นฐานในการเรียนรู้ต่อ แต่สำคัญที่เราไปที่จะเรียนรู้หรือไม่ ถ้าเราไปที่จะเรียนเพิ่ม จบอะไรก็เรียนต่อได้ MBA ที่อเมริกา ใครเรียนจบอะไรก็ต่อ MBA ที่อเมริกาได้ จบประวัติศาสตร์ก็ต่อได้ เพราะเขาถือว่าเมื่อเข้าไปแล้ว มีวิชาหลัก ๆ ที่เข้าใจอยู่ และนอกนั้นเป็นเรื่องของการใช้ความคิด เพราะฉะนั้นถ้ามีพื้นฐานของการคิดเป็น เรียนต่ออะไรก็ได้ ยกเว้นสายวิชาชีพโดยตรง เช่น หมอ ที่ต้องบังคับวิชาพื้นฐาน

เพราะฉะนั้นเรื่องของการกำหนดว่า เราจะผลิตบัณฑิตมาประเภทไหน อย่างไรนั้น ก็เป็นหัวใจสำคัญ

อีกเรื่องหนึ่งที่ต้องช่วยกัน และความต้องการของสังคมเป็นอย่างไร ไม่อย่างนั้นเราผลิตนักนิติศาสตร์ รัฐศาสตร์ เต็มไปหมด ผลสุดท้ายทุกอย่างเป็นการเมืองหมด อย่างนี้ก็ไม่ใช่ คนเรียนสายศิลป์กับคนเรียนสายวิทยาศาสตร์ พื้นฐานของความเก่งทางปัญญาต่างกัน เมื่อเข้าอ่านหนังสือพิมพ์ พบว่า สตีเฟน ฮ็อกกิง นักคณิตศาสตร์ คนอังกฤษที่เป็นคนพิการที่เก่งมาก เขายอมรับว่า ในสิ่งที่เขาเชื่อมาโดยตลอดว่า หลุมดำไม่มี information อะไร

วันนี้มีนักฟิสิกส์ของอเมริกาซึ่งเถียงตลอดเวลา และยอมรับว่าเมื่อก่อนหลุมดำมันดูดทุกอย่างเข้าไป พวกแก๊สที่ออกมาจากหลุมดำนั้น ไม่ให้ information อะไรเลย แต่ตอนนี้นักฟิสิกส์ยืนยันว่า มันให้ information เกี่ยวกับเรื่องของจักรวาล แล้วเขาเริ่มยอมรับ ขนาดเป็นคนที่มีชื่อเสียงของโลกขนาดนี้ เขายอมรับว่าสิ่งที่เขาเคยรู้ในวันหนึ่งในวันหน้าอาจไม่ใช่ความจริงก็ได้ เมื่อมีสิ่งที่ยืนยันว่า สิ่งที่เขาไม่รู้ไม่จริง เขาก็ยอมรับ

“...หัวใจสำคัญของการเรียนรู้ การปฏิรูปการศึกษาสมัยใหม่เน้นคือการ release brain power คือการปลดปล่อยพลังสมองของนักเรียนทุกคน...”

อันนี้สำคัญที่เอาตรงนี้มาพูดก็คือบอกว่า ครูทั้งหลายต้องยอมรับเด็กรุ่นใหม่ ที่จะให้เขากลับพูด กล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าทำงานร่วมกัน ผู้บังคับบัญชาที่พยายามปลุกให้ผู้ใต้บังคับบัญชาคิดแล้ว ทำมากเท่าไร ผู้บังคับบัญชานั้นสบาย เขาใช้คำว่า release brain power ปลดปล่อยพลังสมอง

ผู้บังคับบัญชารู้จักปลดปล่อยพลังสมองของผู้บังคับบัญชา หรือครูรู้จักปลดปล่อยพลังสมอง องค์กร หรือห้องเรียนนั้นจะมีความรู้ใหม่ ๆ จะมีแรงขับเคลื่อนใหม่ ๆ อีกมากมาย เพราะฉะนั้น หัวใจสำคัญของการเรียนรู้การปฏิรูปการศึกษาสมัยใหม่นั้น คือ การ release brain power คือการปลดปล่อยพลังสมองของนักเรียนทุกคน อย่าให้หนังหลับเพราะมีแต่ lecture อย่างเดียว ต้องกระตุ้นให้เขาช่วยคิด

เขาบอกว่า สมองมนุษย์ ถ้ากระตุ้นให้คิดมากเท่าไร ความสามารถในการคิดและความจำจะดีขึ้นกว่าคนไม่ถูกกระตุ้น 2 เท่า เพราะฉะนั้นต้องกระตุ้นให้สมองคิดตลอดเวลา ถึงจะเก่ง

สุดท้าย เมื่อสักครู่เดินผ่านชุมชนการเรียนรู้ชุมชนห้องสมุด มี CD VCD นี่ก็อีกเรื่องหนึ่งของ Access for All

ซึ่งไม่ใช่ว่าจะเป็นเรื่องของการได้มีโอกาสเรียนหนังสือ เพื่อได้ประกาศนียบัตรแค่นั้น ไม่พอ ต้องให้เขาค้นคว้าหาความรู้ในสิ่งที่เขาอยากรู้ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด Internet คือส่วนหนึ่ง ห้องสมุดคืออีกส่วนหนึ่ง

แต่ห้องสมุดของเรานั้นไม่มีชีวิตชีวา ฉะนั้น เราจะต้องสร้างห้องสมุดที่มีชีวิตชีวาซึ่งต้องช่วยกันในชุมชน โรงเรียน หรือว่าสร้าง event หลังห้องเรียน ใครที่จบแล้วที่จัดไว้ก็ทิ้งไว้ให้รุ่นน้องได้ดู จะได้เกิด story เพราะฉะนั้นครูจะต้องให้เด็กเรียนรู้อยู่ตลอดเวลา ห้องสมุดไม่จำเป็นต้องใหญ่โตมโหฬาร

แต่ผมจะทำห้องสมุดที่ใหญ่โตมโหฬารในกรุงเทพฯ และหัวเมืองใหญ่ จะเป็นห้องสมุดที่มีการพัฒนาตลอดเวลา ทั้งหนังสือที่เป็นแห่ง ๆ และที่เป็น e-book จะรับมาจากทั่วโลก เพื่อต้องการให้คนไทยที่ไขว่คว้าหาความรู้ ต้องการข้อมูลความรู้ สามารถค้นหาได้ไม่มีที่สิ้นสุด เพราะผมเองเป็นคนชอบหาความรู้ และถามอยู่ตลอดเวลา information ไม่ใช่ power อีกแล้วต่อไป knowledge คือ power

เมื่อก่อนนี้มี data และก็ เป็น information เมื่อนำ Information มาสังเคราะห์ก็เป็น knowledge

มีความรู้มาก ๆ เขาก็มี wisdom อันนี้เป็น level ของมัน เพราะฉะนั้นต้องสร้าง wisdom ในสังคมไทย แต่จะสร้างได้อย่างไร ในเมื่อแค่ information ยังไม่คอยดี

เพราะฉะนั้นต้องมี information มาก ๆ แล้วหานักวิชาการทั้งหลายมาทำให้เกิด knowledge เพื่อให้ได้เกิด wisdom

ดังนั้น ห้องสมุดก็ดี แหล่งข้อมูลก็ดี การเข้าถึงข้อมูลก็ดี จะเป็นสิ่งที่ต้องผลักดันต่อไป ซึ่งผมได้เริ่มสร้างองค์การบริหารพัฒนาความรู้ขึ้นมา 1 แห่ง เพื่อที่จะดูในเรื่องของเด็ก genius เรื่องของ lifestyle ห้องสมุด ดูเรื่อง museum ดูเรื่องพัฒนาศิลปกรรม จริยธรรมของคน สิ่งที่ผมทำทั้งหมด คือต้องการให้คนไทยทุกคนเข้าถึงความรู้ เข้าถึงข้อมูลข่าวสาร เข้าถึงสิ่งที่เพิ่มพูนศักยภาพในสมองของเขา เพื่อให้เกิดปัญญาที่เฉียบคมในอนาคตข้างหน้า

**ท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ท่านผู้บริหารทั้งหลาย เราต้องมาเป็นทีมเดียวกัน**

ต้องรวมใจกันเป็นน้ำหนึ่งเดียวกันที่จะยกเครื่องระบบการศึกษาของประเทศใหม่ทั้งหมด เพื่อให้หลุดจากกรอบ วิธีเดิม ๆ เราต้องทิ้งรูปแบบที่ไม่จำเป็น เก็บแต่สาระดี ๆ ไว้ เพื่อให้ลูกหลานของเรา คิดเป็น อยากคิด อยากเรียนรู้ ไม่มีสิ่งใดขัดขวางเขาได้

เรื่องเงินไม่ใช่เรื่องใหญ่ ผมเป็นนักหมุนเงิน ถ้าจะต้องหมุนเงินเพื่อการศึกษาที่ไม่พุ่มเฟิยและได้ผลเท่าไร ก็ต้องลงทุน ลงทุนสร้างปัญญาและมนุษย์คนไทยเท่าไรก็ต้องลงทุน แต่ลงทุนแล้วต้องได้กับเด็ก เราต้องช่วยกันก่อนว่าเด็กจะได้อะไร แล้ว in a long way ผู้ใหญ่ค่อยได้ ผู้ใหญ่จะได้อะไรก่อนแล้วเด็กค่อยได้นั้น ผิด

เพราะฉะนั้นวันนี้เราต้องอยู่เพื่อเด็ก ห้ามเด็กอยู่เพื่อเรา ถ้าเราจะคิดว่าเราจะอยู่เพื่อ new generation เราต้องทุ่มเท ที่พูดมาทั้งหมดทำยาก แต่ไม่มีอะไรเกินมือเรา ถ้าเรามีจิตใจรักลูกหลานเรา อยากจะทำให้เด็กเก่งและอยากให้เขาเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติในอนาคต ผมพร้อมที่จะช่วยเหลือพวกท่าน

รักเธอประเทศไทย

ขอขอบคุณอีกครั้งในความปรารถนาดีที่เราได้มุ่งมั่น โดยเฉพาะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ผู้บริหารการศึกษาทุก ๆ ท่านที่อยู่ที่นี่ และอยู่ที่บ้าน ที่โรงเรียน สถานศึกษาต่างจังหวัด ตั้งใจฟังกันในวันนี้ ขอให้ชัดเจนเลยว่าผมต้องการเปลี่ยนแปลงการศึกษาอย่างรวดเร็ว อย่างแรง อย่างถูกต้อง แม่นยำ ทั้งนี้ทั้งนั้น เพื่อสร้างเด็กไทยให้เป็นเด็กที่เก่งและเป็นเด็กที่ดี แล้วอยากให้เขามีความสุข โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ปัญหาสังคม ปัญหาครอบครัว ก็เป็นเรื่องที่ต้องทำต่อไป วันนี้ขอจบการบรรยายเพียงเท่านี้

พลันที่ประโยคสุดท้ายจบลง เสียงปรบมือชื่นชม ก็ก้องยาวนานเกิดขึ้นอีกครั้งหนึ่ง เสมือนสัญญาณขานรับนโยบายทั้งหมดสู่การปฏิบัติให้เกิดขึ้น ประสานกับเสียงเพลงที่ค่อย ๆ ดังขึ้น ๆ รอบตัวผู้บริหาร และเยาวชนทุกระดับชั้น นักเรียนที่มีความพิการด้อยโอกาส และนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษกว่า 40 คน

“จะเป็นจะตาย ตีร้ายสักเพียงใด ฉันทำได้...เพื่อเธอ สาบานว่าไม่เสียใจ เสียใครไม่เท่าเสียเธอ จะยอมให้ใครมาทำร้ายเธอเป็นไปได้ไง รักเธอประเทศไทย” ดังกระหึ่มท่ามกลางแสงไฟที่ฉายโอบเป็นสัญลักษณ์ธงไตรรงค์ผ่านร่างผู้เข้าร่วมงานทั้งห้อง ปลุกกระแสให้ทุกคนรักชาติ ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษา และเป็นพลัง แรงใจให้ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีนำความสำเร็จตามนโยบายสู่การศึกษาของชาติในอนาคต

“

...จะเป็นจะตาย ดีร้ายสักเพียงใด ฉันทำได้...เพื่อเธอ
สถาบันจะไม่เสียใจ เสียใครไม่เท่าเสียเธอ จะยอมให้ใครมาทำร้ายเธอเป็นไปไม่ได้
รักเธอประเทศไทย...

”

...เวทีการประชุม

เชมนิทรรศการ

จากห้องประชุมใหญ่ฯ พณฯ พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้ใช้เวลาเยี่ยมชมนิทรรศการ ของทั้ง 5 องค์กร ที่ได้ร่วมกันนำเสนอผลสำเร็จจากการจัดการศึกษา โดยมี ดร.อดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ และนายสุธรรม แสงประทุม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ นำชมอย่างใกล้ชิด

ตลอดเส้นทางนิทรรศการที่ฯ พณฯ นายกรัฐมนตรีเดินผ่าน จะปรากฏกิจกรรมที่แสดงถึงยุทธศาสตร์การศึกษาที่นำไปสู่ การปฏิบัติจนเกิดผลสำเร็จ และทุกส่วนได้สะท้อนให้เห็นถึงความตั้งใจและมุ่งมั่นของ ดร.อดิศักดิ์ โพธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ที่ต้องการสร้างเสริม โอกาสทางการศึกษาให้กับประชาชนทุกคน สร้างระบบ การศึกษาที่มีคุณภาพ พร้อมทั้งพัฒนามาตรฐานการศึกษา เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

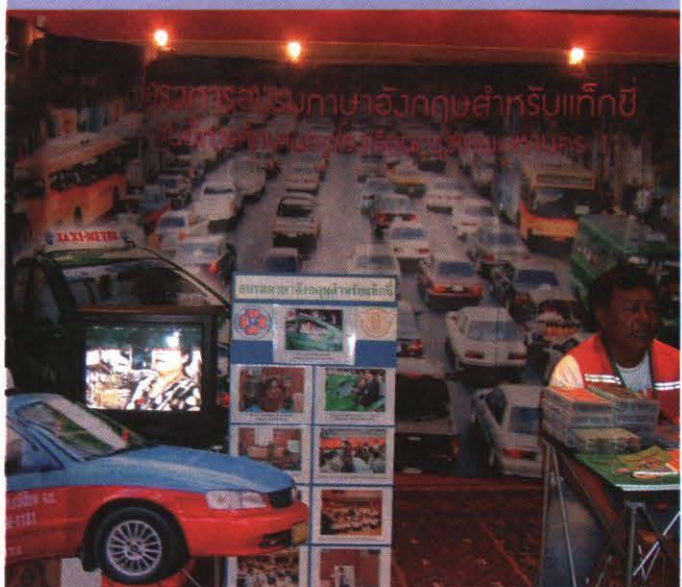
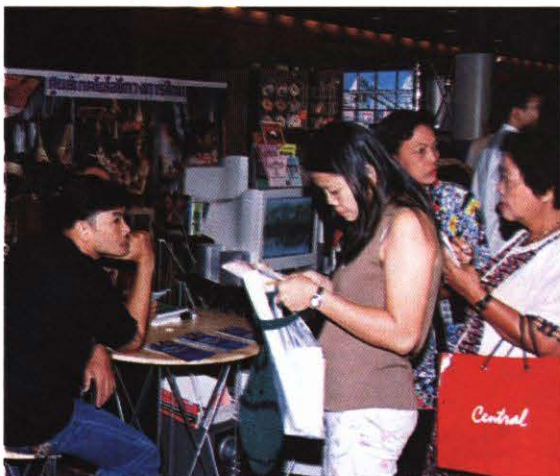
การศึกษาออกโรงเรียน

การจัดนิทรรศการแสดงผลงาน ความก้าวหน้าของการปฏิรูปการศึกษาของแต่ละองค์กร จะมีกิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการจัดการศึกษา เช่น กิจกรรมการพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้สื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่ การนำเสนอผลงาน โครงการนโยบายรัฐบาลและผลงานดีเด่นต่างๆ ของนักเรียน นิสิต และนักศึกษา

สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดกิจกรรมการศึกษาตลอดชีวิต ความก้าวหน้าของการศึกษาเอกชน กิจกรรมเอื้ออาทร ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ที่มีต่อเด็ก

กศน. กับการสอนภาษาอังกฤษแบบง่าย ๆ เพื่อเพิ่มรายได้ในการประกอบอาชีพ (ขับแท็กซี่ แค็ตตี จักรยานยนต์รับจ้าง นวดแผนโบราณ ค้าขายของชาวเขา ในแหล่งท่องเที่ยว)

ห้องเรียนและศูนย์การเรียนรู้ชุมชนวัดกรรมทางการศึกษา
ที่มุ่งเข้าถึงผู้เรียน

๒.๕ ล้านคน
 คนยากจน, คนด้อยโอกาส
 โอกาสทองมาถึงแล้ว
 รัฐให้การสนับสนุนการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กไทย
 ๒๐๐,๐๐๐ ทักษะการศึกษาและกว่า ๒๓๗โครงการ
 ครอบคลุมทั่วประเทศ

คณะกรรมการพัฒนากฎการศึกษาสำหรับ เด็กด้อยโอกาส
 และเด็กด้อยโอกาส

การศึกษาทางไกล

การจัดการศึกษาทางไกล

- ขยายโอกาสทางการศึกษา
- ผู้เรียนเรียนได้อย่างอิสระ
- เนื้อหาเชื่อมโยงกับผู้ประกอบอาชีพแล้ว
- จัดให้คนจำนวนมาก
- ประหยัดค่าใช้จ่าย
- การเรียนเกิดขึ้นได้ตลอดเวลาและสถานที่

การเรียนทางไกล

- ผู้สอนผู้เรียนไม่ได้พบกันเป็นประจำ
- ศึกษาด้วยตนเอง
- ใช้สื่อหลากหลายชนิด
- มีบริการสนับสนุนผู้เรียนในท้องถิ่น

ผลผลิตของการฝึกอาชีพ
อันหลากหลายจากการเรียนรู้
โดยภูมิปัญญาไทยของนักศึกษา
ทุกคน.

การศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สพฐ. ก้าวใหม่ที่ไกลกว่า มุ่งพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ โดยยึดหลัก “ผู้เรียนเป็นสำคัญ” กับผลงานสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ และนักเรียน อันเกิดจากการปฏิรูปการเรียนรู้

ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี ชื่นชมความสามารถ ในการวาดภาพของนักเรียนโรงเรียนจิตรลดา

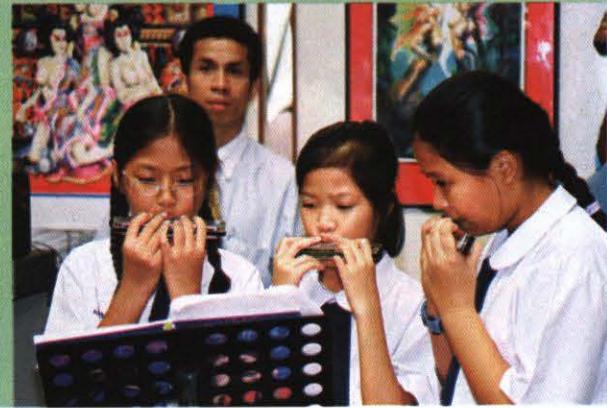
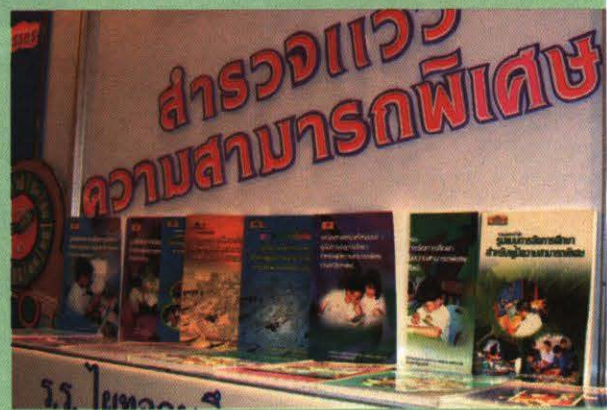

โครงการสำคัญและผลการดำเนินงานตามนโยบาย การปฏิรูปการศึกษา อาทิ โรงเรียนในฝัน โรงเรียน ICT โรงเรียนสองภาษา โรงเรียนวิถีสพท โครงการจักรยานยืมเรียน โครงการ 1 โรงเรียน 1 ผลิตภัณฑ์รวมทั้งความก้าวหน้าในการพัฒนา โรงเรียนขนาดเล็ก และโรงเรียน ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

7 อัจฉริยะจาก 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้ของ
 ผู้เรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่มี
 ความสามารถพิเศษในแต่ละด้าน อาทิ ด้าน
 คณิตศาสตร์ ด้านวิทยาศาสตร์ ด้านภาษา ด้านศิลปะ
 ด้านดนตรี นาฏศิลป์และการแสดง

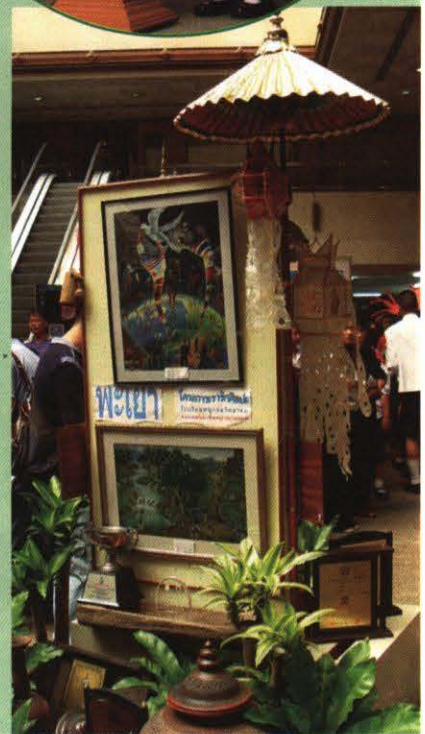

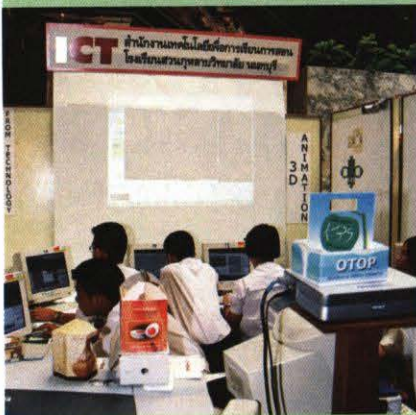
การแสดงผลงานของนักเรียนสังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่แสดงให้เห็นถึงผลงาน
ยอดเยี่ยมด้านวิทยาศาสตร์ เช่น โครงการคลื่นการเดินทาง
ของกิ่งก้อ ของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เป็นต้น

สุดยอดฝีมือนักเรียน ที่มีความสามารถพิเศษ
ในแต่ละด้าน ล้วนเป็นผลงานดีเด่น อันเกิดจากการปฏิรูป
กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ

ผลงานที่แสดงให้เห็นถึง
 ความสามารถของนักเรียน
 ซึ่งได้รับการพัฒนาส่งเสริม
 เพิ่มขีดความสามารถไปสู่ระดับ
 สากล ทั้งการพัฒนาระบบ ICT
 ความรู้ความสามารถทางวิชาการ
 และความสามารถทางการกีฬา

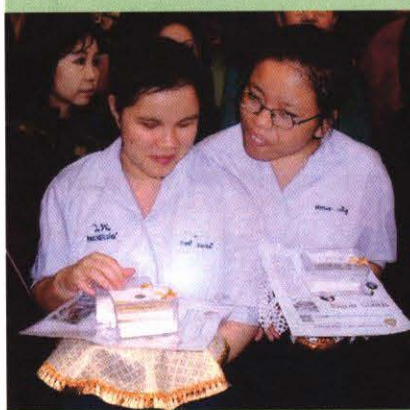
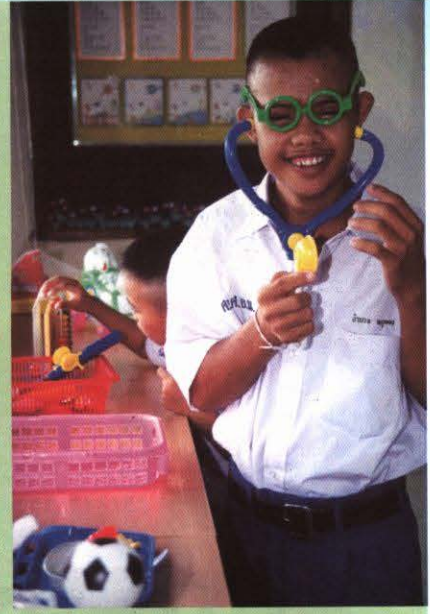
อัจฉริยภาพ ความรู้ความสามารถของเด็กไทย
 ที่เกิดขึ้นด้วยปัจจัยความพร้อม ที่กระทรวงศึกษาธิการ
 โดยสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้หล่อหลอม
 และส่งเสริมประสบการณ์ให้แก่เด็กนักเรียนและนำผลงานดีเด่น
 มาจัดแสดงบนเวทีกลาง การแสดงสดุดยอดฝีมือนักเรียน
 โดยจัดให้มีการแสดงนาฏศิลป์อย่างหลากหลายลีลา
 ตลอดทั้งวัน

06/10/2004 10:34

การเสริมสร้างสิทธิและโอกาสให้แก่เด็กด้วยโอกาสยากจนและพิการ

การเสริมสร้างสิทธิและโอกาสทางการศึกษา ให้แก่เด็กยากจนด้อยโอกาส และเด็กพิการ ทำให้เด็กและเยาวชนมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ มีความรู้ความสามารถไม่ยิ่งหย่อนไปกว่านักเรียนทั่วไป

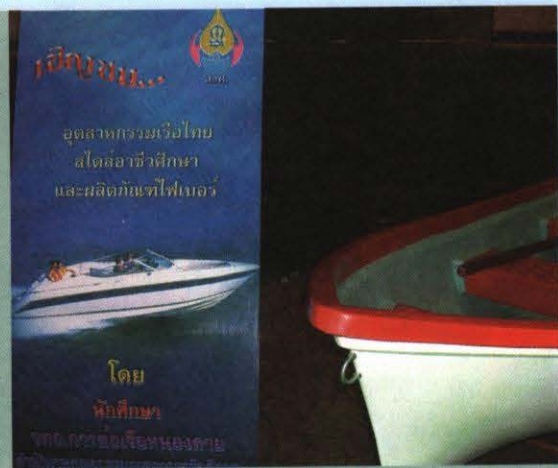

นิทรรศการ สพฐ. ก้าวใหม่ที่ไกลกว่า ในแต่ละบูธ มีผู้ให้ความสนใจจำนวนมาก เข้าชมตลอดเวลา เนื่องจากความหลากหลายของกิจกรรมที่นำมาแสดงในด้านต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการ ดนตรี ศิลปะ และหัตถกรรม ซึ่งแสดงให้เห็นถึงศักยภาพความรู้ความสามารถของนักเรียน อันเนื่องมาจากการปฏิรูปการเรียนรู้สู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

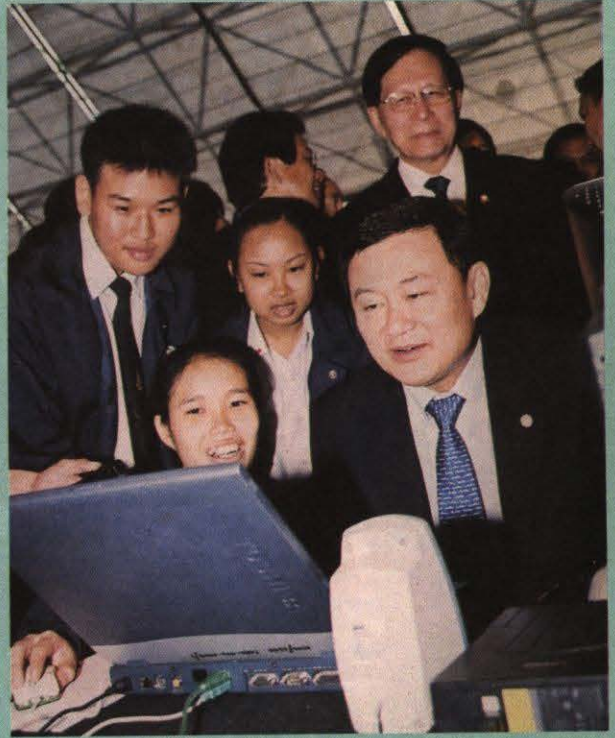
การอาชีวศึกษา

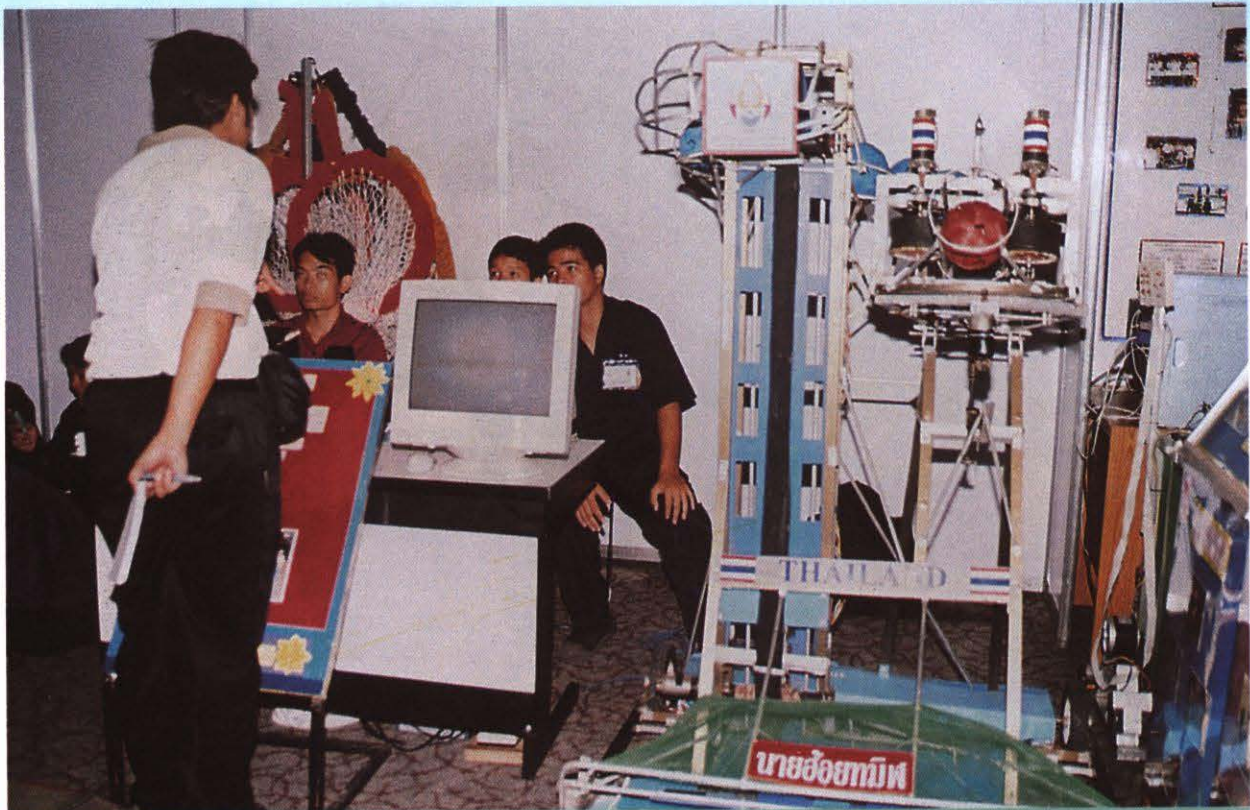
สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้เน้น
นิทรรศการ เมืองเทคโนโลยี กิจกรรม 108 อาชีพ หุ่นยนต์
และภูมิปัญญาไทย

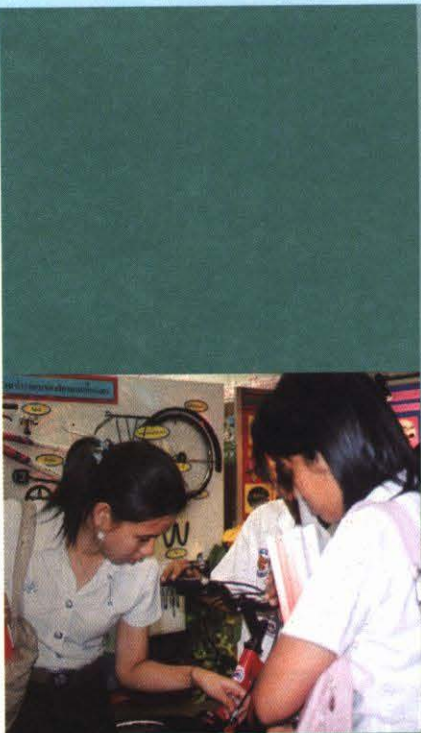
อาเซียนศึกษากับความก้าวหน้าด้าน
การพัฒนาสิ่งประดิษฐ์และเทคโนโลยีเกี่ยวกับ
อาเซียน ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม
การแปรรูปผลิตภัณฑ์ การถนอมอาหาร
งานศิลปหัตถกรรม รวมถึงการพัฒนาวิชาชีพ
และการทำมาหากินที่หลากหลายสอดคล้อง
กับยุคสมัย

หุ่นยนต์อาชีวศึกษา

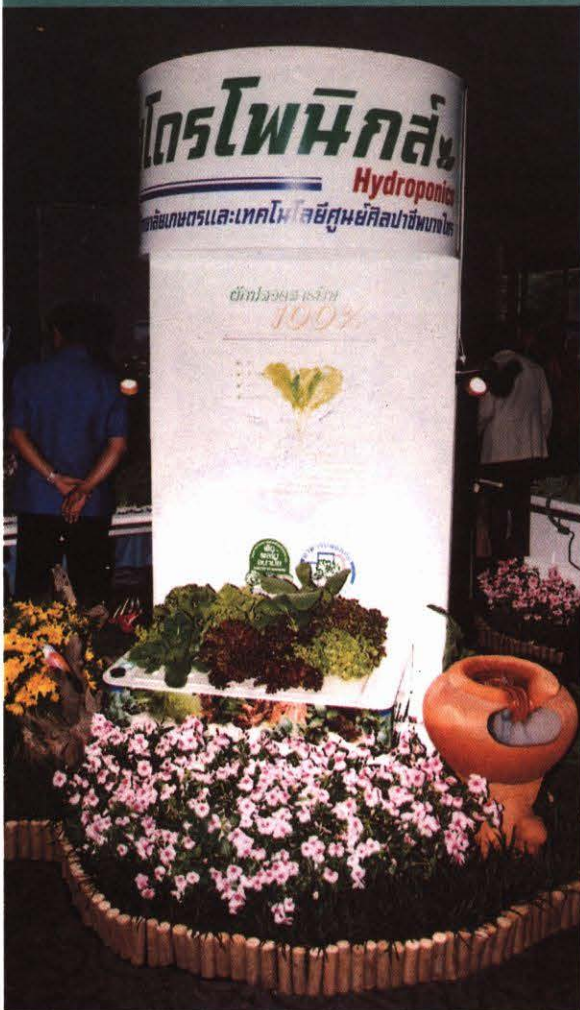
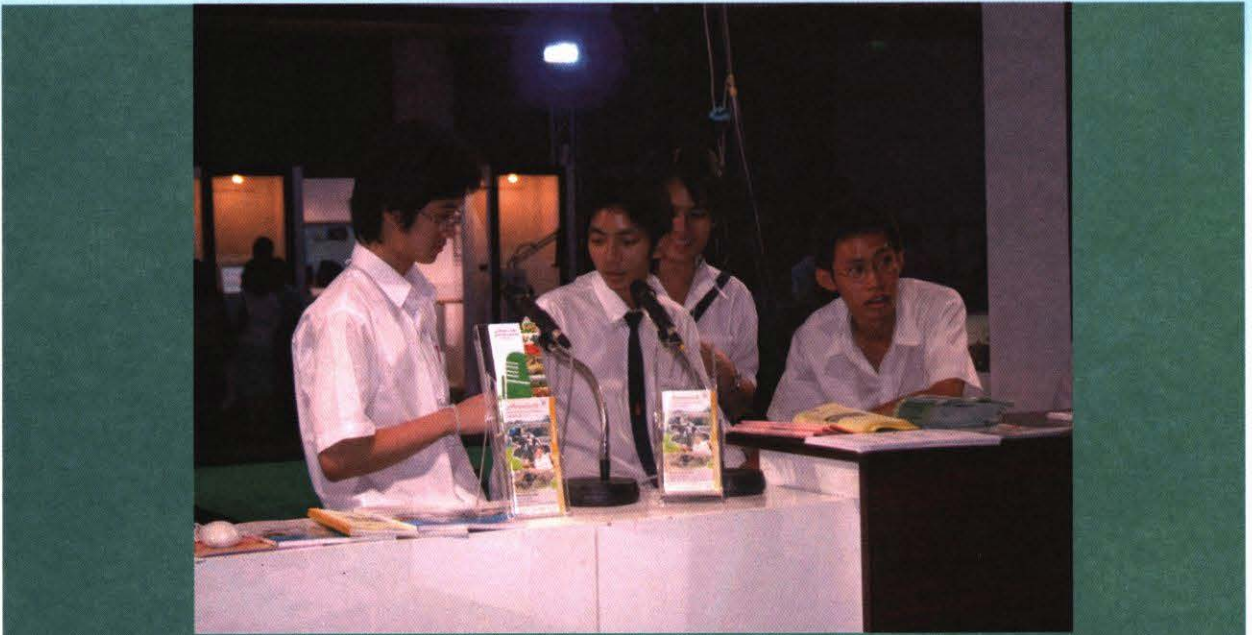

เมืองเทคโนโลยี เสนอผลงานแสดงความ
สามารถในการประดิษฐ์คิดค้น เช่น การประดิษฐ์
หุ่นยนต์ที่มนายอ้อยทมิฬ หุ่นยนต์ทีมพรหมณี
ICT เพื่อการเรียนรู้อาชีวศึกษาที่เป็นตัวแทนเข้าร่วม
การแข่งขันหุ่นยนต์ ณ ประเทศเกาหลีใต้ ในเดือน
กันยายน 2547 และการแสดงความสามารถทางด้าน
ICT อื่น ๆ

เมือง 108 อาชีพ นำเสนอให้เห็นถึงความก้าวหน้าในการพัฒนาฝีมือเข้าสู่ตลาดแรงงานด้านอาชีพต่าง ๆ เช่น การซ่อมคอมพิวเตอร์ ซ่อมนาฬิกา ซ่อมโทรศัพท์มือถือ เป็นต้น

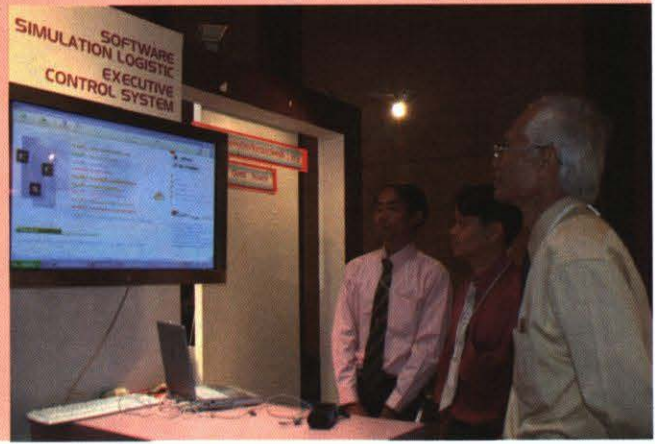
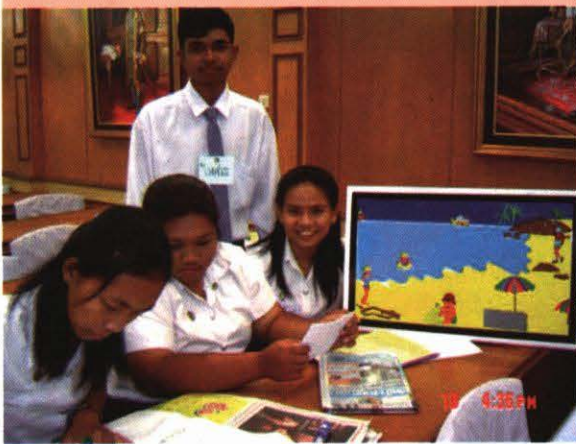
เมืองภูมิปัญญาวิชาชีพ
 นำเสนอการต่อยอดผลิตภัณฑ์
 OTOP จาก 5 ภูมิภาค
 การออกแบบผลิตภัณฑ์
 การแปรรูปผลิตภัณฑ์ และ
 แนวทางการเพิ่มศักยภาพ
 การผลิต

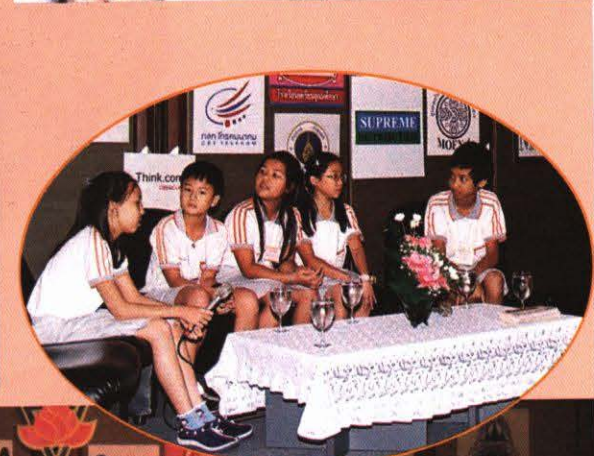

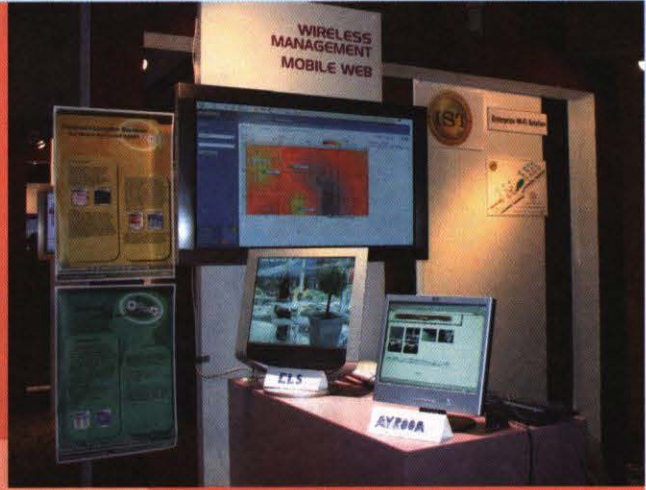
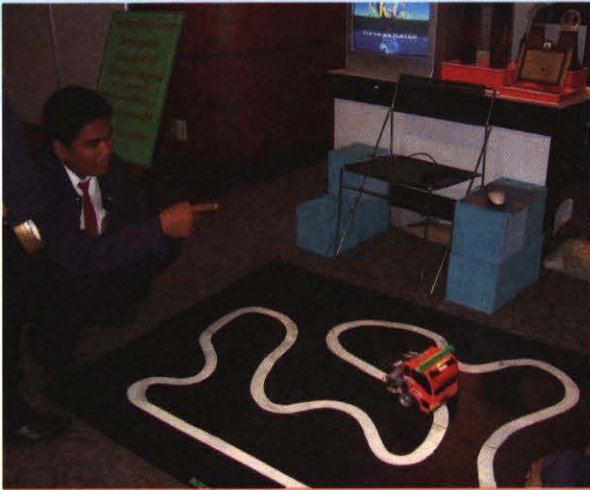
การอุดมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดนิทรรศการ ภายใต้แนวคิดการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร เป็นเครื่องมือในการพัฒนาวิชาการของสถาบันการศึกษาไทย ในลักษณะการเรียนการสอน การวิจัย ตลอดจนการบริหารงาน อยู่ในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ เครือข่ายสารสนเทศเพื่อการพัฒนา การศึกษา (Uninet) มีกิจกรรมที่โดดเด่น คือ การแสดงหุ่นยนต์ Global ผลงานการประยุกต์ใช้ software computer เชื่อมโยงกับ Uninet และอื่น ๆ อีกมากมาย

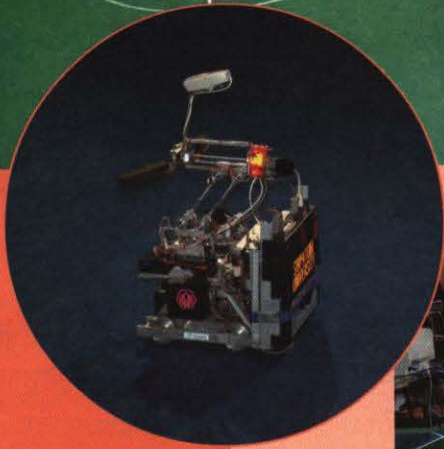

ผลงานของนิสิต นักศึกษา
ที่สะท้อนให้เห็นถึงความ
ก้าวหน้าของการพัฒนา
องค์ความรู้ งานวิจัยและการใช้
เทคโนโลยีเพื่อการพัฒนา อาทิ
การใช้ Uninet การแสดงหุ่นยนต์
Global การนำเสนอผลงาน
ทางวิชาการเกี่ยวกับ Grid
Technology การใช้ e-learning
 เป็นต้น

การแสดงผลงานที่ประสบผลสำเร็จ
ของนักศึกษาคณะสารสนเทศศาสตร์ และ
คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ในการสร้างหุ่นยนต์ Global เป็นหุ่นยนต์
ทำหน้าที่ดูแลผู้สูงอายุ ซึ่งได้รับรางวัลชนะเลิศ
การแข่งขันมหกรรมหุ่นยนต์นานาชาติจาก
ประเทศญี่ปุ่น

เปิดประตูสู่สถานศึกษา (OPEN HOUSE)

กิจกรรมเปิดประตูสู่สถานศึกษา (Open House) ของสถานศึกษาทุกสังกัด ทุกจังหวัด ทุกอำเภอ เมื่อวันที่ 17-18 กรกฎาคม 2547 มีผู้ร่วมงานกว่า 4,000,000 คน ได้รับรู้เรื่องราว ภารกิจจัดการศึกษา เข้าถึงสถานศึกษาและมีโอกาสนำเสนอความคิดเห็น สนับสนุนช่วยเหลือและส่งเสริมการจัดการศึกษาให้แก่สถานศึกษาทุกแห่ง ที่จัดกิจกรรมไม่น้อยกว่า 30,000 แห่งทั่วประเทศ

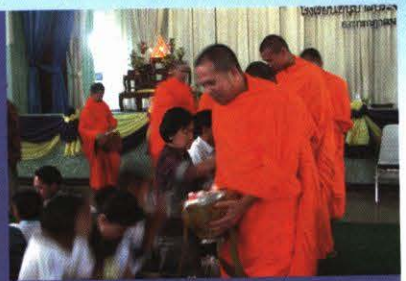
ภาคกลาง

เปิดประตูสู่สถานศึกษานำพาปฏิรูปการศึกษา

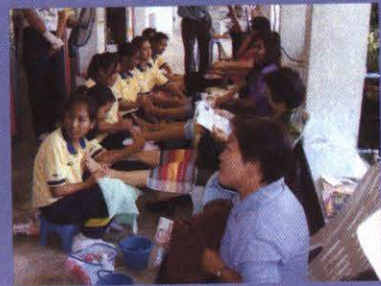

ภาคกลาง มีกิจกรรมหลากหลายที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ความสามารถของนักเรียนและนักศึกษา เช่น ผลผลิตตามโครงการพระราชดำริ ดนตรียอดเยี่ยม การส่งเสริมพัฒนาระบบ ICT การส่งเสริมฝึกฝนอาชีพ รวมทั้งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในด้าน วิชาการ ดนตรี กีฬา และศิลปวัฒนธรรม รวมทั้งการแสดงต่าง ๆ

OPEN HOUSE

เปิดประตูสู่สถานศึกษา (OPEN HOUSE)

ภาคเหนือ

ภาคเหนือ ถิ่นล้านนาไทย กิจกรรมแสดงให้เห็นถึงความสามารถของเด็กและเยาวชนในระดับสากล แฝงด้วยคุณค่าแห่งความเป็นไทย เช่น การพัฒนาคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต การพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น การเรียนการสอนโดยใช้ Native speaker และ ICT การแสดงผลงานสืบสานวัฒนธรรมไทยพื้นบ้าน เป็นต้น

OPEN HOUSE

เปิดประตูสู่สถานศึกษา (OPEN HOUSE)

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ภาคอีสาน ดินแดนแห่งที่ราบสูงริมฝั่งโขง ซึ่งมีความงดงามทางศิลปวัฒนธรรม แสดงผลงานนักเรียนและนักศึกษา เช่น การสร้างผลผลิตจากต้นไม้ การจัดพิพิธภัณฑ์เพื่อชีวิต ทัศนกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น กิจกรรมด้านวิชาการ ไม่ว่าจะเป็นด้านวิทยาศาสตร์หรือด้านภาษา และการแสดงนาฏศิลป์ถิ่นอีสาน เป็นต้น

OPEN HOUSE

ส่วน.ตอนบน ๓๓ 1 พิธีเปิดงาน Open House

ครูปกครองนักเรียนโรงเรียนสาธิตวิทยายอน
ส่วน.ตอนบน 1 ร่วมพิธีเปิดงาน Open House

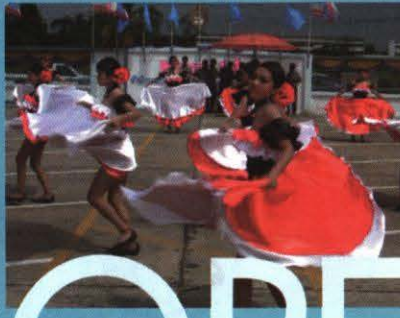
เปิดประตูสู่สถานศึกษา (OPEN HOUSE)

ภาคใต้

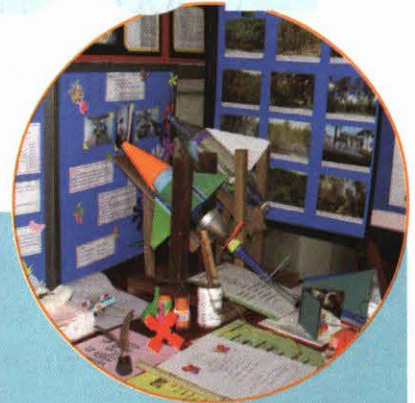

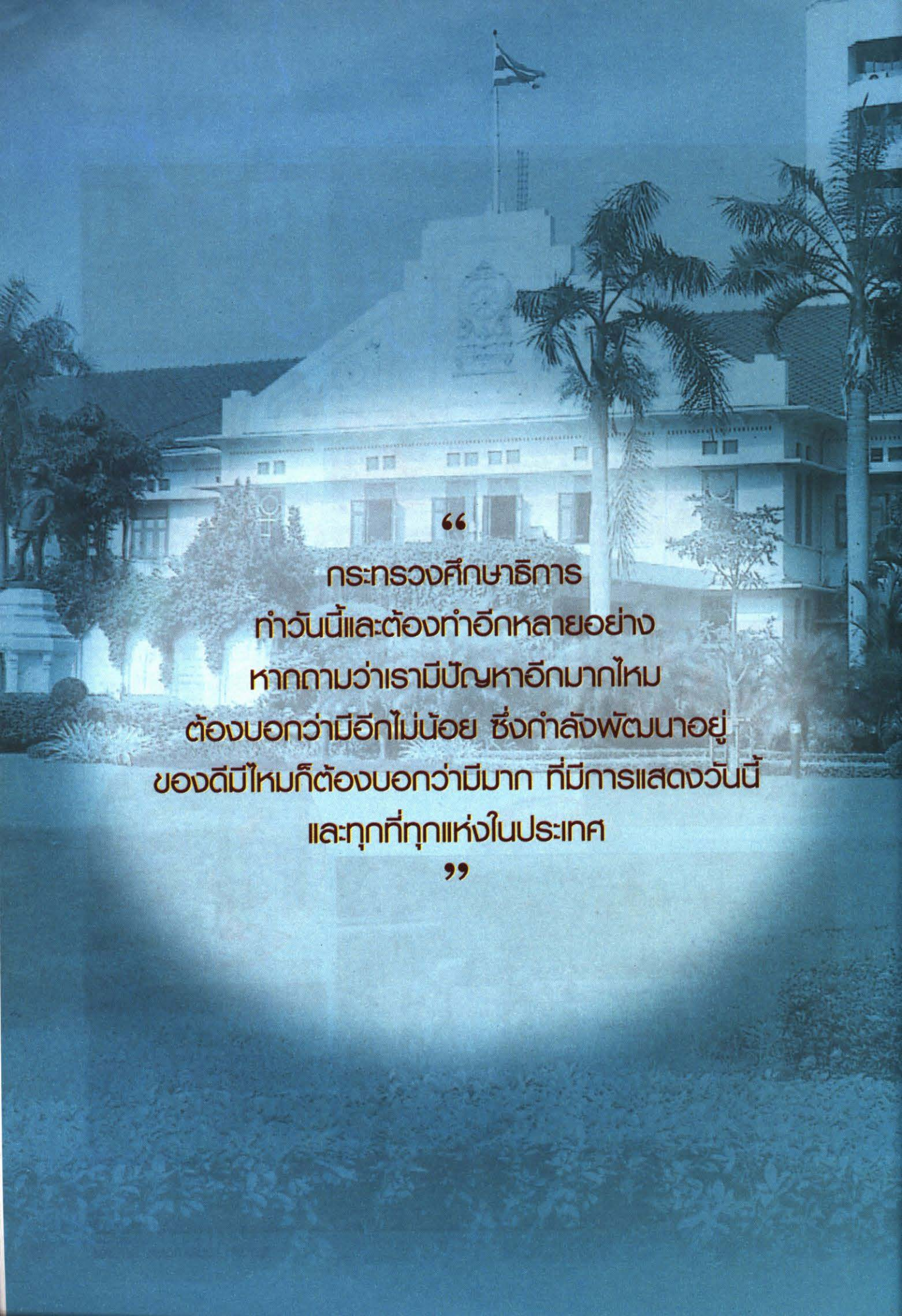
ภาคใต้ ถิ่นลุ่มน้ำตาปี มีกิจกรรมแสดงความสามารถของเด็กนักเรียนและนักศึกษาในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของจังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลงานของนักเรียนตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ การพัฒนาสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การแสดงบนเวที แสดงให้เห็นถึงศักยภาพของเด็กชาวใต้ที่ไม่ธรรมดา

OPEN HOUSE

“
กระทรวงศึกษาธิการ
ทำวันนี้และต้องทำอีกหลายอย่าง
หากถามว่าเรามีปัญหาอีกมากไหม
ต้องบอกว่ามีอีกไม่น้อย ซึ่งกำลังพัฒนาอยู่
ของดีมีใหม่ก็ต้องบอกว่ามีมาก ที่มีการแสดงวันนี้
และทุกที่ทุกแห่งในประเทศ

”

เสวนา 5 องค์กรหลัก

ผู้ชมติดตามรับฟังการเสวนา
ทั้งในและนอกห้องประชุม

ดร.อดิศัย โภธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้นำคณะผู้บริหารระดับสูงจาก 5 องค์กรหลักขึ้นสู่เวทีเสวนา ณ Plenary Hall เพื่อนำเสนอผลงานการปฏิรูปการศึกษาและประเด็นต่าง ๆ ที่อยู่ในกระแสความสนใจของประชาชนทั่วไป คณะผู้ร่วมเสวนา ได้แก่ ดร.คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ นางพรนิภา ลิ้มปพยอม เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ศ.ดร.อ.ดร.วรงค์ จันทรรคนิคม เลขาธิการสภาการศึกษา รศ.ดร.ภาวิศ ทองไรจน์ เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ นายวีระศักดิ์ วงษ์สมบัติ เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา โดยมี ดร.อภิวัฒน์ วัฒนางกูร เป็นผู้ดำเนินการเสวนา ปฐมบทของการเสวนา ดร.อดิศัย โภธารามิก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กล่าวในประเด็นต่าง ๆ มีสาระสำคัญดังนี้

การปรับองค์กรในกระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์กรหลัก 5 องค์กร เมื่อมาถึงวันนี้ ถือว่าครบรอบ 1 ปี เราก็ควรทบทวนดูว่า เราได้ทำอะไรไปบ้างแล้ว คนภายนอกอาจเกิดความรู้สึกว่ากระทรวงศึกษาธิการปฏิรูปการศึกษาจริงหรือเปล่า เป็นประเด็นที่ผมพยายามดูภาพรวมทั้งหมด ซึ่งก็ได้คำตอบว่า การปฏิรูปการศึกษาไม่ได้เลวร้ายอย่างที่บางคนหรือบางกลุ่มคิด การปฏิรูปการศึกษา มองในแง่ครู ก็บอกว่าครูต้องมีความรู้ ต้องจัดการเรียนการสอนดีขึ้น ต้องได้ขึ้นเงินเดือน ต้องมีสถานภาพที่ดีขึ้น มองในแง่ผู้ปกครองก็บอกว่าบุตรหลานของเขาต้องมีความรู้ความสามารถดีขึ้น แต่วันนี้เด็กจำนวนมากยังเรียนหนังสือเน้นการท่องจำอยู่ เมื่อมองภาพใหญ่ ๆ ของการปฏิรูปการศึกษา แต่ละจุด ๆ แล้ว อาจดูเหมือนกับไม่ได้ปฏิรูปอะไร ไม่ได้ทำอะไร จึงขอทำความเข้าใจว่าขั้นตอนของการทำงานเรื่องนี้ต้องใช้เวลานานพอสมควร เรื่องการปฏิรูปการศึกษาด้านต่าง ๆ ต้องเร่งดำเนินการต่อไป ด้านการปฏิรูปองค์กรก็ต้องจัดการให้เรียบร้อย มีปัญหาที่แก้ไข การบรรจุบุคลากรก็ดำเนินต่อไปตามวิธีการ ด้านการเรียนการสอนก็หยุดนิ่งไม่ได้

“
 ...Beyond Educational Reform
 เป็นภาษาไทย จะแปลตรงตัวไม่ได้
 ก็พยายามจะใช้คำสองคำนี้
 ซึ่งจะมีความหมายชัดเจนว่า
 เราต้องทำงานในลักษณะ
 ที่เร่งรีบ เร่งด่วน
 แล้วไม่ต้องยึดกรอบมากเกินไป...
 ”

เด็กในวัยเรียนไม่ว่าจะเป็นระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา และอุดมศึกษา ต้องมีการพัฒนาการเรียนรู้ อย่างดี สถานศึกษา สถาบันการศึกษาทุกแห่ง ทุกระดับ ต้องมีความพร้อมและเข้มแข็งที่จะรองรับการพัฒนา ของเด็กได้อย่างต่อเนื่อง ให้เขาจบการศึกษาออกไปอย่าง มีคุณภาพ จะเห็นว่าเราทำงานหลายอย่างพร้อม ๆ กัน โครงการที่ดีดำเนินการไว้แต่เดิม เช่น โรงเรียนในฝัน เพื่อให้เป็นโรงเรียนต้นแบบ ผมก็สนับสนุนให้ทำต่อไป ผมเข้ามาผมก็ทำโรงเรียนขนาดเล็ก ดูว่าความขัดสน ชาติแคว้นอยู่ที่ไหน ก็พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กมีน้อยกว่า โรงเรียนยากจนมาก Basic ไม่มีเลย เพราะฉะนั้น เราต้องพัฒนาส่วนที่เป็นพื้นฐานก่อนอื่น

การพัฒนาการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่เราทำ ขนานไปกับการปรับองค์กร แม้ว่า

กฎหมายและกฎกระทรวงอีกหลาย ฉบับยังไม่ได้แล้วเสร็จก็ตาม การดำเนินงานก็มีได้ชะลอ แต่อย่างไร โดยตระหนักว่า ถ้าใช้กฎหมายมาบังคับมากำหนด ทั้งหมด ก็จะมี rigid คือ แข็งไปหมด

ทุกท่านที่อยู่บนเวทีนี้ก่อนจะขึ้นมาก็พูดกันว่า บางเรื่องทำไม่ได้ คนที่ร่างพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ ท่านก็หวังดี แต่บางครั้งวางแนวทางไว้ละเอียด เกินไป ทำให้เคลื่อนขยับลำบาก ผมจึงขอเกริ่นนำว่า หลายเรื่องที่กระทรวงศึกษาธิการทำวันนี้และต้องทำ ต่อไปอีกหลาย ๆ เรื่อง ถ้ามองว่าเรามีปัญหาใหม่ ก็ต้องบอกว่ามีเรื่องอีกไม่น้อยที่กำลังแก้ไขและพัฒนาอยู่ หากถามว่าทำไปแล้วมีดีบ้างหรือไม่ ก็ตอบได้ว่า มีสิ่ง ดี ๆ อยู่มาก เพราะฉะนั้นผมใช้คำว่า การปฏิรูปการศึกษา ยุคใหม่ เราจะแปลคำว่า Beyond Educational Reform เป็นภาษาไทย จะแปลตรงตัวไม่ได้ ก็พยายามจะใช้ คำสองคำนี้ซึ่งจะมีความหมายชัดเจนว่า **เราต้องทำงาน**

ในลักษณะที่เร่งรีบเร่งด่วน แล้วไม่ต้องยึดกรอบ มากเกินไป อย่างไรก็ตามบางกรณีไม่ยึดกรอบ ก็ไม่ได้ บางเรื่องกฎหมายบังคับให้ต้องทำ เราก็ ต้องทำและต้องใช้ฝีมือในการทำด้วย

ส่วนการแก้กฎหมาย แก้อะเนียบต่าง ๆ ทำได้ มากน้อยเพียงใดนั้น ผมเคยพูดในสภาว่า กฎหมาย ต้องขอแก้บ้าง คือ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เป็นพระราชบัญญัติการปฏิรูปการศึกษา เช่น ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติกำหนด ให้มีกองทุนถึง 6 กองทุน และกำหนดว่าต้องออก กฎกระทรวงตามมาตรา นี้ เป็นต้น ซึ่งกรณีนี้อาจจะ ไม่ต้องทำก็ได้ แต่ถ้าไม่ทำก็ถูกกล่าวหาว่าไม่ทำตาม กฎหมาย เพราะฉะนั้นถามผมว่าจะต้องทำอะไร

จากนี้ไป ที่ผ่านมามีพยายามทำทุกอย่าง โดยไม่แตะกฎหมายเลย แต่จากนี้ไป การขับเคลื่อนต่อไปนี้อาจมี การขยับกฎหมายเป็นบางเรื่อง เป็นบางมาตรา เพื่อให้การทำงาน คล่องตัวขึ้น

เรื่องเปิดโอกาสทางการศึกษา

ท่านนายกรัฐมนตรีให้ปรับเปลี่ยนวิธีดำเนินงาน มีหลักการคือ ใครอยากเรียนต้องได้เรียน ถ้าไม่มีเงินรัฐบาล จะดูแล ซึ่งเดิมมีโครงการเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา เรียกย่อ ๆ ว่า ก.ย.ศ. ให้นักเรียนที่จบมัธยมศึกษา ตอนปลายกู้เงินจำนวนหนึ่งเพียงพอค่าเล่าเรียน และค่าใช้จ่าย โดยมีเกณฑ์คัดเลือกการให้กู้ยืมเงิน พิจารณาจากรายได้ของผู้ปกครอง และความยากจน ของนักเรียนเป็นหลัก เรียนดีหรือไม่ดีไม่ได้เป็นปัจจัย สำคัญ รัฐบาลจัดสรรเงินกองทุนจำนวนหนึ่งให้ธนาคาร กรุงไทยบริหารจัดการกองทุน และระบบการเก็บเงินคืน เมื่อกู้ได้แล้วต้องใช้คืน โดยมีระยะปลอดหนี้ grace period เหมือนการกู้เงินธรรมดา

ปัญหาของโครงการนี้ คือ นักเรียนไม่มาจ่ายเงินคืน ผู้ปกครองก็ไม่สามารถช่วยเหลือได้ กลายเป็นกู้เงินแล้วผิดนัดการชำระ ต้องฟ้องศาลกัน ท่านนายกรัฐมนตรีจึงได้คิดโครงการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา โดยผูกกับรายได้ในอนาคต ภาษาอังกฤษว่า Income Contingent Loan เรียกว่า ICL เป็นระบบที่เอาเงินรายได้ของนักเรียนในอนาคตมาใช้ก่อน แล้วมีภาระที่จะใช้คืนน้อยมาก เป็นการสร้างโอกาสให้คนสามารถศึกษาต่อได้ ไม่เลือกว่าจนหรือไม่จน แต่ถ้าเป็นคนมีเงินจะไม่เข้าไปเกี่ยวข้องก็ได้ ระบบ ICL นักเรียน นักศึกษามีคูปอง ไม่ได้ถือเงินสด นักศึกษาก็จะไปเข้าเรียนได้ เพราะฉะนั้นนักศึกษา 1 คน ก็จะมีโอกาสไปเรียนที่ต่าง ๆ ได้ ถ้ามหาวิทยาลัยเอาเงินมาจากไหน ก็ตอบว่า จะนำเงินก้อนหนึ่งเป็นกองทุน แล้วเบิกมาใช้ เราต้องมีเงินหมุนเวียนในระบบ รัฐบาลจะต้องจัดตรงนี้ จะ Subsidize เรื่องดอกเบี้ย ซึ่งถือว่าการลงทุนให้การศึกษเพื่ออนาคต สมมุติว่าที่แล้วมา ปีหนึ่งเด็กจบปริญญาตรี สองสามแสนคน ต่อไปอาจจะจบหลายแสนคน โดยไม่กระทบกระเทือนพ่อแม่ผู้ปกครองเลย เมื่อเขาจบการศึกษาแล้วยังไม่ต้องคืนเงิน ถ้าฐานะเศรษฐกิจยังไม่ดี เงินเดือนน้อยก็ยังไม่ต้องคืน ไปคืนเมื่อเงินเดือนมากขึ้นถึงหมื่นหนึ่งพันหรือหมื่นสองพัน แล้วแต่เกณฑ์ที่จะต้องตั้งกันต่อไป การเก็บนี้จะเก็บแบบอัตโนมัติ ไม่ต้องมาไล่ตามเก็บกัน เก็บจากกรมสรรพากร เก็บพร้อม ๆ กับภาษีบางเรื่อง

เรื่องนี้รัฐบาลรับเป็นภาระอยู่แล้ว รัฐบาลต้องไปหาเงินมา วิจัยหาเงินมาจากเงินออมของประชาชน รัฐบาลออก bond ประชาชนได้ดอกเบี้ย เงินประชาชนก็จะกลับมาดูแลการศึกษาของชาติ เรายังโชคดีที่มีเงินฝากอยู่จำนวนหนึ่ง หลายล้านล้านบาท และมีนายกรัฐมนตรีที่เก่ง คิดตรงนี้ออกมาได้ ท่านห่วงนิดเดียวว่า ต้องมีสมาร์ทการ์ดตามเด็กให้ได้ว่าเด็กคนนี้ไปไหน อยู่ที่ไหน สมมุติว่าเด็กเกิดเรียนไม่จบ หรือเสียชีวิต ก็ถือว่าจบกันไป รัฐบาลก็ยอมยกประโยชน์ให้

การนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในเรื่องการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็น สถานศึกษาจะต้องมีการแบ่งปันข้อมูลกัน เราจะผลิตเป็น mass และที่ถามว่า ความหวังที่จะให้เด็กคนหนึ่งมีคอมพิวเตอร์หนึ่งเครื่อง เป็นไปได้หรือไม่นั้น ขอเรียนว่าเรามีงบประมาณปกติ

ซื้อคอมพิวเตอร์เจ็ดพันเครื่องต่อปี แต่ท่านนายกรัฐมนตรีบอกว่าให้คิดนอกกรอบ และใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการเรียนการสอนให้มาก ผมจึงคิดว่า วันนี้เราต้องการคอมพิวเตอร์อีกล้านห้าแสนเครื่องในระบบการศึกษา เรามีคอมพิวเตอร์อยู่ทั้งหมดในมหาวิทยาลัยและสถานศึกษาทุกแห่งประมาณเก้าแสนเครื่อง เรากำลังดำเนินการหลายเรื่องทำเรื่อง courseware software วิธีการสอน เรามีสื่อดี ๆ อยู่มากมาย ผมกำลังจะใช้ประโยชน์ตรงนี้แล้วต่อยอด ทำให้เป็นระบบ การฝึกครู 5 ปี แล้วมาสอน อาจไม่ทันการณ์ เพราะฉะนั้นต้องนำเทคโนโลยีมาใช้สื่อสารแก่นักเรียน สามารถจะได้ความรู้จากทั่วโลกไม่มีขีดจำกัด นักเรียนเรียนวิชาหนึ่งแล้วสนใจศึกษาเพิ่มเติม เรามีคอมพิวเตอร์เขาไปศึกษาเองได้ พวุงนี้กลับมาอาจเก่งกว่าครู กระบวนการทั้งหมดนี้กำลังจัดทำ

งานปัจจุบันซึ่งเป็นระยะสั้น ผมมุ่งไปที่โรงเรียนขนาดเล็ก
หมิ่นกว่าโรงเรียน ซึ่งจำนวนนักเรียนต่ำกว่าร้อยยี่สิบและยากจนมาก ๆ โรงเรียนเรามีทั้งหมดสามหมื่นหกพันโรงเรียน เพราะฉะนั้นคอมพิวเตอร์หมุนเวียนจึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจและควรดำเนินการ ผมไปดูต้นแบบแล้ว ซื้อรถเก่านำมาทำใหม่ เปลี่ยนล้อใหม่ ทาสีใหม่ สวยหมด คันไหนเก่ามาก ๆ ก็กำลังออกแบบใหม่ ปรับปรุงให้ทันสมัย แต่ราคาไม่แพง สะดวกต่อสุขภาพของเด็กทั้งแสงทั้งอุณหภูมิ ติดเครื่องปรับอากาศ แล้วก็มีคอมพิวเตอร์ในนั้น เราจะทำประมาณสามร้อยคัน เรามีคอมพิวเตอร์เจ็ดพันเครื่อง ครูก็จะให้ติดรถไปแล้วหมุนเวียนกันเข้าไปสอน วันนี้ทยอยออกใช้งานแล้ว บางคันไปปิดตานี้แล้วกระบวนการเหล่านี้ คือ การคิดนอกกรอบ แต่ประเด็นเรื่อง courseware เราจะทำเป็น courseware standard สมมุติชั้น ป.6 ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ ป.6 เราลองสอนทั่วประเทศเหมือนกันหมด ถ้าเดือนนี้มีข้อมูลใหม่ว่าคนนี้สอนดีกว่า ก็นำวิธีการที่สอนดีกว่าใส่เข้าไปใหม่ เราจะต้องปรับเปลี่ยนอยู่เสมอ แต่ถามว่าคอมพิวเตอร์มาจากไหน วันนี้ได้ 7,000 เครื่องต่อปี ผมก็คิดว่าสถานศึกษาที่ขาดแคลนจำเป็นต้องมีคอมพิวเตอร์อย่างน้อยสองเครื่อง มีโปรเจคเตอร์สักตัว แล้วก็จอหนึ่งจอ เราจะทยอยส่งไปให้ courseware ต่าง ๆ จะเกิดขึ้น

การจัดการเรียนการสอนแบบใหม่ ไม่ว่าจะวิชาคณิตศาสตร์ หรือวิชาอะไรก็ตาม จะอาศัยเครื่องมือคือคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย โดยเฉพาะ ICT ต้องใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น การที่คิดนอกรอบนี้ก็ต้องทำให้ได้ วันหนึ่งงบประมาณกระทรวงศึกษาธิการขอเพิ่มเป็นสองแสนล้าน แต่ว่าเราจ่ายเป็นค่าเงินเดือน 80% ถ้าเราดูแล้วเงินที่ลงทุนพัฒนาต่าง ๆ น้อยมาก และต้องเป็นโครงการที่ชัดเจน มีข้อผูกพันว่ามีประโยชน์คุ้มค่าอย่างไร สมมุติผมจะขอสร้างโรงเรียนใหม่ เอาโรงเรียนประถมศึกษาก่อน ยกตัวอย่าง สัก 20,000 โรงเรียน ใช้เงินอาจเป็นหลักหมื่นล้าน ท่านนายกบอกว่าเงินไม่มีปัญหา แต่ผมต้องกล้า commit ว่า ผมทำแล้วประเทศไทยได้อะไร ได้ประโยชน์คุ้มค่าอย่างไร

คำว่า **คิดนอกรอบ** ใช้ในทุกวันนี้บ่อยมาก ที่ถามอีกคำหนึ่งคือ คำว่า ยกเครื่อง กรณีนี้ ผมคิดว่าคงไม่ถึงขั้นยกเครื่อง อาจจะมีการซ่อมแซมครั้งใหญ่ ในความรู้สึกของท่านนายก เข้าใจว่าท่านคงฝากกับทุกคน ตั้งแต่รัฐมนตรี ผู้บริหารที่นั่งอยู่ ณ ที่นี้ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังนั้นทุกคนต้องช่วยกันปรับเปลี่ยนให้ดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ถือเด็กเป็นหลักสำคัญ

ท่านนายกรัฐมนตรีจะเน้นเรื่องครูมาก ว่าวิธีการจัดการเรียนการสอนของครูต้องปรับแนว **ครูไม่ควรมีความรู้สึก**ว่า ไม่ใช่ว่าถ้านักเรียนเก่งกว่าครูเป็นบางวันแล้วครูจะเสียหน้า แต่ครูควรรับสภาพว่าวันนี้เราสอนนักเรียน พู่ว่านักเรียนอาจเก่งกว่าเรา เพราะไปค้นคว้าหาได้จากระบบคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต แล้วนักเรียนมาเล่าให้ครูฟัง เล่าให้เพื่อนฟัง ในห้องจะได้ความรู้ความคิดเห็น ออกมามากมายด้วยกัน มากกว่าที่ครูคนเดียวพยายามสอนอย่างเดียว แล้วก็ให้เด็กรับเฉพาะที่ครูต้องการจะให้อ่าน ซึ่งอาจจะรับได้ไม่ถึงยี่สิบห้าเปอร์เซ็นต์ด้วยซ้ำไปอย่างนี้เป็นต้น

“

...ในความรู้สึกของท่านนายกเอง
เข้าใจว่าฝากไว้กับทุกคน ตั้งแต่
รัฐมนตรี ผู้บริหารที่นั่งบนนี้
ทุก ๆ คนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา
ช่วยกัน แล้วก็เดินไปลักษณะ
ที่มีเป้าหมายเป็นหลักเด็กเป็นหลัก...

”

ถ้ามองว่าลักษณะนี้คือ การยกเครื่อง ถ้ามองว่าครูรับการยกเครื่องนี้ได้ไหม ผมเชื่อว่าครูส่วนใหญ่รับได้ ที่สำคัญที่สุดก็คือ ครูจะต้องสนุกกับการจัดการเรียนการสอนแล้วตอบได้ว่า สนุกตรงไหน อย่างไรก็ตามทุกอย่าง ทุกอาชีพ ถ้าทำแล้วไม่สนุกไม่ไหวก็ไม่ต้องทำ คนเราที่ประสบความสำเร็จต้องมีความสุขและความสุขกับการทำงาน ซึ่งผมว่าประเด็นนี้คือสิ่งที่ท่านนายกรัฐมนตรีอยากจะเน้นในการปฏิรูปการศึกษา เน้นเป็นเรื่อง ๆ ถ้าเน้นที่ครู ท่านก็นเน้นลักษณะอย่างนี้ อาจใช้คำว่า Overall ทั้งเรื่องการจัดการเรียนการสอนวิธีการ แล้วก็แนวคิดต่าง ๆ ด้วย

ถ้าถามว่าเครื่องจักรจะเข้ามาแทนครูหรือไม่จริง ๆ แล้วไม่ได้ ครูยังต้องทำหน้าที่ครูอยู่ เมื่อ 20 ปีที่แล้วเราพูดอย่างนี้ไม่ได้ แต่วันนี้เราพูดอย่างนี้ได้ เพราะมีตัวกลางเข้ามาแทรกเป็น Instrument ระบบสื่อสารดีขึ้น มีระบบคอมพิวเตอร์ และ software เพราะฉะนั้นการเรียนการสอนในปัจจุบัน เกือบทุกวิชาสอนด้วยคอมพิวเตอร์ได้หมด เราพูดให้ครูรับความจริง แต่ครูที่ยังไม่เห็นว่าจะทำอะไร ก็ถามว่าทำได้อย่างไร ครูจะเชื่อต่อเมื่อได้ปฏิบัติจริง ๆ ได้เห็นจริง ๆ เพราะฉะนั้นวันนี้เราถึงต้องช่วยกันทำต้นแบบ แสดงวิธีปฏิบัติเป็นตัวอย่าง

คำถามที่ว่า ยุทธศาสตร์ที่จะให้ประเทศของเราเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคเป็นจริงเพียงใดนั้น ต้องขอพูดถึงเรื่องอื่นก่อน โดยภูมิศาสตร์ประเทศเราเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคอยู่แล้ว เพียงแต่ Infrastructure เราไม่พร้อม เพราะฉะนั้นสนามบินสุวรรณภูมิที่จะเกิดใหม่จะเป็นสิ่งที่รองรับให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางของภูมิภาคนี้ ด้านการท่องเที่ยวและด้านอื่น ๆ อีกหลายด้าน

ในด้านการศึกษาก็ต้องเรียนว่าทุกวันนี้มีลักษณะเป็นศูนย์กลางอยู่บ้างแล้ว เรารับนักศึกษาจากประเทศที่อยู่รอบ ๆ ประเทศเราสามสี่ประเทศเข้ามา และนักศึกษาเหล่านี้ถือว่าประเทศไทยเป็นแหล่งที่ต้องมาเรียนรู้ แม้อาจารย์มาทำ research ศักยภาพของเรามีและเราคงจะเก่งเติบโตยิ่งขึ้นได้ในอนาคตอันใกล้

คำถามที่ว่า โรงเรียนทั่วไป โรงเรียนสองภาษา โรงเรียน English Program ปัจจุบันนี้เทียบกับประเทศอื่น ๆ ได้หรือไม่ตอบได้ว่า กำลังจะสู้ได้ เพียงแต่ท่านต้องมีเป้าหมายว่าเพื่ออะไร ไม่ใช่เพื่อเด็กไทยให้พูดภาษาอังกฤษได้อย่างเดียว ต้องเพิ่มเนื้อหาความรู้ให้ competitive จะแข่งขันกับโรงเรียนนานาชาติได้

“
...เพราะฉะนั้นเวลาที่มนุษย์เรากำลัง
ประสบความสำเร็จในการทำงาน
ต้องมีความสุขและความสุข
กับการทำงาน...
”

เรื่องประเมินตามมาตรฐานที่ 3 ซึ่งมีการประเมินตัวครู ทำให้ครูวิตกกังวลมาก ผมได้รับจดหมายร้องเรียนจากครูผู้สอนจำนวนมากร้องเรียนว่าผู้อำนวยการโรงเรียนไม่ได้ดูแลอย่างดี ผมว่าวันนี้เหตุการณ์เช่นนี้อาจยังมีอยู่ ขณะนี้เราก็ต้องประเมินผู้บังคับบัญชาเหมือนกัน เราได้ประเมินคัดเลือกผู้บริหารเขตพื้นที่การศึกษาไปแล้วต่อไปก็จะประเมินในระดับของผู้อำนวยการโรงเรียน ไม่ได้แปลว่าจะสอบแข่งขันเพื่อจะไปทำอะไร เพียงแต่ประเมินว่าศักยภาพของท่านเป็นอย่างไร ส่วนครูถ้าท่านขยันมีประสิทธิภาพก็ไม่ต้องกังวลแต่อย่างใด

“...ครูคือหัวใจของการศึกษา
 ทำอย่างไรถึงเจอครูดี ถ้าให้ ICT มา
 จะทำให้ไม่ต้องการครูนั้นคงไม่จริง...”

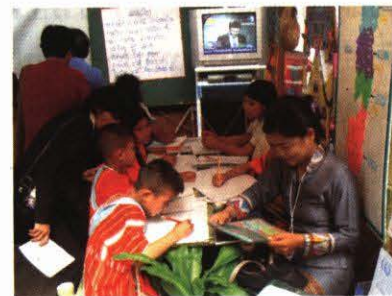
ผู้ร่วมเสวนาท่านอื่น ๆ ก็ได้
 ให้ความเห็นเกี่ยวกับการศึกษา
 แต่ละเรื่องไว้อย่างน่าสนใจ อาทิ

นางพรนิภา ลิมปพยอม
 เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษา
 ขั้นพื้นฐาน มีความเห็นเกี่ยวกับ
 การขยายโอกาสทางการศึกษา
 ไว้ว่า ปีนี้นับเป็นปีทองของคนพิการ
 เพราะมีศูนย์สำหรับคนพิการครบ
 76 จังหวัด มีโรงเรียนให้เด็กพิการ
 กว่า 40 แห่ง มีโรงเรียนเรียนร่วม
 ทำให้ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานพิการ
 ส่งลูกให้ได้เรียนมากยิ่งขึ้น

นอกจากนั้นรัฐบาลยังเปิด
 โอกาสช่วยเหลือเด็กด้อยโอกาส
 อื่น ๆ คือ เด็กยากจนซึ่งคาดว่า
 มีประมาณเกือบสามล้านคน ที่ได้จัด
 ทุนการศึกษาให้ โดยท่านนายกร
 รัฐมนตรี ให้เขียนเรียงความส่งมา
 ซึ่งมีผู้เขียนเข้ามาเกือบห้าแสนฉบับ
 และผู้เขียนเข้ามาบางคนก็ได้รับทุน
 การศึกษาตามความจำเป็นมากน้อย
 ต่างกัน ที่สำคัญทำให้ได้ข้อมูลว่า
 มีเด็กยากจนอย่างไรบ้าง

นอกจากนั้นรัฐบาลยังได้จัด
 จักรยานยืมเรียนให้นักเรียน และ
 ที่ประทับใจมากคือ นายกรัฐมนตรี
 ให้คัดเลือกลูกคนจน ให้ไปเรียนต่อ
 บริญญาตรี โท บริญญาเอก ทั้งใน
 ประเทศและนอกประเทศ โดยเปิด
 โอกาสให้ทุกท้องถิ่น คัดจากอำเภอ
 ได้ถึงเก้าร้อยกว่าคน และให้ไป
 ต่างประเทศจำนวนหนึ่ง เราทำ

ทุกอย่างเสร็จในหกเดือน และตอนนี้
 ได้เดินทางไปหมดแล้ว เรียกว่าเป็น
 โอกาสทองที่รู้สึกว่ทั้งเด็กทั้งพ่อแม่
 รู้สึกซาบซึ้งมากกับการขยาย
 โอกาสทางการศึกษาสู่รากหญ้า
 อย่างแท้จริง

ส่วนประเด็นปัญหาการขาดแคลนครูนั้น เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความเห็นว่าปัญหาขาดแคลนครูเกิดจากการลาออก และเกษียณแล้วไม่ได้อัตราคืนให้ หรือคืนมา 20 เปอร์เซ็นต์ แต่เด็กยังอยู่เท่าเดิมเมื่อครูใหม่ไม่สามารถบรรจุได้ ตอนนี้ท่านรัฐมนตรีได้กรุณาไปต่อสัญญาได้ 50 เปอร์เซ็นต์ และบังคับสาขา บรรจุเฉพาะวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นสาขาที่ขาดแคลน จึงเป็นเรื่องดี จากเหตุความขาดแคลน ทำให้ต้องหาเทคโนโลยีเข้ามาใช้ทดแทน โดยท่านรัฐมนตรีกำลังให้ไปแสวงหา courseware ทดแทนครูต่อไป

ในการพัฒนาครูให้มีจิตวิญญาณความเป็นครูนั้น เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกล่าวว่า บางทีผู้ปกครองจะแย่งให้ลูกหลานเข้าโรงเรียนดี ๆ แต่พอไปดูผลงานวิจัย จริงๆ ผลสัมฤทธิ์เด็กแล้ว จะมีคะแนนต่างกันแค่ 10% อีก 90% มีปัจจัยต่างๆ เข้ามาเป็น

องค์ประกอบ และปัจจัยที่สำคัญที่สุด คือ ครู ฉะนั้น **ครูคือหัวใจของการศึกษา** ทำอย่างไรถึงเจอครูดี ถ้าให้ ICT มา จะทำให้ไม่ต้องการครูนั้นคงไม่จริง

ท่านหม่อมหลวงปิ่นและท่านผู้ใหญ่ทั้งหลายได้ให้คำจำกัดความการศึกษาว่า การศึกษา คือ การฝึกอบรมบ่มนิสัย ทั้งฝึกด้วยต้องใช้ครูแน่นอน อบรม บ่มนิสัยหมดทั้งกระบวนการอย่างไรก็ต้องใช้คน ครูยังเป็นหัวใจหลัก ทำอย่างไรถึงจะได้ครูที่มีจิตวิญญาณ ที่จริงคนที่มาเป็นครู ส่วนใหญ่ก็รักอาชีพครู ได้รับความเคารพนับถือเป็นปูชนียบุคคล เพียงแต่บอกให้ครูลดความเสียหายคือบางทีลูกศิษย์เก่งกว่าครู ตามที่นายกรัฐมนตรีกล่าวไว้เกี่ยวกับการที่ให้ลูกศิษย์เก่งกว่าครูบ้าง

สำหรับ เรื่อง คุณธรรม จริยธรรมคิดว่าครูสาคงจะได้พยายามหาทางอบรม ส่งเสริมจรรยาบรรณต่าง ๆ แม้แต่โครงการอบรมครู 5 ปี เข้าใจว่าต้องการจะซึมซับจิตวิญญาณครูเข้าไป เคยมีโครงการครูทายาท ที่นำเด็กเก่ง ๆ ยากจน ให้มาเรียนครูเมื่อเรียนจบแล้วก็ให้ไปเป็นครู ปรากฏว่ากลุ่มนี้เป็นครูที่ดีมาก ๆ ในระยะหลังเรามีปัญหาไม่มีอัตรารองรับ เด็กที่เทรนมาดีทั้งด้านจิตใจที่พร้อมจะเป็นครู เราจึงเสียโอกาสไปเป็นอย่างมาก

ส่วนประเด็นการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกล่าวว่า ปัจจุบันโรงเรียนประถมศึกษากับมัธยมศึกษามีการใช้อุปกรณ์ร่วมกัน นอกจากนั้นมหาวิทยาลัยราชภัฏได้อนุญาตให้ไปใช้ห้องทดลองทางวิทยาศาสตร์ด้วย นับเป็นการเอื้อเพื่อต่อกันอย่างดีทางอาชีวศึกษาก็ร่วมมือดีมาก ฉะนั้นยืนยันว่าความร่วมมือระหว่างองค์กรต่าง ๆ ตอนนี้เป็นที่น่าพอใจ

“...การพัฒนาครุต้นแบบนี้ จริง ๆ แล้ว เรามีครูที่ดี ๆ
ที่มีจิตวิญญาณ และก็สอนดี ๆ อยู่บ้างแล้ว
แต่ความจำเป็นในการใช้ระบบ ICT เข้ามาช่วยเหลือ
ก็จำเป็นอย่างมาก...”

ไ
นประเด็นของการใช้ทรัพยากรร่วมกันนี้ นายวิระศักดิ์ วงษ์สมบัติ
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ได้กล่าวถึงการใช้ทรัพยากร
ร่วมกันระหว่างวิทยาลัยและสถาบันการอาชีวว่า ขณะที่กฎหมาย
จะเป็นสถาบันการอาชีวศึกษา ได้ทดลองให้สถานศึกษาใช้ทรัพยากร
ร่วมกัน โดยมีวิทยาลัยในสังกัดอยู่ 412 แห่ง ได้ทดลองนำมาจัดกลุ่ม
มีวิทยาลัย 28 แห่ง และสถาบัน 28 แห่ง โดยรวมเอาวิทยาลัยในสังกัด
2-3 จังหวัดเป็น 1 วิทยาลัย และระดมทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ด้วยกัน เช่น
ตอนนี้ไม่ได้งบประมาณเรื่องสิ่งก่อสร้าง แต่ได้ใช้วิทยาลัยเกษตรกรรมที่ยังมี
อาคารว่าง และพยายามจัดเป็นตารางสอนที่จะให้ได้ไปใช้อาคาร สื่ออุปกรณ์
ร่วมกันอย่างเช่น ในจังหวัดสงขลา ที่มีวิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยการอาชีพ
อยู่ประมาณ 5 แห่ง สอนช่างยนต์ เครื่องไม้เครื่องมือหลายอย่างใช้ด้วยกันได้
อาคารใช้ด้วยกัน วิทยาลัยเทคนิคขนาดใหญ่ที่แน่นไปหมดผมไม่ให้อ่าง
ได้เริ่มการใช้ทรัพยากรร่วมกันและมีความเป็นไปได้มากแล้ว

จากประเด็นเรื่องของเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการพัฒนาครุต้นแบบให้เพียงพอ เลขาธิการคณะกรรมการ
การอาชีวศึกษา กล่าวว่า การพัฒนาครุต้นแบบนี้ จริง ๆ แล้ว เรามีครูที่ดี ๆ ที่มีจิตวิญญาณ และก็สอนดี ๆ อยู่บ้างแล้ว
แต่ความจำเป็นในการใช้ระบบ ICT เข้ามาช่วยเหลือก็จำเป็นอย่างมากอาจจะเป็นการเรียนโดยทางไกล หรือ
อาจจะใช้คอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยเรียนด้วยตัวเอง ทำเป็น CD อย่างนี้คิดว่าทางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีปัญหา
แต่ทางอาชีวศึกษายังไม่ค่อยมีปัญหาขนาดนั้น เพราะเราต้องตามให้ทันกับเทคโนโลยีที่เปลี่ยนแปลงไป
เพราะฉะนั้นต้องใช้ระบบ ICT มาพัฒนาความรู้ให้ได้เพียงพอใช้ในโอกาสต่อไป

“...การสอบ Entrance สะสมปัญหามานาน
จนต้องพูดได้ว่า ระบบสอบ Entrance
ทำลายหลักการการศึกษาพื้นฐานมาอย่างต่อเนื่อง...”

ประเด็นการยกเลิกการสอบเข้ามหาวิทยาลัยนั้น **รศ.ดร.ภาวิศ ทองโรจน์ เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา** กล่าวว่า ปีนี้เป็นปีประวัติศาสตร์ที่การสอบ Entrance จะเป็นครั้งสุดท้ายของประเทศไทยต่อไปจะไม่มี การสอบ Entrance อีก เพราะการสอบเอนทรานซ์ มีผลเสียเกิดขึ้นสะสมมาอย่างต่อเนื่อง มีอยู่สมัยหนึ่งที่ว่า จะเข้าวิศวะ สอบ Entrance 4 วิชา พอเด็กขึ้นม. 4 ไม่เรียนวิชาอื่นเลย เรียนแค่ 4 วิชา นี้ อีกสถานการณ์หนึ่งที่ผ่านมา คือการให้สอบเทียบจาก กศน. ได้ นักเรียน จบ ม.4 สอบเทียบ ม.6 ได้ เข้ามหาวิทยาลัยเลย จนเกิดวิกฤตการณ์ขนาดแพทย์อายุยังไม่ถึง 20 ปี เป็นปัญหาเรื่องวุฒิภาวะเข้ามาเพิ่มขึ้น

สรุปโดยรวมแล้วคิดว่าการสอบ Entrance สะสมปัญหามานานจนต้องพูดได้ว่า ระบบสอบ Entrance ทำลายหลักการการศึกษาพื้นฐานมาอย่างต่อเนื่อง เรื่องนี้ก็ไม่เคยแก้กันสักที มีการตั้งเป้าหมายกันไว้ว่าจะค่อย ๆ ปรับเปลี่ยน ประมาณปี 2549 เราจะเลิกการสอบ Entrance เหลือการสอบให้น้อยที่สุด และเรื่องนี้จะต้องเกิดขึ้นแน่ ๆ ในปี 2549 เพราะ Entrance ทำให้เกิดเรื่องอื่นตามมา เช่น เรื่องการกวาดวิชาเป็นผลของการสอบ Entrance สุขภาพจิตของครอบครัวเสียไปหมด ได้มีความพยายามแก้ไขโดยให้ใช้ GPA เพื่อจะดึงนักเรียนไว้ในห้องเรียนพอแก่ได้ แล้วพยายามให้สอบ 2 ครั้ง เพราะว่าสอบ 2 ครั้ง น่าจะดี แต่ผลทางสังคมที่เกิดขึ้นคือพอสอบครั้งที่ 1 เดือนตุลาคม ได้คะแนนน้อย มองหน้ากันไม่ติด ทั้งบ้าน พ่อแม่พาลูกไปเรียนกวาดวิชาเพื่อที่จะทำคะแนนมากขึ้น เป็นผลเสีย

ทางสังคม จิตวิทยาที่มีต่อสังคม เมื่อเด็กสอบตก เป็นส่วนใหญ่ อาจารย์มหาวิทยาลัยก็บอกว่าตกก็ไม่ใช่ไร เพราะว่าจริงๆ ไม่ใช่เป็นการสอบวัดได้หรือตก เป็นเพียงแต่คัดเอาอันดับที่ 1-100 เข้ามหาวิทยาลัยได้ แต่ในทางปฏิบัติไม่ใช่อย่างนั้น พอสอบตกครั้งแรก ได้เกิดความกังวลขึ้นแล้ว ความกังวลต้องการทำคะแนนให้มากขึ้น จึงวิ่งไปหาที่กวาดวิชา ซึ่งทำให้กลายเป็นอุตสาหกรรมใหญ่โตมากในปัจจุบัน ฉะนั้น โดยสรุปแล้วปี 2549 ถึงวันต้องเลิก ถ้าไม่เลิก Entrance จะทำลายสังคมไทยอย่างมาก

“...นายกรัฐมนตรี ได้ฝากเรามาตลอด ว่าการเรียนการสอนของเราใช้วิชาเป็นตัวตั้ง ซึ่งท่านคิดว่าเราน่าจะเอาชีวิต เอาประเด็น ในสังคมเป็นตัวตั้ง...”

ดร.คุณหญิงกษมา วรวรรณ ณ อยุธยา ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่ยึดความต้องการของสังคมเป็นหลักว่า นายกรัฐมนตรี ได้ฝากเรามาตลอด ว่าการเรียนการสอนของเราใช้วิชาเป็นตัวตั้ง ซึ่งท่านคิดว่าเราน่าจะเอาชีวิต เอาประเด็นในสังคมเป็นตัวตั้ง ซึ่งจะมีความหมายสำหรับผู้เรียน และจากประเด็นต่าง ๆ นั้นก็สามารถเชื่อมโยงไปสู่เรื่องอื่น ๆ ด้วย เช่น ตอนนี้ กศน. ได้รับมอบจากท่านรัฐมนตรีให้เข้าไปเสริมสายสามัญในปอเนาะ ซึ่งท่านรัฐมนตรีบอกว่าต้องไปทำอะไรทำให้เขา รู้สึกว่ามีความหมาย ไม่ใช่เข้าไปยึดเยียดให้เขา เช่น เริ่มด้วยการทำอาหาร เรื่องของการรักษาสุขภาพอนามัย จากหัวข้อซึ่งใกล้ตัวเขาอย่างนี้ก็เชื่อมโยงไปสู่การเรียนภาษาไทย การเรียนคณิตศาสตร์ คือสามารถจะเรียนหลาย ๆ เรื่องพร้อมกัน โดยสิ่งที่เรียนนั้นมีความหมาย

ในช่วงปีที่ผ่านมา มีโครงการดีมากมาย แต่เราคงต้องถอดบทเรียนว่า สิ่งดี ๆ ที่เกิดขึ้นว่ามีบทเรียนอะไรบ้างที่จะเป็นเหมือนกับแสงส่องทางให้เราไปสู่อนาคต บทเรียนหนึ่งที่ดิฉันคิดว่าสำคัญมากก็คือระบบข้อมูลที่ดี เพราะหากมีระบบข้อมูลที่ดี จะทำให้เรา track เด็กได้

การเป็นครูที่มีจิตวิญญาณความเป็นครูตามที่ท่านนายกรัฐมนตรี พูดนั้น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการคิดว่า ทุกคนต้องร่วมกันเป็นเจ้าของภาพ ตอนนี้เรากำลังจะมีสถาบันแห่งใหม่ที่จะเปลี่ยนแปลงจากสถาบันผู้บริหาร ให้เป็นสถาบันพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สถาบันแห่งนี้คงต้องมีหน้าที่ติดตามดูแลสถานการณ์ ครูมีความเดือดเนื้อร้อนใจ ครูมีความ

ไม่มั่นใจในประเด็นใด ก็จะร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ช่วยกันดูแล เราคงไม่สามารถทำงานตามลำพังได้ คนที่จะเข้าใจถึงน้ำจิตน้ำใจของครู คงเป็นหน่วยงานต้นสังกัด แต่อยู่ที่สองสถาบันนี้ จะต้องรับผิดชอบที่จะสืบสานความหวังของครูสู่การปฏิบัติ

“...การออกกฎหมายหรือออกกฎกระทรวง
ก็ต้องมีมาตรการที่ส่งเสริมในทางบวกให้มากที่สุด
แล้วก็เปลี่ยนจากการควบคุม กำกับ ดูแล
มาเป็นการส่งเสริม...”

ในประเด็นของการคิดนอกรอบนั้น ศ.ร.ต.อ.ดร.วรเดช จันทรศร
เลขาธิการสภาการศึกษา ได้ให้ความเห็นว่า เราสามารถทำได้หลายเรื่อง
โดยมาตรการ ไม่จำเป็นต้องออกกฎหมาย การออกกฎหมายในหลายเรื่อง
เป็นการออกกฎหมายในลักษณะที่ห้ามว่าจะต้องมีการขออนุญาต เช่น
โรงเรียนในโรงงานเป็นการคิดนอกรอบ ถ้าเราสามารถให้โรงงาน
ทั่วประเทศสอนนักเรียนได้ สอนลูกหลานผู้ใช้แรงงานได้ จะยกระดับ
คุณภาพการศึกษาขึ้นมาอีกมาก ถ้าเราไปวางกฎกระทรวงแล้วบอกว่าจะมา
ขออนุญาตได้ต้องระเบียบ มีมาตรฐาน ต้องมีหลักสูตรอย่างนี้ อย่างนี้จะยาก
หรือว่าครอบครัวเป็นโรงเรียน ก็ต้องพิจารณาวางระบบ

การออกกฎหมายหรือออกกฎกระทรวงก็ต้องมีมาตรการที่ส่งเสริม
ในทางบวกให้มากที่สุด แล้วก็เปลี่ยนจากการควบคุม กำกับ ดูแล มาเป็น
การส่งเสริม ดังนั้น การคิดนอกรอบทำได้หลายเรื่อง เช่น ท่านนายกให้ทุน
เด็กยากจนไปเรียนต่างประเทศ ให้ครูพูดให้น้อยลงฟังนักเรียนให้มากขึ้น
และที่ท่านรัฐมนตรีพูดถึง software นี่ก็คือการเปลี่ยนแปลง การยกระดับ

คุณภาพการศึกษา ก็คือความ
สามารถในการศึกษา ทำให้เกิด
ความเสมอภาคและความเท่าเทียมกัน
คือ เราให้แก่คนทั่วประเทศใน
เขตพื้นที่การศึกษา 175 เขตที่สำคัญ
ผมคิดว่าควรให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
อย่างทั่วประเทศในเชิงพฤติกรรม
โดยเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม
ที่ถาวรต่อเนื่อง แล้วก็เป็นเรื่อง
ที่อยู่ในจิตวิญญาณไปเลย เป็น
ความเปลี่ยนแปลงของประเทศ
ที่เกิดประโยชน์กับประชาชน และ
ยกระดับผู้ที่เสียเปรียบในสังคม
ทั่วประเทศอย่างถาวร

หลังจากเสร็จสิ้นการเสวนา ทุกคนออกจากห้องประชุม
แต่ส่วนใหญ่ก็ยังไม่ว่างกลับไปไหน ใช้เวลาที่มีอยู่เก็บเกี่ยวความรู้
จากกิจกรรมและนิทรรศการที่องค์กรต่าง ๆ นำมาเสนอ จนใกล้
เวลาปิดห้องประชุมต่าง ๆ

อภิปราย...เสวนา..นานาชาติ กับการจัดการศึกษา

ห้องประชุม PLENARY HALL ซึ่งใช้เป็นสถานที่พิธีเปิดงานในวันแรกนั้น
เช้าวันที่ 18 กรกฎาคม 2547 ได้ถูกปรับเปลี่ยนเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้
ให้แก่ผู้เข้าชมนงาน โดยแบ่งแยกออกเป็น 3 ห้องประชุม มีกิจกรรม
สัมมนาทางวิชาการรวมไปถึงคลินิกทางการศึกษาโดยมีเป้าหมายแสดงให้เห็น
ถึงการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ที่มีจุดเน้นในเรื่องของการมีส่วนร่วมของ
ทุกฝ่าย โดยมีเป้าหมายสุดท้ายคือ ความมุ่งมั่น สร้างเด็กและเยาวชน
ให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ “ดี เก่ง มีความสุข”

และเมื่อเดินเข้าไปใน PLENARY 1 สำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ ร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา โดยครุสภา จัดเวทีให้ผู้บริหารสถานศึกษา และครู-อาจารย์
ได้ร่วมกันถกแถลงเพื่อนำเสนอให้เห็นถึงแนวทางการจัดการศึกษา
ที่นำไปสู่ความสำเร็จที่ยั่งยืน และความก้าวหน้าของผู้ปฏิบัติ ประเด็น
ที่นำเสนอน่าสนใจ จึงมีผู้เข้าประชุมจนที่นั่งไม่พอ แม้ต้องยืนฟังก็มีอยู่
เป็นจำนวนมาก ประเด็นการสัมมนาทางวิชาการและคลินิก ดังนี้

การนำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายนอกและการนำไปใช้วิทยากร
ที่นำเสนอ นำทีมโดย ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงาน
รับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ.
และนายเดชา พวงงาม จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษารุงเทพมหานคร
เขต 1 นำเสนอให้เห็นถึงกรอบแนวคิดคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
ความสำคัญของการประกันคุณภาพ และให้ข้อเสนอแนะแนวทางการ
ปรับปรุงและพัฒนา และการนำเสนอผลการประเมินคุณภาพภายนอกของ
สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับการประเมินแล้ว

การนำเสนอการปรับปรุงตัวบ่งชี้ และแนวทางการเขียนรายงานประเมิน
คุณภาพ วิทยากรโดย ศ.ดร.สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ ผู้อำนวยการสำนักงาน สมศ.
และ ดร.นฤมล บุณนิม รองผู้อำนวยการสำนักงาน สมศ. สรุปสาระ
ความรู้เรื่องการปรับปรุงตัวบ่งชี้ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของมาตรฐาน
การประเมินคุณภาพภายนอกระยะแรก รวมทั้งการนำเสนอแนวทางการ
เขียนรายงานประเมินคุณภาพสถานศึกษา ซึ่งเน้นให้มีความกระชับ
ตรงประเด็น และสะท้อนสภาพความเป็นจริงยิ่งขึ้น

การอภิปรายเรื่อง ครูสภา การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู มีที่มหาวิทยาลัยโดยกรรมการครูสภา นายกฤษฎา แถวโสภา และนายสมเชาว์ เกษประทุม และ ดร.จักรพรรดิ วัฒนา เลขาธิการครูสภา ได้ร่วมกันนำเสนอให้คุณครูทั้งหลายได้ทราบคุณสมบัติของผู้ที่จะขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพ การออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูให้แก่ครูเกษียณอายุราชการและการออกใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูให้แก่ผู้ที่ต้องการรับใบอนุญาตฯ

ในการเปิดคลินิกบริการถาม-ตอบ ปัญหาเกี่ยวกับใบประกอบวิชาชีพครูและปัญหาอื่น ๆ ที่ครูสนใจ ซึ่งส่วนนี้ได้รับความสนใจจากครูเข้าร่วมกิจกรรม จนผู้บริหารในคลินิกต้องทำงานตลอดเวลา แทบไม่มีเวลาพัก

เมื่อเดินเข้าไปในห้องประชุม PLENARY 2 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดให้มีเวทีผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา และกรรมการเขตพื้นที่การศึกษาที่มีส่วนร่วมจัดการศึกษาและมาร่วมเสนอแนวคิดว่าจะทำอย่างไรถึงจะทำให้ลูกหลานประสบความสำเร็จตามความต้องการ และสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในสังคม นางพรนิภา ลิมปพยอม เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เน้นสร้างความเข้าใจให้พ่อแม่ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ได้ทราบถึงบทบาทภารกิจของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อที่จะร่วมกันช่วยดูแล ส่งเสริม สนับสนุนเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ให้เรียนอย่างมีความสุข มีความรู้ ความสามารถเต็มตามศักยภาพและได้รับการดูแลจากสถานศึกษา เป็นอย่างดี ห้องนี้จึงเป็นการอภิปรายและการเสวนา ในหัวข้อเรื่อง เส้นทางสร้างเด็กไทยกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยแยกเป็นการเสวนาย่อย คือ

การอภิปรายของผู้บริหารระดับสูง ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยที่มหาวิทยาลัย รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายไพบุลย์ เสียงก้อง และ ดร.ดิเรก พรสีมา) ที่ปรึกษาด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (นายวินัย รอดจ่าย และ ดร.เบญจา ชลธาร์นนท์) ที่เข้าร่วมการนำเสนอนโยบายและแนวทางการจัดการศึกษาตามยุทธศาสตร์ของกระทรวงศึกษาธิการ ทั้งในด้านสิทธิและโอกาสทางการศึกษา คุณภาพและประสิทธิภาพ และการเพิ่มมาตรฐานขีดความสามารถ ส่วนนี้ทำให้ผู้รับฟังเข้าใจทิศทางและบทบาทการจัดการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นอย่างดี

การเสวนาเรื่องเส้นทางสร้างเด็กไทยกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยผู้ปกครองของนักเรียนที่เป็นยอดนักกีฬา นักดนตรี ยอดอัจฉริยะทางวิชาการ ประธานกรรมการสถานศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่ร่วมกันนำเสนอวิธีการเลี้ยงลูกหลานอย่างไรให้ประสบความสำเร็จ มีศักยภาพ พร้อมความสมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และทั้งสติปัญญา รวมถึงการบริหารจัดการ การบริหารจัดการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษา และจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนของสถานศึกษาทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

นอกจากนั้น ในพื้นที่ใกล้เคียงกันยังเปิดให้บริการคลินิกทางการศึกษา บริการตามตอบปัญหาสารพันที่เกี่ยวกับสถานศึกษา มีสถานศึกษาที่ส่งวิทยากรมาร่วมตอบคำถาม ซึ่งเขียนป้ายว่า “อยากรู้อะไรก็ได้รู้” รวมทั้งส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดเจ้าหน้าที่จากทุกสำนักมาตอบข้อซักถามในเรื่องที่อยากรู้เกี่ยวกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

และหากจะชมความสามารถของเด็ก ๆ ต้องไปที่ PLENARY 3 เป็นพื้นที่สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไข่จัดกิจกรรม เทคนิควิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในรูปแบบต่าง ๆ ซึ่งเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ผู้เรียนที่ฟังประสงค์เป็นอย่างไร และเคล็ดลับเรียนรู้อย่างไรให้มีความสุข สนุกกับการเรียนได้จัดกิจกรรม เป็น 2 ส่วน คือ

การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนที่เลือกสรรมาอย่างดี และจัดเวทีเสวนาเรื่องเทคนิคการเรียนรู้อย่างมีความสุข โดยมีวิทยากรที่ได้รับรางวัลเป็นครูแห่งชาติ สาขาต่าง ๆ ซึ่งได้นำเสนอความคิดและเทคนิควิธีอย่างหลากหลาย อาทิ วิธีการนำเข้าสู่บทเรียน สร้างการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรียนเรื่องใกล้ตัวก่อน ต้องสร้างสื่อ สร้างบรรยากาศที่ดีให้แก่เด็ก พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนวิชาฟิสิกส์ เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การใช้แผนการเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน การแบ่งกลุ่มสร้างโครงงานให้เด็กทำกิจกรรม เด็กก็จะไม่เบื่อทำให้เด็กสนใจที่จะค้นคว้า และอยากจะเรียนรู้มากขึ้นทำให้เด็กเรียนอย่างมีความสุข และสิ่งที่อยากเห็นในการปฏิรูปการศึกษาคือปฏิรูปครู และการศึกษาควรเริ่มจากความจริงใจ

นอกจากนี้บนเวทีได้จัดให้มีการแสดงของนักเรียนจากโรงเรียน
ศึกษาสงเคราะห์ตาก จังหวัดตาก แสดงความสามารถในชุดมั่งงมดาว
ด้วยชุดชาวเขาที่สดใส อร่ามตา แสดงถึงศิลปวัฒนธรรมการแต่งกาย
ที่งดงาม โรงเรียนศรีวิทยา จังหวัดชุมพร แสดงให้เห็นถึงความงดงาม
ในศิลปะภูมิปัญญาท้องถิ่น 2 ชุด คือ รำชุดมโนราห์ ขอเทริด และชุด
ปฐมพรหมสีหน้าและตามด้วยชุดการแสดงของนักเรียนโสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ
นักเรียนที่บกพร่องทางการได้ยินแต่สามารถเต้นรำไปงกลางได้ถูกจังหวะ
ไม่ผิดเพี้ยน จบลงด้วยความงดงามตระการตา

อีกส่วนหนึ่งคือ การจัดนิทรรศการแสดงผลงานของนักเรียนที่
เลือกสรรมาอย่างดี ไม่น้อยกว่า 10 แห่ง เช่น ผลงานแสดงความสามารถ
ทางวิชาการ จัดทำสื่อหนังสือเรียนด้วยมือ การนำผลผลิตจากการเกษตร
มาแสดงและจำหน่าย เป็นต้น

เสียงสะท้อนจากผู้ชมงาน

การจัดงานที่ยิ่งใหญ่แสดงถึงพลังความร่วมมือในการปฏิรูปการศึกษาครั้งนี้ หากผู้เข้าร่วมชมงาน ได้เข้าถึงและสัมผัสกับกิจกรรมอย่างลึกซึ้ง มาด้วยความอยากรู้ กระตือรือร้นที่จะเฝ้าหาความรู้ ก็จะได้รับประโยชน์อย่างมากมาย ที่จะนำสิ่งที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ พัฒนาการศึกษาให้เหมาะสมกับท้องถิ่นของตนเอง แต่หากได้ชมเพียงผิวเผิน หรือดูเพียงกิจกรรมบางส่วน อาจดูเหมือนว่างานที่จัดขึ้นครั้งนี้มีประโยชน์ไม่มากนัก ผลผลิตจากการจัดการศึกษาที่น่าเสนอ มีบางคนอาจไม่ได้มาชมงานหรือมาชมงานแต่ไม่รู้แก่นแท้ของกิจกรรมที่จัดขึ้น นำไปพูดวิพากษ์วิจารณ์ตามความรู้สึกของตนเองออกมาในเชิงลบว่าการปฏิรูปการศึกษาล้มเหลว จัดงานแบบผักชีโรยหน้า เป็นต้น เพื่อแสดงให้เห็นว่างานนี้จัดขึ้นแล้ว ครู ผู้บริหาร และประชาชน เขาคิดว่าได้ประโยชน์หรือไม่อย่างไร ไปฟังความคิดเห็นของเขาเหล่านั้นกันดู

อาจารย์โรงเรียนโยธินบูรณะ ท่านหนึ่ง บอกว่า ข้อดีของการจัดงานปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ คือ โรงเรียนแต่ละแห่งมีโอกาสนำผลงานที่มีอยู่ในโรงเรียนมาแสดงให้ประชาชนเห็น ซึ่งจะเป็นการเพิ่มคุณค่าให้แก่ผลงานของนักเรียน แทนที่จะเก็บไว้เฉพาะในโรงเรียนโดยไม่มีใครเห็นคุณค่า เมื่อนำมาแสดง และประชาชนให้ความสนใจ เด็กก็จะเกิดความภูมิใจ และตั้งใจสร้างผลงานใหม่อีก

น.ส.ชาติณี ศิริพงษ์ไทย นิสิตปริญญาโท คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หนึ่งในผู้ร่วมชมงาน กล่าวว่า งานนี้เป็นตัวชี้ได้อย่างหนึ่งว่าประชาชนเริ่มตื่นตัวเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษามากขึ้น เห็นได้จากจำนวนผู้มาชมที่ค่อนข้างมาก ส่วนผลงานที่นำมาแสดง เห็นความแตกต่างชัดเจนระหว่างการศึกษา ก่อนและหลังการปฏิรูปการศึกษามีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา นักเรียนและครูไปในทิศทางดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ต้องมีการดำเนินการปฏิรูปต่อไปจึงจะสามารถยืนยันได้อย่าง 100 เปอร์เซ็นต์ว่าการศึกษาไทยเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ถูกต้องอย่างแท้จริง

นายธีรบุรณ จันทรประไพ ผู้ปกครอง รายหนึ่ง กล่าวว่า การที่กระทรวงศึกษาธิการจัดแสดงผลงาน 1 ปีของการปฏิรูปการศึกษา เป็นการให้ความรู้แก่ประชาชนอย่างมาก เนื่องจากทำให้รู้ว่า การศึกษาของไทยพัฒนาถึงระดับไหน และเป็นไปในรูปแบบเช่นไร ซึ่งหากไม่มีงานนี้ ผู้ปกครองหลายท่านอาจไม่ทราบเลยว่า โรงเรียนของไทยมีศักยภาพในการสอนบุตรหลานได้เป็นอย่างดี

นายวิทยา สารกิจ ผู้ปกครอง เดินทางมาจากหนองแขม พร้อม ลูกชายที่เรียนอยู่ ม.1 โรงเรียนมัธยมวัดหนองแขม กล่าวว่า มองภาพเดิม ๆ ไม่ออกแล้วกับการจัดงานที่มีกิจกรรมหลากหลาย มีการตอบโต้ในเชิง มิติสัมพันธ์ระหว่างคนจัดและคนชม ทำได้ดี ไม่เป็นนิทรรศการที่ตาย แห่งแล้ง เด็กเป็นสีสันกล้าแสดงออก พูดจาอธิบายได้อย่างคล่องแคล่ว ชัดเจนกับโครงการด้วยการให้สื่อคอมพิวเตอร์ช่วย แรก ๆ ไม่เชื่อลูกชาย บอกให้มาทำงานนี้และอยากมานั่งรถไฟฟ้าใต้ดินด้วย ขับรถไปจอดที่บางซื่อ แล้วตีตัวขึ้นมาโผล่ที่ศูนย์ประชุมที่จัดงานพอดี ไม่มาเห็นก็คงไม่รู้ คงติดภาพเก่า ๆ เซย ๆ อย่างที่พูดกัน

นางสมสมัย สมตระการ อ.2 ระดับ 7 โรงเรียนประจำอำเภอ ทำตะเภา จังหวัดชุมพร บอกว่า ขออนุญาต ผอ.ร.ร.มาราชการ อยากศึกษา ในเรื่องของ e-learning ของอุดมศึกษา และในเรื่องของ ICT ต่อไปโรงเรียน ต้องนำไปใช้และครูเองต้องรับรู้ว่าไปใช้ ตนเองสนใจทางด้านนี้อยู่แล้วมา เก็บข้อมูลไปเยอะจากทั้งอาชีพศึกษาที่จัดเป็นเมืองเทคโนโลยีการเกษตร เมืองภูมิปัญญา การนำ IT ไปประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน ครูเดี๋ยวนี้เหนื่อย ไม่เหมือนเมื่อก่อนปิดเทอมได้หยุด วันนี้ถ้าครูหยุดไม่พยายามศึกษา นักเรียนจะไปไกลกว่าเรา แล้วจะไปสอนเขาได้อย่างไร เราต้องไขว่คว้า หาความรู้ให้เหนือกว่า ไม่อายที่จะเรียนรู้ร่วมกันกับลูกศิษย์ในเรื่องของ คอมพิวเตอร์ เรื่องอินเทอร์เน็ต เพราะเป็นสิ่งที่เขาถนัด ใครที่ชอบว่าครูยัง สอนแบบเดิมคงต้องย้อนกลับไปที่คนพูดและเปิดโลกทัศน์ให้มากกว่านี้ กระทรวงศึกษาธิการทำถูกแล้วที่ให้ประชาชนเข้าไปเยี่ยมชมโรงเรียน และเสนอแนะว่าจะต้องมีอะไรบ้างต้องแก้ไข ปรับปรุง เชื่อว่านับตั้งแต่นั้นไป หลังจากมีการรวบรวมข้อคิดเห็นต่าง ๆ แล้วคงจะมีการเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

นายพนัส กงกาหน ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคำบง เดินทางมา จากจังหวัดมุกดาหาร กล่าวว่า ผมเป็นผู้บริหารโรงเรียนจังหวัดมุกดาหาร ซึ่งเป็นโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลความเจริญ แต่ก็ได้พยายามพัฒนาโรงเรียน ให้มีความพร้อมต่อการเรียนการสอนของเด็กเท่าที่จะทำได้ จึงสนใจที่จะมา ชมงานครบรอบ 1 ปีของกระทรวงศึกษาธิการภายใต้โครงสร้างกระทรวงใหม่ เพราะจากข้อมูลข่าวสารที่ออกไปดูเหมือนว่า การจัดการศึกษาของกระทรวง ศึกษาธิการไปไม่ถึงไหนและมีปัญหามาก แต่เมื่อได้เห็นผลงานของนักเรียน จากกิจกรรมของโรงเรียนที่นำมาแสดงในงานนี้แล้ว แทบไม่น่าเชื่อว่า เด็กจะมีความสามารถได้มากขนาดนี้ และที่สำคัญยังได้เห็นรูปแบบวิธีการ ในการจัดกิจกรรมของโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จอย่างหลากหลาย คิดว่า

สิ่งที่ได้รับจากงานนี้จะนำไปเป็นต้นแบบในการปรับประยุกต์ใช้กับการพัฒนาโรงเรียนที่ตนเองอยู่ต่อไป

นางวณิ โพธิอาศัย โรงเรียนอนุบาลชุมชนบ้านบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ กล่าวว่า ดิฉันเป็นข้าราชการครูผู้สอนระดับประถมศึกษา มีความสนใจศึกษาหาความรู้ใหม่เกี่ยวกับการสอนเพิ่มเติมอยู่เสมอ เมื่อมีการจัดงานเกี่ยวกับการศึกษาคั้งใดจะไม่เคยขาดจะต้องไปร่วมชมงานตลอด จากการทำที่ได้มีโอกาสติดตามชมงานการศึกษาที่ผ่านมามากหลายครั้งก็เห็นว่าการครบรอบ 1 ปี กระทรวงศึกษาธิการภายใต้โครงสร้างใหม่ครั้งนี้ จัดได้ยิ่งใหญ่สมเกียรติกับการเป็นกระทรวงใหญ่ กระทรวงที่จัดการศึกษาของชาติ และที่สำคัญกิจกรรม นิทรรศการที่จัดขึ้น ล้วนเกิดประโยชน์ต่อผู้ชมงานเป็นอย่างมาก เพราะจากกิจกรรม นิทรรศการที่โรงเรียนนำมาจัดขึ้นนั้นเป็นภาพความสำเร็จที่เกิดขึ้นจากฝีมือเด็กที่ได้แสดงให้เห็นถึงความสามารถของนักเรียน ศักยภาพของเด็กไทยที่ไม่แพ้ต่างชาติเลย ชมผลงานแล้วก็อดทึ่งไม่ได้ในฐานะที่เป็นครูคนหนึ่งก็อดที่จะแอบภูมิใจไม่ได้ จึงอยากให้กระทรวงศึกษาธิการจัดงานลักษณะเช่นนี้บ่อย ๆ จะได้กระตุ้นให้ทุกฝ่ายเห็นความสำคัญกับการจัดการศึกษาให้กับเด็กและจะได้เป็นขวัญกำลังใจให้กับโรงเรียนที่ทำได้และผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนจากโรงเรียนต่าง ๆ จะได้มีต้นแบบใช้เป็นแหล่งศึกษาหาความรู้ที่เป็นรูปธรรมนำแบบอย่างไปปรับประยุกต์ใช้ได้เลย จึงขอเป็นกำลังใจให้กับผู้จัดงานทุกท่านด้วยค่ะ

นายภัคพล แสนวงษ์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดปทุมธานี มางานนี้ตั้งใจมาฟัง พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี พูดถึงเรื่องการจัดการศึกษาของประเทศไทยโดยเฉพาะ ด้วยอยากรู้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายจัดการศึกษาอย่างไรบ้างเพราะจากการติดตามข่าวสารจากสื่อมวลชนก็ดูเหมือนว่าท่านให้ความสนใจกับการแก้ปัญหาด้านอื่น ๆ มากกว่าด้านการศึกษา ก็คิดว่าท่านจะไม่ให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษา แต่พอได้รับฟังถึงวิสัยทัศน์การจัดการศึกษาของท่านแล้ว ต้องยอมรับว่าท่านมองเรื่องการศึกษาไปไกลกว่าที่คาดคิดไว้มาก โดยเฉพาะแนวทางการให้โอกาสกับเด็กไทยทุกคนได้เรียนจนจบชั้นสูงสุดตามที่ตนเองอยากเรียน ไม่ต้องกังวลเรื่องเงินโดยรัฐบาลจะหาให้เป็นเงินกู้ยืมเรียนนั้น นับเป็นนิมิตหมายใหม่ที่เกิดขึ้นกับวงการการศึกษาไทย เพราะจากอดีตที่ผ่านมาเด็กไทยที่มีความสามารถจำนวนมากต้องขาดโอกาสด้านการศึกษา ด้วยมาจากความยากจนของครอบครัว หากรัฐบาลสามารถช่วยเหลือแก้ปัญหานี้ได้

ก็คิดว่าจะทำให้ช้างเผือกกับวงการการศึกษาไทยเกิดขึ้นอีกมาก และที่ผมชอบอีกอย่างคือการที่จะให้มีการยกเลิกระบบการสอบเอ็นทรานซ์ เพราะหากสามารถยกเลิกได้ก็จะทำให้การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษาจัดได้ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ 2542 ได้เป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น และการเรียนรู้จะเป็นการพัฒนาทักษะให้กับเด็กมากกว่าที่จะมาท่องจำเนื้อหาเพื่อสอบแข่งขันกันอยู่เช่นทุกวันนี้ งานนี้มีกิจกรรมอื่น ๆ อีกมากมายแต่สิ่งที่ผมพอใจมากที่สุดก็คือเรื่องนี้แหละครับ

ด.ช.ธีระเดช นักเรียนโรงเรียนปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พูดถึงงานปฏิรูปการศึกษาว่า ดีมาก ๆ เลยที่ได้มาเห็นเพื่อนต่างโรงเรียนเอาสิ่งดี ๆ มาให้เห็น จะกลับไปเล่าให้เพื่อน ๆ ฟังและอยากให้โรงเรียนตัวเองมีอย่างเขาบ้าง อย่างไรก็ตามหากต้องการให้เด็กนักเรียนคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น **ครุมีส่วนสำคัญมาก** ที่โรงเรียนครูเอาชาวบ้านมาสอนในการปั้นเหมือนกัน ทำให้เรารู้ว่าดินอย่างไรเหนียวที่ใส่ได้ คอมพิวเตอร์ที่โรงเรียนก็ได้ใช้ในการค้นหาในสิ่งที่ไม่รู้ มีครูคอยให้คำแนะนำตลอด สำหรับครูในพื้นที่ต้องการครูที่ใจดี

ก็คงสอดคล้องกับคำปาฐกถาพิเศษของ ฯพณฯ พ.ต.ท.ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ในงาน “ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่” (Beyond Educational Reform) เนื่องในวาระครบรอบ 1 ปี การเข้าสู่โครงสร้างใหม่ กระทรวงศึกษาธิการ (ศธ.) ใหม่ เมื่อวันที่ 17 กรกฎาคม ที่ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ ที่ว่า

...การครบรอบ 1 ปี ของการเข้าสู่โครงสร้างของกระทรวงศึกษาธิการ ใช้คำว่า Beyond จะยิ่งกว่าการปฏิรูปการศึกษาที่ยึดตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ไม่เพียงพอ การปฏิรูปการศึกษาทุกคน จะต้องทิ้งรูปแบบแล้วหันมาจับเนื้อหา

นี่ก็เป็นบรรยากาศส่วนหนึ่งในงานปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการที่เพิ่งจะผ่านมา งานปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ได้รับการตอบรับจากทุกระดับอย่างคึกคัก นำยินดีกับความมุ่งมั่นตั้งใจของทุก ๆ คน ที่มาร่วมงานนี้ และหวังว่าคงได้นำสาระประโยชน์จากการประชุมอภิปรายเรื่องต่าง ๆ และนิทรรศการไปใช้ประโยชน์ต่อไป

การประเมินผล

การประเมินผลภาพรวมการจัดงานปฏิรูปการศึกษายุคใหม่

ระหว่างวันที่ 17-18 กรกฎาคม 2547

ในงานปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ ซึ่งจัดระหว่างวันที่ 17-18 กรกฎาคม 2547 มีผู้สนใจเข้าร่วมประชุมและชมนิทรรศการเป็นจำนวนมาก ในวันแรกมีผู้เข้าร่วมงานประมาณ 20,000 คน ส่วนในวันที่สองมีจำนวนน้อยกว่าเล็กน้อย โดยทยอยกันมาในเวลาต่าง ๆ กัน ในจำนวนนี้มีผู้ลงทะเบียนเข้าร่วมประชุม จำนวน 3,523 คน การที่มีผู้สนใจมาร่วมงานเป็นจำนวนมากทำให้สถานที่คับแคบ การจัดนิทรรศการมีความหลากหลาย และครอบคลุมตั้งแต่การศึกษาขั้นพื้นฐาน อาชีวศึกษา จนถึงอุดมศึกษา

จากแบบสอบถามเพื่อประเมินสถานภาพและความคิดเห็นของผู้มาร่วมงาน มีผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 4,912 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 70) มีวัยต่าง ๆ กัน กลุ่มอายุ 41-45 ปี มากที่สุด (ร้อยละ 41) รองลงมาคือกลุ่มอายุต่ำกว่า 30 ปี (ร้อยละ 31) เป็นครูอาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษามากที่สุด (ร้อยละ 46) นอกนั้นเป็นนักเรียน นักศึกษา รวมทั้งมีผู้ประกอบการและประชาชน กรรมการเขตพื้นที่การศึกษา และกรรมการสถานศึกษาจำนวนหนึ่ง ผู้มาร่วมงานมาจากภาคกลางและกรุงเทพมหานคร มากที่สุด นอกนั้นกระจายมาจากภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ ผู้ตอบแบบสอบถาม ถึงร้อยละ 39 มาร่วมงานทั้งสองวัน

ผู้ตอบแบบสอบถามแจ้งว่าได้รับรู้ข่าวสารการจัดงานครั้งนี้ จากโทรทัศน์มากที่สุด ประมาณ ร้อยละ 47 รองลงมาคือจากสถานศึกษา ร้อยละ 43 นอกนั้นรู้จากหนังสือพิมพ์ หนังสือเชิญ เพื่อน อินเทอร์เน็ต และวิทยุ ตามลำดับ ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความเห็นว่าการจัดงานครั้งนี้ในภาพรวมจัดได้ดีและได้ประโยชน์มาก ผู้เข้าร่วมงานวันแรกแสดงความเห็นว่าเป็นประโยชน์ นายกรัฐมนตรี พิธีเปิดและการบรรยายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและคณะผู้บริหาร ดี มีประโยชน์ในระดับมาก และค่อนข้างมาก (2.67 2.63 และ 2.51 ตามลำดับ จากคะแนนเต็ม 3) ส่วนวันที่สองได้เข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการที่แยกจัดตามห้องต่าง ๆ และประเมินว่า มีประโยชน์อยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ระหว่าง 2.44-2.54)

สำหรับการเข้าชมนิทรรศการทั้งสองวันผู้ตอบแบบสอบถามเข้าร่วมชมนิทรรศการในห้องที่จัดแสดงของการศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวนมาก ประมาณร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถาม และเข้าชมห้องนิทรรศการของอาชีวศึกษาและอุดมศึกษา เฉลี่ยประมาณร้อยละ 60-62 มีข้อสังเกตว่า ผู้เข้าชมในห้องอาชีวศึกษาและห้องอุดมศึกษาน้อยกว่าเพราะไม่ค่อยทราบสถานที่ อีกทั้งผู้มาร่วมงานส่วนใหญ่เป็นครู-อาจารย์ระดับ

การศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ตอบแบบสอบถามให้ความเห็นว่า กิจกรรมที่จัดแสดงนั้นดีและมีประโยชน์อยู่ในระดับ ปานกลางไปถึงมาก (คะแนนระหว่าง 2.35-2.71) มีข้อที่น่าสังเกตว่า ในวันแรกมีผู้ให้ความสนใจการจัดแสดง ผลงานของสถานศึกษาใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้มาก และที่สนใจรองลงมาของการศึกษาขั้นพื้นฐานได้แก่ สุดยอดมฝีมือนักเรียน การพัฒนาการเรียนการสอนด้วย ICT ส่วนอาชีพศึกษา สนใจมากเรื่องหุ่นยนต์ ภูมิปัญญา สินค้า OTOP และเมืองเทคโนโลยีด้านสิ่งประดิษฐ์ ส่วนอุดมศึกษาสนใจมากเรื่องหุ่นยนต์และการท่องเที่ยว ผู้ตอบแบบประเมินแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความคาดหวังจากการเข้าชมงาน แต่ไม่พบหรือ มีน้อยเกินไปดังนี้

1. ต้องการเห็นการสาธิตรูปแบบการจัด กระบวนการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษาต่างๆ จากครูดีเด่น ครูต้นแบบแห่งชาติ ด้านการจัดการเรียน การสอนที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ การสอนแบบบูรณาการ ข้ามรายวิชา การสาธิตโครงงานวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์อย่างหลากหลาย รูปแบบการจัดการเรียน การสอนแบบ e-learning ความแตกต่างในการจัด การเรียนรู้ในรูปแบบใหม่เปรียบเทียบกับแบบเก่า การสอนด้านอาชีพ และการสาธิตวิธีการจัดการเรียน การสอนสำหรับเด็กพิเศษ เด็กพิการ เด็กด้อยโอกาส

2. ต้องการเห็นนิทรรศการเกี่ยวกับนวัตกรรม ด้านสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาใหม่ ๆ โดยเฉพาะสื่อนวัตกรรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์

3. ต้องการได้เอกสารทางวิชาการและเรียนรู้ ผลงานวิจัย โดยเฉพาะผลงานของครูต้นแบบที่เด่น ๆ ในแต่ละสาระการเรียนรู้ ผลงานของครูและนักเรียน ดีเด่นที่อยู่ในชนบทที่ห่างไกลเปรียบเทียบกับในตัวเมือง และการศึกษาเปรียบเทียบการจัดกิจกรรมการเรียน การสอนระหว่างประเทศ รวมทั้งต้องการเห็นกิจกรรม ที่จะก่อให้เกิดความรู้ใหม่ ๆ

4. ต้องการให้มีการจัดเวทีเสวนาทางวิชาการ ที่ให้ความรู้อย่างหลากหลายจากบุคลากรทั้งภาครัฐ และเอกชน เวทีวิชาการสำหรับนักเรียน/เยาวชน การแนะนำวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเองในรูปแบบที่ชัดเจน การแสดง กิจกรรมเด่น ๆ ของนักเรียน เช่น การอภิปราย การแข่งขันทางวิชาการ อีกทั้งให้มีการจัดจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ฝีมือนักเรียน

5. ต้องการให้เปิดโอกาสแก่ผู้เข้าร่วมประชุม แสดงความคิดเห็นในเวทีวิชาการด้วย และให้ภาค ประชาชนมีส่วนร่วมกิจกรรมในรูปต่าง ๆ ด้วย

6. ต้องการให้มีกิจกรรม/นิทรรศการการเรียนรู้สำหรับเด็กเล็ก/อนุบาล และต้องการเห็นผลงานของนักเรียน นักศึกษาจากวิทยาลัยเทคนิคและอาชีวศึกษาเพิ่มขึ้น รวมทั้งมีผลงานจากมหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมาแสดงด้วย

7. ต้องการเห็นรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียน เช่น โรงเรียนที่เป็นนิติบุคคล โรงเรียนในโครงการวิเทศ โรงเรียนในฝัน เป็นต้น

8. ต้องการเห็นความคืบหน้าในวงการศึกษานโยบายที่ชัดเจนของระบบการศึกษาไทย และการปฏิรูปการศึกษายุคใหม่ รวมทั้งผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมาทั้งด้านที่ดีเด่นและที่ยังเป็นปัญหา

จากความคาดหวังของผู้ตอบแบบสอบถามข้างต้น มีข้อสังเกตว่าสามารถจำแนกได้ตามกลุ่มเป้าหมายที่มาร่วมงาน อาทิ กลุ่มครูอาจารย์ต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้บริหารต้องการเกี่ยวกับด้านการบริหาร นักเรียน นักศึกษาต้องการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ และต้องการร่วมในกิจกรรม กลุ่มประชาชนทั่วไปต้องการมีส่วนร่วมในการแสดงข้อคิดเห็น ซึ่งคล้ายคลึงกับกลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มนักวิชาการต้องการทราบข้อเท็จจริงเพิ่มขึ้นเกี่ยวกับแนวทางปฏิรูปการศึกษา ผลการปฏิรูปการศึกษาที่ผ่านมา

ข้อเสนอแนะจากผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่

1. การจัดงานเช่นนี้ได้ประโยชน์ ควรจัดงานเช่นนี้ทุกปี โดยขอให้เพิ่มระยะเวลาการจัด เพิ่มจำนวนนิทรรศการ/ผลงานที่มีคุณภาพ มีความหลากหลาย ทั้งจากส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ทั้งผลงานของครูและนักเรียนที่ดีเด่น ให้ครอบคลุมกลุ่มผู้สนใจทุกเพศ/วัย และตามความต้องการของผู้เข้าชมให้มากขึ้น

2. ก่อนการจัดงาน ควรประชาสัมพันธ์ให้ทราบล่วงหน้าพอสมควร ด้วยสื่อที่หลากหลาย นอกจากนี้ภายในงานควรมีหน่วยประชาสัมพันธ์กลางไว้บริการ โดยมีแผนผังแสดงที่ตั้งจุดแสดงนิทรรศการ เพื่อความสะดวกในการเข้าชม และควรมีสูจิบัตรของงาน

3. ควรมีการจัดเตรียมเอกสารสำหรับแจกในงานอย่างเพียงพอกับจำนวนผู้ร่วมงาน รวมถึง CD-ROM

4. ควรให้มีกิจกรรมการสาธิตกระบวนการจัดการเรียนการสอนของครูในรูปแบบต่าง ๆ เพิ่มขึ้น

5. สถานที่ในการจัดงานครั้งนี้ค่อนข้างคับแคบ เนื่องจากใช้พื้นที่ร่วมกับงานของหน่วยงานอื่น จึงมีข้อเสนอให้จัดงานครั้งต่อไปมิให้จัดรวมกับการจัดงานอื่น ให้เลือกสถานที่ที่กว้างขวาง รวมทั้งบูธที่จัดแสดงนิทรรศการควรให้มีพื้นที่กว้างขวางสะดวกต่อการเข้าชม และร่วมกิจกรรม

6. ควรเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมงานได้แสดงความคิดเห็นหรือมีส่วนร่วม รวมทั้งร่วมกิจกรรมในบูธต่าง ๆ ได้ด้วย

7. ควรมีการนำผลงานดีเด่นของครูมาลงในเว็บไซต์ด้วย

**รายชื่อสถานศึกษาจัดนิทรรศการและกิจกรรมงานปฏิรูปการศึกษายุคใหม่
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ระหว่างวันที่ 17-18 กรกฎาคม 2547
ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ และทั่วประเทศ**

รายชื่อสถานศึกษาที่จัดนิทรรศการ ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์

กรุงเทพมหานคร : ร.ร.สามเสนวิทยาลัย ร.ร.พญาไท ร.ร.เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ร.ร.จิตรลดา ร.ร.หอวัง
ร.ร.วัดสุทธิวราราม ร.ร.นนทรีวิทยา ร.ร.เจ้าพระยาวิทยาคม ร.ร.เทพศิรินทร์ ร.ร.สวนกุหลาบ
วิทยาลัย ร.ร.โยธินบูรณะ ร.ร.มัธยมวัดนายโรง ร.ร.สตรีศรีสุริโยทัย ร.ร.บดินทร์เดชา (สิงห์
สิงหเสนี) ร.ร.เตรียมอุดมศึกษา ร.ร.เศรษฐศาสตร์ ร.ร.สตรีวิทยา ร.ร.โสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ
ร.ร.ฉัตรธรรมสาธิต ร.ร.ราชวินิตบางเขน ร.ร.อนุบาลพิบูลย์เวสไน์ ร.ร.สายน้ำทิพย์ ร.ร.มัธยม
วัดบึงทองหลาง ร.ร.สายน้ำผึ้ง ร.ร.วัดพลับพลาชัย ร.ร.นวมินทราชินูทิศ ร.ร. บดินทร์เดชา
ร.ร.กรุงเทพคริสเตียน ร.ร. ไผ่ตมศึกษา ร.ร. สตรีมหาพฤฒาราม ร.ร.วัดสังเวช ร.ร.นนทรีวิทยา
ร.ร.พระโขนงพิทยาลัย ร.ร.สุรศักดิ์มนตรี ร.ร.เบญจมาชลาชัย ร.ร.รัตนโกสินทร์สมโภชบางขุนเทียน
ร.ร.อนุบาลสามเสน ร.ร.วัดปรีนัยก ร.ร.พิบูลประชาสรรค์ ร.ร.สันติราษฎร์วิทยาลัย
ร.ร.บดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี) 2 ร.ร.อภัยวงศ์ศึกษา สถาบันราชานุกูล

เขตตรวจราชการที่ 1

นนทบุรี : ร.ร.ปากเกร็ด ร.ร.สวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี ร.ร.นวมินทราชินูทิศ หอวัง นนทบุรี
ปทุมธานี : ร.ร. สวนกุหลาบวิทยาลัย รังสิต ร.ร.จุฬาราชวิทยาลัย ปทุมธานี ร.ร.คณะราษฎรบำรุง
ร.ร.มัธยมสังคีตวิทยา กรุงเทพมหานคร ร.ร.ประถมศึกษาธรรมศาสตร์
สมุทรปราการ : ร.ร.สตรีสมุทรปราการ

เขตตรวจราชการที่ 2

ลพบุรี : ร.ร.พัฒนานิคม
ชัยนาท : ร.ร.ชุมชนวัดคึกคะนน

เขตตรวจราชการที่ 3

ตราด : ร.ร.ชุมชนวัดหนองบัว
ฉะเชิงเทรา : ร.ร.บางปะกง “วิทยายน”
ชลบุรี : ร.ร.สิงห์สมุทร ร.ร.จุฬาราชวิทยาลัย ชลบุรี

เขตตรวจราชการที่ 4

สมุทรสาคร : ร.ร.สมุทรสาครวิทยาลัย

นครปฐม	: ร.ร.สิรินธรราชวิทยาลัย
เพชรบุรี	: ร.ร.จุฬาราชวิทยาลัย เพชรบุรี ร.ร.เบญจมาศเพชบุรี
กาญจนบุรี	: ร.ร.ท่าม่วงราษฎร์บำรุง ร.ร.ศึกษาสงเคราะห์พนมทวน
ราชบุรี	: ร.ร.บ้านท่ามะขาม

เขตตรวจราชการที่ 5

ศรีสะเกษ	: ร.ร. บ้านคูปลิม
นครราชสีมา	: ร.ร.ด่านขุนทด ร.ร.พิมาย ร.ร.หนองขามวิทยาคม ร.ร.พรรณราย ร.ร.เสิงสาง

เขตตรวจราชการที่ 6

เลย	: ร.ร.ศรีสงคราม
สกลนคร	: ร.ร.ธาตุหนองอำนาจวิทยุ ร.ร.บ้านบอนสหราษฎร์บำรุง
อุดรธานี	: ร.ร.หนองบัววิทยาคม
หนองคาย	: ร.ร.โซพิสัยพิทยาคม ร.ร.โพนทอง

เขตตรวจราชการที่ 8

กำแพงเพชร	: ร.ร.กำแพงเพชรพิทยาคม
ตาก	: ร.ร.ศึกษาสงเคราะห์ตาก

เขตตรวจราชการที่ 9

น่าน	: ร.ร.ทุ่งช้าง
------	----------------

เขตตรวจราชการที่ 10

พะเยา	: ร.ร.พญาลวิทยาคม
เชียงราย	: ร.ร.สามัคคีวิทยาคม

เขตตรวจราชการที่ 11

สุราษฎร์ธานี	: ร.ร.สุราษฎร์ธานี 2
--------------	----------------------

เขตตรวจราชการที่ 12

พัทลุง	: ร.ร.กุ่มจามัง
สตูล	: ร.ร.กำแพงวิทยา
ยะลา	: ร.ร.วัดหน้าถ้ำ ร.ร.ประทีปวิทยา ร.ร.ธรรมวิทยามูลนิธิ ร.ร.นิคมสร้างตนเอง ร.ร.เบตง “วีระราษฎร์ประสาน”
ปัตตานี	: ร.ร.บ้านยูโย ร.ร.เดชะปัตตานยานุกูล

รายชื่อสถานศึกษาที่จัดกิจกรรมเปิดประตูสู่สถานศึกษาทั่วประเทศ

เขตตรวจราชการ 1

นนทบุรี 1	: ร.ร.อนุราชประสิทธิ์ ร.ร.สตรีนนทบุรี ร.ร.ศรีบุญยานนท์ ร.ร.เทพศิรินทร์นนทบุรี ร.ร.นนทบุรีพิทยาคม ร.ร.ไทรน้อย ร.ร.ราษฎร์นิยม ร.ร.วัดไทรใหญ่
นนทบุรี 2	: ร.ร.สตรีนนทบุรี บางใหญ่ ร.ร.เฉลิมพระเกียรติ 70 พรรษา ร.ร.บางบัวทอง ร.ร.วัดบางไผ่ ร.ร.กสิกรรมเด่นปีเตอร์ ร.ร.โพธิ์นิมิต ร.ร.หอวังนนทบุรี ร.ร.ชลประทานสงเคราะห์ ร.ร.ชลประทานวิทยา ร.ร.พิชญศึกษา ร.ร.ไสถศึกษานนทบุรี
ปทุมธานี 1	: ร.ร.ปทุมวิไล ร.ร.คณะราษฎร์บำรุง ปทุมธานี ร.ร.สวนกุหลาบวิทยาลัยรังสิต ร.ร.จุฬารัตน-ราชวิทยาลัย ปทุมธานี ร.ร.อนุบาลปทุมธานี
ปทุมธานี 2	: ร.ร.เตรียมอุดมศึกษาพัฒนาการ ปทุมธานี ร.ร.สายปัญญารังสิต ร.ร.หนองเสือวิทยาคม
อยุธยา 1	: ร.ร.จอมสุรางค์อุปถัมภ์ ร.ร.บ้านแพรงประชาสรรค์ ร.ร.วัดสว่าง
อยุธยา 2	: ร.ร.วัดราชิต ร.ร.บางซ้ายวิทยา
อ่างทอง	: ร.ร.สตรีอ่างทอง ร.ร.อนุบาลวัดอ่างทอง ร.ร.ชุมชนวัดศิลาขันธาราม ร.ร.วิเศษไชยชาญ “ต้นติวทยาภูมิ” ร.ร.สามโก้วิทยาคม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอ่างทอง
สมุทรปราการ 1	: ร.ร.นิลวัชระ ร.ร.หาดอัมราจักรลัทธิ ร.ร.วัดบางฝ้าย ร.ร.บางหัวเสือบุญแจ่มเจียมนิล ร.ร.วัดใหญ่
สมุทรปราการ 2	: ร.ร.ป้อมนาคราชสวทยานนท์ ร.ร.สมุทรพิทยาคม ร.ร.บางป่อวิทยาคม ร.ร.ราชวินิตบางแก้ว

เขตตรวจราชการ 2

ชัยนาท	: ร.ร.ครูประชาสรรค์ ร.ร.บ้านสะพานหิน ร.ร.ชุมชนวัดคักคะนน ร.ร.บ้านหมื่นเทพ ร.ร.เนินขามรัฐ-ประชานุเคราะห์ ร.ร.อุทิศไพบุลย์ชนูปถัมภ์
นครนายก	: ร.ร.วัดพรหมณี ร.ร.นวมราชานุสรณ์ ร.ร.วัดท่าด่าน ร.ร.วัดดอนยอ ร.ร.วัดทองย้อย
ลพบุรี 1	: ร.ร.บ้านโคกตูม ร.ร.โคกตูมวิทยา ร.ร.วัดโพธิ์เกษตร (รวมศูนย์ 10 แห่ง) ร.ร.บ้านหมี่วิทยา ร.ร.บ้านวังเพลิง ร.ร.ลพบุรีปัญญานุกูล
ลพบุรี 2	: ร.ร.พัฒนานิคม ร.ร.บ้านท่าดินดำ ร.ร.ชุมชนวัดศรีนาครัตนาราม ร.ร.อนุบาลโคกเจริญ ร.ร.โคกเจริญวิทยา ร.ร.หนองโกวิทยา ร.ร.บ้านเขาสมโภช ร.ร.สระโบสถ์วิทยาการ ร.ร.ท่าหลวงวิทยาคม ร.ร.หนองรีวิทยา
สระบุรี 1	: ร.ร.สุธีวิทยา ร.ร.วัดพระพุทธฉาย ร.ร.สระบุรีวิทยาคม ร.ร.วัดโนนสการาม ร.ร.เส้าให้ “วิมลวิทยานุกูล” ร.ร.บ้านปากข้าวสาร
สระบุรี 2	: ร.ร.บ้านท่ามะปราง ร.ร.แก่งคอย ร.ร.สองคอนวิทยา ร.ร.วังม่วงวิทยาคม ร.ร.ประเทียบวิทยา ร.ร.ชุมชนวัดวิหารแดง ร.ร.หนองแค “สรีกัจพิทยา” ร.ร.หินกองวิทยาคม ร.ร. มวกเหล็กวิทยา ร.ร.ชุมชนวัดไทยงาม
สิงห์บุรี	: ร.ร.สิงห์บุรี ร.ร.ชุมชนวัดม่วง ร.ร.อินทร์บุรี ร.ร.บางระจันวิทยา ร.ร.ค่ายบางระจันวิทยาคม ร.ร.สิงหาอุปสถานมิตรอุปถัมภ์ ร.ร.เรืองเดชประชานุเคราะห์ ร.ร.พรหมบุรีรัชดาภิเษก ร.ร.วัดพิบูลทอง ร.ร.ศรีวินิตวิทยาคม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสิงห์บุรี

- สุพรรณบุรี 1 : ร.ร.สงวนหญิง ร.ร.วัดปลายนา ร.ร.บางแม่หม้าย “รัฐราษฎร์รังสฤษดิ์” ร.ร.สุพรรณบุรีปัญญาคุณ
ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 5 จังหวัดสุพรรณบุรี
- สุพรรณบุรี 2 : ร.ร.บางลี่ ร.ร.รัตนศึกษา ร.ร.อุ้มทอง ร.ร.บรรหารแจ่มใส 1 ร.ร.สองพี่น้องวิทยา
- สุพรรณบุรี 3 : ร.ร.อนุบาลสมเด็จพระวันรัตน์ ร.ร.ธรรมโชติศึกษาลัย ร.ร.หนองหญ้าไซวิทยา ร.ร.วัดด่านช้าง

เขตตรวจราชการ 3

- จันทบุรี : ร.ร.สฤติเดช ร.ร.ศรียานุสรณ์ ร.ร.สตรีมารดาพิทักษ์ ร.ร.ท่าใหม่ “พูลสวัสดิราษฎร์นุกูล”
ร.ร.เบญจมาศพิศ ร.ร.อนุบาลจันทบุรี ร.ร.โพธิ์ลังกามีตรภาพที่ 171 ร.ร.มัธยมท่าแฉลง
ร.ร.ยอแซพวิทยา ร.ร.บ้านช่องกะพืด ร.ร.แก่งหางแมวพิทยาคาร
- จันทบุรี 2 : ร.ร.วัดบางกะไชย ร.ร.ขลุงรัชดาภิเษก ร.ร.วัดโป่ง ร.ร.วัดทับไทร ร.ร.ประตง ร.ร.คลองพลูวิทยา
ร.ร.ศึกษาสงเคราะห์จันทบุรี
- ฉะเชิงเทรา 1 : ร.ร.เบญจมาศรังสฤษฏ์ 2 ร.ร.วัดดอนทอง ร.ร.บางปะกง “บวรวิทยายน” ร.ร.พุทธิรังสีพิบูล
ร.ร.บางน้ำเปรี้ยววิทยา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา
- ฉะเชิงเทรา 2 : ร.ร.พนมอดุลวิทยา ร.ร.วัดเสม็ดเหนือ ร.ร.ไผ่แก้ววิทยา ร.ร.สนามชัยเขต ร.ร.มัธยมสิริวัณวรี 3
ฉะเชิงเทรา ร.ร.ราชสาส์นวิทยา ร.ร.โสภณประชาเทวารุทธารักษ์
- ชลบุรี 1 : ร.ร.อนุบาลชลบุรี ร.ร.เมธีอิมมาตุเลตคอนแวนต์ ร.ร.บ้านสวนอุดมวิทยา ร.ร.บ้านบึง “อุตสาหกรรม
นุเคราะห์” ร.ร.ชลกัลยานุกูล ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 12 จังหวัดชลบุรี
- ชลบุรี 2 : ร.ร.พนัสพิทยาคาร ร.ร.พานทองสภานุพัฒน์ ร.ร.อนุบาลบ่อทอง ร.ร.บ้านเกาะโพธิ์
- ชลบุรี 3 : ร.ร.เกาะสีชัง ร.ร.อนุบาลบ้านบางพระ ร.ร.บางละมุง ร.ร.สัตหีบวิทยาคม ร.ร.บ้านอำเภอ
- ตราด : ร.ร.แหลมงอบวิทยาคม ร.ร.สตรีประเสริฐศิลป์ ร.ร.บ่อไร่วิทยาคม ร.ร.วัดสลักเพชร
ร.ร.เขาสมิงวิทยาคม ร.ร.อนุบาลวัดราษฎร์บำรุง ร.ร.คลองใหญ่วิทยาคม
- ปราจีนบุรี : ร.ร.ปราจีนราษฎร์บำรุง ร.ร.กบินทร์วิทยา ร.ร.চিতใจชื่น ร.ร.ประจันตราษฎ์บำรุง
ร.ร.มณีเสวต อุปถัมภ์ ร.ร.เมืองปราจีนบุรี ร.ร.ชุมชนวัดหนองจวง ร.ร.ศรีมโหสถ ร.ร.ศรีมหาโพธิ
ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดปราจีนบุรี
- ระยอง 1 : ร.ร.ระยองวิทยาคม ร.ร.บ้านค่าย ร.ร.บ้านหนองแฟบ ร.ร.ปลวกแดงพิทยาคม ร.ร.บ้านฉาง-
กาญจนกุลวิทยา ร.ร.นิคมวิทยา ร.ร.ระยองปัญญาคุณ
- ระยอง 2 : ร.ร.มกุฎเมืองราชวิทยาลัย ร.ร.บ้านยางงาม ร.ร.บ้านน้ำเป็น ร.ร.วังจันทร์วิทยา
- สระแก้ว 1 : ร.ร.บ้านทัพหลวง ร.ร.วังหลังวิทยาคม ร.ร.มานีวังทอง ร.ร.บ้านหนองเตียน ร.ร.บ้านคลองสิบลำ
ร.ร.บ้านเขาสามสิบ ร.ร.บ้านพรสวรรค์ ร.ร.ตชด.บ้านน้ำอ้อม ร.ร.บ้านวังรี ร.ร.บ้านนา
ร.ร.บ้านคลองเจริญ ร.ร.สระแก้ว ร.ร.คลองหาดพิทยาคม ร.ร.อนุบาลวัดสระแก้ว
- สระแก้ว 2 : ร.ร.ทัพพระยาพิทยา (มี ร.ร. มาร่วมจัดนิทรรศการ จำนวน 13 โรง) ร.ร.อรัญประเทศ (มี ร.ร.
มาร่วมจัดนิทรรศการ จำนวน 50 โรง) ร.ร.อนุบาลตาพระยา (มี ร.ร. มาร่วมจัดนิทรรศการ
จำนวน 46 โรง) ร.ร.วัฒนานคร (มี ร.ร. มาร่วมจัดนิทรรศการ จำนวน 52 โรง)

เขตตรวจราชการ 4

กาญจนบุรี 1	: ร.ร.ท่าม่วงราษฎร์บำรุง ร.ร.วิสุทธิรังสี ร.ร.กาญจนานุเคราะห์ ร.ร.โสตศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
กาญจนบุรี 2	: ร.ร.ท่ามะกาวิทยาคม
กาญจนบุรี 3	: ร.ร.สมเด็จพระปิยมหาราชรมณียเขต
นครปฐม 1	: ร.ร.วัดห้วยจรเข้มหาวิทยาคม ร.ร.กำแพงแสนวิทยา ร.ร.คงทองวิทยา ร.ร.พระปฐมวิทยาลัย ร.ร.ศรีวิชัยวิทยา ร.ร.โสตศึกษาานครปฐม
นครปฐม 2	: ร.ร.รัตนโกสินทร์สมโภช ศาลายา ร.ร.บางเลนวิทยา ร.ร.สามพรานวิทยา ร.ร.ภัทรญาณวิทยา ร.ร.แหลมบัววิทยา
ราชบุรี 1	: ร.ร.วัดช่องลาภ ร.ร.บ้านหนองจอก (จิตติ-บุญศรี) ร.ร.อนุบาลราชบุรี ร.ร.ราชโบริกานุเคราะห์ ร.ร.ครูราษฎร์รังสฤษดิ์ ร.ร.บ้านคาวิทยา
ราชบุรี 2	: ร.ร.รัตนราชบำรุง ร.ร.ชุมชนวัดหนองปลาหมอ ร.ร.อนุบาลโพธาราม ร.ร.วัดชาวเหนือ ร.ร.วัดท่านบ ร.ร.บรมราชินีนาถราชวิทยาลัย
ประจวบคีรีขันธ์ 1	: ร.ร.บางสะพานวิทยา ร.ร.บางสะพานน้อยวิทยาคม ร.ร.บางสะพาน ร.ร.อนุบาลประจวบคีรีขันธ์ ร.ร.ธงชัยวิทยา ร.ร.วัดนาฝักรวง ร.ร.สีดางาม
ประจวบคีรีขันธ์ 2	: ร.ร.กุยบุรีวิทยา ร.ร.สามร้อยยอดวิทยาคม ร.ร.เมืองปราณ ร.ร.หัวหิน
เพชรบุรี 1	: ร.ร.คงคาราม ร.ร.โยธินบูรณะ ร.ร.บ้านแหลมวิทยา ร.ร.หนองหญ้าปล้องวิทยา ร.ร.เพชรบุรีปัญญาคุณ
เพชรบุรี 2	: ร.ร.ท่ายางวิทยา ร.ร.บ้านลาดวิทยา ร.ร.แก่งกระจานวิทยา ร.ร.ชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี
สมุทรสงคราม	: ร.ร.ถาวรานุกุล ร.ร.อนุบาลสมุทรสงคราม ร.ร.อัมพวันวิทยาลัย ร.ร.ศรีท้าวธรรม ร.ร.อนุบาลบางคนที
สมุทรสาคร	: ร.ร.อ้อมน้อยโสภณชนูปถัมภ์ ร.ร.เอกชัย ร.ร.วัดธรรมจริยาภิรมย์ ร.ร.วัดคลองครุ ร.ร.วัดนางสาว

เขตตรวจราชการ 5

นครราชสีมา 1	: ร.ร.เมืองนครราชสีมา ร.ร.โนนสูงศรีธานี ร.ร.สุขานารี
นครราชสีมา 2	: ร.ร.จักราชวิทยา ร.ร.ท่าช้างราษฎร์บำรุง ร.ร.โชคชัยพรหมบุตรบริหาร ร.ร.หนองบุญมากประสงคิวิทยา ร.ร.ห้วยแถลงพิทยาคม
นครราชสีมา 3	: ร.ร.บ้านเฉลียง (ครูราษฎร์บำรุง) ร.ร.เสิงสาง ร.ร.ปักธงชัยประชานรมิต ร.ร.บ้านไทยสามัคคี
นครราชสีมา 4	: ร.ร.สีคิ้ว “สวัสดิ์ผดุงวิทยา” ร.ร.ปากช่อง ร.ร.สูงเนิน
นครราชสีมา 5	: ร.ร.มัธยมด่านขุนทด ร.ร.บ้านใหม่ศรีสุข ร.ร.ชุมชนหนองไข่น้ำ ร.ร.บ้านชีวิต ร.ร.บ้านหนองจาน ร.ร.บ้านโนนเมือง ร.ร.บ้านโนนสง่า ร.ร.บ้านฝายโบสถ์ ร.ร.วังโป่งพิทยาคม ร.ร.โนนไทยคุรุอุปถัมภ์ ร.ร.ขามทะเลสอวิทยา ร.ร.ขามสะแกแสง ร.ร.พระทองคำวิทยา ร.ร.เทพารักษ์ราชพิทยาคม ร.ร.มัธยมหลวงพ่อกุณ ประสิทธิ์
นครราชสีมา 6	: ร.ร.บ้านอุทัยวิทยา ร.ร.บ้านเลื่อมวิทยาสรรพ์ ร.ร.เมืองคง ร.ร.บึงพะไล ร.ร.บ้านหนองคอม ร.ร.บ้านหนองตาต ร.ร.ปางทองวิทยา ร.ร.ชุมชนบ้านวัด ร.ร.ชุมชนบ้านหนองบัวลอย ร.ร.เกล็ดลิ้นวิทยา ร.ร.บัวใหญ่ ร.ร.วัดประชานิมิตร
นครราชสีมา 7	: ร.ร.พิมายวิทยา ร.ร.ชุมพวงศึกษา ร.ร.ประทาย ร.ร.ลำทเมนชัยวิทยาคม ร.ร.ภูวิทยา ร.ร.เมืองยางครูราษฎร์อุทิศ

ชัยภูมิ 1	: ร.ร.เมืองพญาแล ร.ร.บ้านเขว้าวิทยายน ร.ร.เจียงทอง ร.ร.คอนสวรรค์ ร.ร.หนองบัวแดง
ชัยภูมิ 2	: ร.ร.บ้านบัว (รัฐราษฎร์วิทยา) ร.ร.บ้านเป่าวิทยา ร.ร.บ้านภูดิน (มิตรผลอุปถัมภ์)
ชัยภูมิ 3	: ร.ร.บำเหน็จณรงค์วิทยาคม ร.ร.บ้านหนองม่วง ร.ร.บ้านหนองฉิม (สิงห์จันทร์บำรุง) ร.ร.ชุมชนบ้านซับใหญ่ ร.ร.ชุมชนบ้านหนองบัวระเหว ร.ร.ศรีประชาพัฒนศึกษา
บุรีรัมย์ 1	: ร.ร.อนุบาลบุรีรัมย์ ร.ร.มาเรียอนุสรณ์ ร.ร.บัวหลวงวิทยาคม ร.ร.บุรีรัมย์พิทยาคม ร.ร.ภัทรบพิตร ร.ร.บ้านหนองแวง ร.ร.ธารทองพิทยาคม ร.ร.บ้านสำโรงโคกเพชร ร.ร.อนุบาลขำนิ ร.ร.วัดบ้านปราสาท
บุรีรัมย์ 2	: ร.ร.ประโคนชัยพิทยาคม ร.ร.เมืองตลุงพิทยาสรรพ์ ร.ร.แสดงโชนพิทยาคม ร.ร.ไพศาลพิทยาคม ร.ร.บ้านนุวิทยาสรณ์ ร.ร.กระสังพิทยาคม ร.ร.ชุมแสงพิทยาคม ร.ร.สูงเนินพิทยาคม ร.ร.ลำดวน พิทยาคม ร.ร.บ้านกรวดพิทยาคาร ร.ร.โนนเจริญพิทยาคาร ร.ร.พลับพลาชัยพิทยาคม ร.ร.ห้วยราชพิทยาคม ร.ร.อนุบาลประโคนชัย ร.ร.อนุบาลกระสัง ร.ร.อนุบาลบ้านกรวด ร.ร.อนุบาล บ้านสะเดา ร.ร.อนุบาลห้วยราช ร.ร.บ้านศรีถาวร ร.ร.บ้านละเวีย ร.ร.บ้านแสดงโชน ร.ร.วัดบ้านตะโกตาพิ ร.ร.บ้านโคกตูม ร.ร.ชุมชนบ้านสองชั้น ร.ร.บ้านหนองเต็ง ร.ร.บ้านโคกสูง ร.ร.วัดบ้านกันทรารมย์ ร.ร.บ้านโคกยาง ร.ร.นิคมสร้างตนเอง 5 ร.ร.บ้านตัวอย่าง ร.ร.บ้านหนองไม้งาม 2 ร.ร.วัดบ้านแสดงคง ร.ร.บ้านมะม่วง ร.ร.บ้านกระสังสามัคคี ร.ร.บ้านมะขามทานตะวัน
บุรีรัมย์ 3	: ร.ร.ทุ่งแสงทองพิทยาคม ร.ร.นางรอง ร.ร.บ้านจาน ร.ร.เมืองโพธิ์ชัยพิทยาคม ร.ร.หนองกี่พิทยาคม ร.ร.ละหานทรายรัชดาภิเษก ร.ร.บ้านแท่นทัพไทย ไทยเจริญวิทยา ร.ร.ร่วมเกล้าบุรีรัมย์ ร.ร.อนุบาลโนนดินแดง ร.ร.หนองหงส์พิทยาคม ร.ร.พนมรุ้ง ร.ร.ไทยรัฐวิทยา 90
บุรีรัมย์ 4	: ร.ร.ชุมชนบ้านดอนมนต์ ร.ร.ชุมชนบ้านนายโคก ร.ร.บ้านทองหลาง ร.ร.บ้านสตึก ร.ร.แคนดงพิทยาคม ร.ร.คูเมืองพิทยาคม
สุรินทร์ 1	: ร.ร.สิรินธร ร.ร.อนุบาลสุรินทร์ ร.ร.เมืองสุรินทร์ ร.ร.สุรวิทยาคาร ร.ร.จอมพระประชาสรรค์
สุรินทร์ 2	: ร.ร.รัตนบุรี ร.ร.ท่าตูมประชาเสรมวิทย์ ร.ร.ชุมพลบุรีวิทยาสรณ์ ร.ร.สนมวิทยาคาร ร.ร.โนนนารายณ์วิทยา
สุรินทร์ 3	: ร.ร.ตานีวิทยา ร.ร.บัวเชดวิทยา ร.ร.กาบเชิงมิตรภาพที่ 190 ร.ร.บ้านรุน ร.ร.บ้านพระแก้ว ร.ร.บ้านตรวง
ศรีสะเกษ 1	: ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ 29 ร.ร.ศรีสะเกษวิทยาลัย ร.ร.สตรีสิริเกศ ร.ร.อนุบาลกันทรารมย์ ร.ร.ยางชุมน้อยพิทยาคม ร.ร.อนุบาลพยุห์ ร.ร.บกกวิทยาคม ร.ร.อนุบาลศรีสะเกษ ร.ร.น้ำเกลี้ยงวิทยา ร.ร.นครศรีลำดวนวิทยา ร.ร.บ้านกระแซง (คุรุราษฎร์นุกุล) ศูนย์การศึกษา พิเศษประจำจังหวัดศรีสะเกษ
ศรีสะเกษ 2	: ร.ร.อนุบาลอุทุมพรพิสัย ร.ร.วรคุณอุปถัมภ์ ร.ร.บ้านอิฐ ร.ร.สัมปอญพิทยาคม ร.ร.บ้านหนองบัวแดง ร.ร.บึงนurf ร.ร.ห้วยทับทันพิทยาคม
ศรีสะเกษ 3	: ร.ร.อนุบาลศรีประจันต์ ร.ร.บ้านท่าตูม ร.ร.ไพรบึงพิทยาคม ร.ร.บ้านตะเคียนงาม ร.ร.บ้านตาโสม ร.ร.บ้านไพรพัฒนา ร.ร.บ้านห้วยตามอญ ร.ร.บ้านแซงไทร ร.ร.บ้านละลม
ศรีสะเกษ 4	: ร.ร.กันทรลักษณ์วิทยา ร.ร.บ้านท่าคล้อ
มหาสารคาม 1	: ร.ร.สารคามพิทยาคม ร.ร.มหาชัยพิทยาคาร ร.ร.วังยาวศึกษาวิทย์ ร.ร.กันทรวิชัย ร.ร.เขียงยืนพิทยาคม ร.ร.บ้านโนนศรีพิบาล ร.ร.ชุมชนบ้านกุดปลาตุก ร.ร.บ้านหนองแสง

มหาสารคาม 2 : ร.ร.วาปีปทุม ร.ร.บ้านคงใหญ่ ร.ร.มะแซวเหล่าไ้ง ร.ร.เสื่อไก่กัวิทยาสรรรค์ ร.ร.บ้านหนองเหล่า
 ร.ร.บ้านบ่อใหญ่ ร.ร.บรบือ ร.ร.ยางวิทยาคม ร.ร.โนนแดงวิทยาคม ร.ร.พยัคภูมิวิทยาคาร
 ร.ร.เมืองเตาวิทยาคม ร.ร.บ้านเขาทุ่ง ร.ร.บ้านสำโรงโคกจันทร์หอม ร.ร.บ้านชุมแสงโนนเหลียม
 ร.ร.บ้านห้วยหลาว ร.ร.หนองโพธิ์วิทยาคม ร.ร.มัธยมดงยาง ร.ร.นาคุณประชาสรรรค์
 ร.ร.มัธยมยางสีสุราช ร.ร.นวมวิทยาคม

เขตตรวจราชการ 6

สกลนคร 1 : ร.ร.สกลนครพัฒนศึกษา ร.ร.ล้มเต่า ร.ร.นาแก้วพิทยาคม ร.ร.บ้านห้วยยาง ร.ร.อนุบาลภูพาน
 ร.ร.บ้านนาอ่ามม่วงคำ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสกลนคร

สกลนคร 2 : ร.ร.สว่างแดนดิน ร.ร.พังโคนพิทยาคม ร.ร.มัธยมวาริชภูมิ ร.ร.ส่องดาววิทยาคม
 ร.ร.พรรณนาวุฒาจารย์ ร.ร.กุศบาทพัฒนาศึกษา ร.ร.นิคมน้ำอุนเจริญวิทยา

สกลนคร 3
 เลข 1 : ร.ร.บ้านคำตากกล้า ร.ร.บ้านอากาศ ร.ร.บ้านพุทธรักษา ร.ร.บ้านหนองแวงน้อย ร.ร.หนองแวงวิทยา
 ร.ร.เลยพิทยาคม ร.ร.ศรีสองรักวิทยา ร.ร.ภูเรือวิทยา ร.ร.ปากชมวิทยา ร.ร.เขียงคาน
 ร.ร.ท่าลี่วิทยา ร.ร.นาแห้ววิทยา ร.ร.นาดังวิทยา ร.ร.เลยอนุกุลวิทยา ร.ร.บ้านหนองบง
 ร.ร.บ้านคกแก้ว

เลข 2 : ร.ร.ศรีสงครามวิทยา ร.ร.ภูกระดึงวิทยาคม ร.ร.ภูหลวงวิทยาคม ร.ร.บ้านโนนป่าแดง
 ร.ร.บ้านปวนพุ ร.ร.บ้านโนนสวรรค์

หนองคาย 1 : ร.ร.ปทุมเทพวิทยาคาร ร.ร.เซนต์ปอลหนองคาย ร.ร.ท่าบ่อ ร.ร.โคกคอนวิทยา ร.ร.วรลาโภนุสรณ์
 ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ 14

หนองคาย 2 : ร.ร.โซพิสัยพิทยาคม ร.ร.อนุบาลจุมพลโพธิ์สัย ร.ร.ปากคาดพิทยาคม ร.ร.เผ่าไร่วิทยา
 ร.ร.บ้านโนนสวรรค์

หนองคาย 3 : ร.ร.อนุบาลวิเศษรัฐอำนาจศิลป์ ร.ร.บึงค้อนคร ร.ร.บึงโขงหลงวิทยาคม ร.ร.อนุบาลเซกา
 ร.ร.บ้านดอนหญ้านาง ร.ร.ศรีวิไลวิทยา

หนองบัวลำภู 1 : ร.ร.บ้านไต้งไต้ ร.ร.ชุมชนบ้านขามธาตุ ร.ร.บ้านโคกป่ากุง

หนองบัวลำภู 2 : ร.ร.คำแสนวิทยาสรรค์ ร.ร.นาวังศึกษาวิษ ร.ร.สุวรรณคูหาพิทยาสรรค์

อุดรธานี 1 : ร.ร. สตรีราชินูทิศ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุดรธานี

อุดรธานี 2 : ร.ร.อนุบาลกุมภวาปี ร.ร.อนุบาลศรีธาตุ ร.ร.อนุบาลโนนสะอาด ร.ร.วังสามหมอพิทยาคม
 ร.ร.อนุบาลประจักษ์ศิลปาคม ร.ร.หนองแสงวิทยศึกษา

อุดรธานี 3 : ร.ร.พังงูพิทยาคม ร.ร.บ้านกั้งโนนสะอาด ร.ร.หนองหานวิทยา ร.ร.ภูแก้ววิทยา ร.ร.ไชยวานวิทยา
 ร.ร.อนุบาลพิบูลย์รักษ์ ร.ร.ทุ่งฝนวิทยาคาร ร.ร.บ้านสมวิไล ร.ร.ชัยนาคำวิทยา ร.ร.บ้านดงหวาย

อุดรธานี 4 : ร.ร.บ้านผือพิทยาสรรค์ ร.ร.กุดจับประชาสรรรค์ ร.ร.น้ำโสมพิทยาคม ร.ร.ยุงทองพิทยาคม

ขอนแก่น 1 : ร.ร.ขอนแก่นวิทยายน ร.ร.บ้านโนนม่วง ร.ร.หนองไผ่ผดดินแดง ร.ร.บ้านห้วยชัน ร.ร.บ้านหนองหิน
 ร.ร.บ้านโกทา ร.ร.บ้านดอนยาง ร.ร.แก่นนครวิทยาลัย ร.ร.กัลยาณวัตร ร.ร.ขามแก่นนคร
 ร.ร.ฝางวิทยายน ร.ร.บ้านน้ำเกลี้ยงโนนสว่าง ร.ร.บ้านหนองเพ็ญ ร.ร.ไทยรัฐวิทยา 84
 ร.ร.โคกสีโครเปี้ย ร.ร.บ้านหินลาดวังตอ ร.ร.อนุบาลขอนแก่น ร.ร.สนามบิน ร.ร.บ้านหัวเหล่าโพหนอง
 ร.ร.บ้านพระคือนองโพธิ์วิทยา ร.ร.บ้านหนองเต่าบึงเรือใหญ่ ร.ร.บ้านหินขาว ร.ร.พระกุมารเยซูวิทยา

ขอนแก่น 2	: ร.ร.บ้านไผ่ ร.ร.มัธยมศึกษา ร.ร.ชุมชนบ้านชนบท ร.ร.เปือยน้อยศึกษา ร.ร.ศึกษาสงเคราะห์ขอนแก่น ร.ร.โคกโพธิ์ไชยศึกษา
ขอนแก่น 3	: ร.ร.เมืองพลวิทยา ร.ร.โสภณกตึนประชาอุปถัมภ์ ร.ร.บ้านโคกล่ามโนนกกอกสามัคคี ร.ร.โนนขำวิทยา ร.ร.บ้านหนองอรุณ ร.ร.มหาไถ่ศึกษาเมืองพล ร.ร.หนองสองห้องวิทยา ร.ร.แวงน้อยศึกษา ร.ร.รังสรรค์พิทยาคม
ขอนแก่น 4	: ร.ร.น้ำพองศึกษา ร.ร.เขาสวนกวางวิทยานุกูล ร.ร.อุบลรัตน์พิทยาคม ร.ร.ศรีกระบวนพิทยาคม ร.ร.ซำสูงพิทยาคม
ขอนแก่น 5	: ร.ร.โรงเรียนชุมแพศึกษา ร.ร.ภูผาม่าน ร.ร.กุดเลา ร.ร.เวียงนครพิทยาคม ร.ร.หนองไผ่พิทยาคม ร.ร.สีชมพูศึกษา ร.ร.จระเข้วิทยายน ร.ร.ริมเขื่อน ร.ร.โนนหันวิทยายน ร.ร.ผาชามวิทยายน ร.ร.โนนทันวิทยายน ร.ร.กุดขอนแก่น ร.ร.หนองเส้า ร.ร.มัธยมหนองเขียด ร.ร.นาจานศึกษา ร.ร.บ้านหนองตาไก้ ร.ร.กำแพงนครภูเวียง ร.ร.หนองเรือวิทยา ร.ร.จตุรมิตรวิทยาการ ร.ร.ซำยางวิทยายน ร.ร.ภูเวียงพิทยาคม ร.ร.หนองนาคำพิทยาคม ร.ร.อนุบาลภูเวียง

เขตตรวจราชการ 7

ร้อยเอ็ด 1	: ร.ร.ชุมชนบ้านสี่แก้ว ร.ร.บ้านเชียง ร.ร.บ้านท่าโพธิ์ฝักก้ามวิทยา ร.ร.ธวัชบุรีพิทยาคม ร.ร.จังหวัดวิริยาประชาสรรค์ ร.ร.จตุรพักตรพิมานรัชดาภิเษก ร.ร.เหล่าลือพิทยาคม
ร้อยเอ็ด 2	: ร.ร.สุวรรณภูมิพิทยไพศาล ร.ร.บ้านเม็กหางเหย ร.ร.หินกองวิทยาการ ร.ร.ตากแดดสุธรรม ประชาสรรค์ ร.ร.ทุ่งกุลาร.ร.พลับพลาชัย ร.ร.ช้างเผือกพิทยาคม ร.ร.เมืองจำปาขัน ร.ร.จันทร์บุษยา อนุสรณ์ ร.ร.ยางเครือ ร.ร.ทุ่งกุลาร.ร.รัฐ ร.ร.ทุ่งกุลาร.ร.ประชานุสรณ์ ร.ร.ชี้เหล็กพิทยาคม ร.ร.อาจสามารถวิทยา ร.ร.โพนเมืองประชารัฐ ร.ร.หนองหมื่นถ่านวิทยา ร.ร.บ้านหัวนา ร.ร.น้ำใสวิทย ร.ร.พนมไพรพิทยาคาร ร.ร.น่านวไลยราชบุรีนิคม ร.ร.โพธิ์ทองพิทยาคม ร.ร.ปทุมรัตน์พิทยาคม ร.ร.บ้านโพธิ์น้อย ร.ร.บ้านคูนบักตู้โนนตาแสง ร.ร.ทรายทองวิทยา ร.ร.สามขาวิทยา ร.ร.เมืองสง วิทยา ร.ร.สูงยางวิทยาประชาสรรค์ ร.ร.หนองฮีเจริญวิทย ร.ร.ตุกช้างประชาสามัคคี
ร้อยเอ็ด 3	: ร.ร.เสลภูมิพิทยาคม ร.ร.หนองพอกวิทยา ร.ร.โพธิ์ชัยชนูปถัมภ์ ร.ร.เมยวดีพิทยาคม ร.ร.ม่วงมิตรพิทยาคม ร.ร.โพนทองวิทยายน
อุบลราชธานี 1	: ร.ร.หกลีบพรรษาพิทยาคม ร.ร.อุบลปัญญาญกุล ร.ร.เบ็ญจะมะมหาราช ร.ร.ปทุมพิทยาคม ร.ร.อนุบาลอุบลราชธานี ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอุบลราชธานี
อุบลราชธานี 2	: ร.ร.ตระการพืชผล ร.ร.เขมราชพิทยาคม ร.ร.บ้านนาชุม ร.ร.บ้านกาบิน ร.ร.โพธิ์ไทรพิทยาคม
อุบลราชธานี 3	: ร.ร.พิบูลมังสาหาร (วิภาคยวิทยาการ) ร.ร.โขงเจียมพิทยาคม ร.ร.บ้านนาจารย์ ร.ร.อ่างศิลา ร.ร.บ้านนาโพธิ์ ร.ร.บ้านเจริญ ร.ร.หนามแท่งพิทยาคม ร.ร.ศรีเมืองวิทยาการ ร.ร.เอ็ดใหญ่พิทยา ร.ร.ชุมชนคอนใหญ่-บูรพา ร.ร.เซียงแก้วพิทยาคม ร.ร.บ้านม่วงโคน ร.ร.สิรินทรวิทยานุสรณ์ ร.ร.ช่องเม็กวิทยา ร.ร.อ่างหิน
อุบลราชธานี 4	: ร.ร.ชุมชนบ้านนาจาน ร.ร.บ้านสำโรง (ครูประชาสามัคคี) ร.ร.บ้านท่าช้าง ร.ร.วารินชำราบ ร.ร.โดมประดิษฐ์วิทยา
อุบลราชธานี 5	: ร.ร.เดชอุดม ร.ร.บุญศรีวิทยาการ ร.ร.นาจะหลวย ร.ร.ศิษย์เก่าวังหลังวัฒนา ร.ร.บ้านเบญจโนนคู่
กาฬสินธุ์ 1	: ร.ร.กาฬสินธุ์พิทยาสรรพ์ ร.ร.เมืองกาฬสินธุ์ ร.ร.กมลาไสย ร.ร.หนองทุ่มสงเคราะห์

กาฬสินธุ์ 2	: ร.ร.เหล่ากลางวิทยาคม ร.ร.หนองกุงศรีวิทยาจารย์ ร.ร.ห้วยเม็กวิทยาาคม ร.ร.ยางตลาดวิทยาจารย์ ร.ร.ท่าคันโทวิทยาจารย์
กาฬสินธุ์ 3	: ร.ร.ห้วยผึ้งวิทยา ร.ร.เขาวงกตวิทยาจารย์ ร.ร.ชุมชนภูแล่นช้าง (คเชนทร์ฯ) ร.ร.บ้านบัวขาว (วันครู 2500) ร.ร.ภูจินารายณ์ ร.ร.นาโคกพิทยาสรรพ์ ร.ร.นามนพิทยาคม ร.ร.บ้านสี่แยกสมเด็จ ร.ร.ประชารัฐพัฒนศึกษา ร.ร.ชุมชนโพธิพิทยาคม
ยโสธร 1	: ร.ร.ยโสธรพิทยาคม ร.ร.สอนแก้วว่องไววิทยา ร.ร.คำเขียนแก้วชนูปถัมภ์ ร.ร.ค้อวังพิทยาคม
ยโสธร 2	: ร.ร.เลิงนกทา ร.ร.กุดชุมพิทยา
อำนาจเจริญ	: ร.ร.อนุบาลอำนาจเจริญ ร.ร.หัวตะพานวิทยาจารย์ ร.ร.บ้านน้ำท่วม ร.ร.ขามยานวิทยาจารย์ ร.ร.ปทุมราชวงศา ร.ร.เสนางคณิศร ร.ร.พนาศึกษา ร.ร.ชุมชนเปือยหัวดง ร.ร.อำนาจเจริญ ปัญญานุกูล ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดอำนาจเจริญ
มุกดาหาร	: ร.ร.บ้านทรายทอง ร.ร.บ้านसानแก้ว ร.ร.บ้านสามขา ร.ร.บ้านคำบัง 1 ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดมุกดาหาร
นครพนม 1	: ร.ร.สุนทรวิจิตร ร.ร.ชุมชนอาจสามารถ ร.ร.บ้านสำราญ ร.ร.บ้านไผ่ล้อม ร.ร.บ้านคำเกษม ร.ร.บ้านนาสมมติ ร.ร.บ้านนาห้วยบ่อ ร.ร.บ้านน้อยใต้ ร.ร.อนุบาลนครพนม ร.ร.บ้านนาราชควาย ร.ร.บ้านเนินสะอาด ร.ร.บ้านนาราชควายน้อย ร.ร.บ้านสร้างหิน ร.ร.บ้านหนอง ร.ร.บัวนาราชควาย ร.ร.บ้านนาทราย ร.ร.บ้านนามูลฮิ้น ร.ร.บ้านดอนยานาง ร.ร.บ้านนาคำโนนขาม ร.ร.บ้านโพธิ์ตาก ร.ร.บ้านสุขเกษม ร.ร.บ้านหนองคำโคกกุง ร.ร.บ้านโคกก่อ ร.ร.บ้านหนองบัวหน้าฐานบิน ร.ร.ชุมชนนามนวิทยาจารย์ ร.ร.บ้านผึ้ง ร.ร.บ้านวังกระแจะ ร.ร.บ้านสุข ร.ร.เจริญ ร.ร.บ้านดงสว่าง ร.ร.บ้านหนองปลาตุ๊ก ร.ร.บ้านดอนม่วง ร.ร.บ้านคำเตย ร.ร.บ้านโพธิ์ค้อโพธิ์สวรรค์ ร.ร.บ้านหนองยาว ร.ร.บ้านหนองดินแดง ร.ร.บ้านดอนแดง ร.ร.บ้านวังไฮหนองกุง ร.ร.บ้านทุ่งมน ร.ร.บ้านโพธิ์ป่าหว้าน ร.ร.บ้านกรูด ร.ร.บ้านหนองบัวกรูด ร.ร.บ้านหนองหญ้าไซ ร.ร.บ้านวังตามัว ร.ร.บ้านหนองแขง ร.ร.บ้านโชคอำนวย ร.ร.บ้านคำสว่าง ร.ร.รอดโพธิ์ทองวิทยาจารย์ ร.ร.บ้านไทยสามัคคี ร.ร.บ้านนาป่ง ร.ร.บ้านท่าค้อ (ศูนย์ประสาธศิลป์) ร.ร.บ้านหนองจันทร์ ร.ร.บ้านดงหมู ร.ร.บ้านนาหลวง ร.ร.บ้านกล้วย ร.ร.บ้านชะโนด ร.ร.บ้านชะโงมนาโดน ร.ร.บ้านขามเต่า ร.ร.บ้านกลาง ร.ร.บ้านดงต้อง ร.ร.บ้านกลางน้อย ร.ร.บ้านดงตี้ว ร.ร.บ้านดงยอ ร.ร.บ้านนาออกควาย ร.ร.บ้านกกไฮ ร.ร.เมืองนครพนม ร.ร.บ้านหนองญาติ ร.ร.บ้านดงโชค ร.ร.บ้านคำพอก ร.ร.บ้านเหล่าภูมิคำธาตุ ร.ร.ปิยะมหาราชาลัย ร.ร.คำเตยอุปถัมภ์ ร.ร.นครพนมพิทยาคม ร.ร.ศรีโคตรบูรณ์ ร.ร.บ้านผึ้งวิทยาจารย์ ร.ร.ศรีบัวบานวิทยาจารย์ ร.ร.วังกระแจะวิทยาจารย์ ร.ร.วัดพระธาตุพนม “พนมวิทยาจารย์” ร.ร.บ้านหัวบึงทุ่ง(เขตการทางฯ) ร.ร.บ้านธาตุพนม (พิทักษ์วิทยา) ร.ร.บ้านหัวดอน (สำนักงานสลากฯ) ร.ร.บ้านดอนแดง ร.ร.บ้านน้ำก่ำ (ลำประชาอุปถัมภ์) ร.ร.บ้านน้ำก่ำ (สิทธิผลนุกูล) ร.ร.บ้านนาคำ ร.ร.บ้านคืบพวง ร.ร.บ้านทรายมูลคำผักแพว ร.ร.บ้านห้วย (สามัคคีวิทยา) ร.ร.บ้านแก่งโพธิ์ ร.ร.บ้านดอนข้าวหลาม ร.ร.บ้านดอ (ศรีบัวบานวิทยาจารย์) ร.ร.บ้านผึ้งแดง ร.ร.บ้านขอนแก่นโพธิ์ทอง ร.ร.บ้านนาหนาด ร.ร.บ้านคำชะอี ร.ร.บ้านโป่งหนองเป่ง ร.ร.อุมเหมาวิทยาจารย์ ร.ร.บ้านขอนแก่น ร.ร.บ้านดอนสวรรค์ ร.ร.บ้านโสกแก้ว ร.ร.บ้านชาติพัฒนาสันติสุข ร.ร.บ้านสร้างแท่ง ร.ร.บ้านกุดจิม ร.ร.บ้านดอนนางหงส์ (หงส์ทองฯ) ร.ร.ดอนนางหงส์สงเคราะห์ ร.ร.บ้านหนองสะโน

ร.ร.บ้านนาแกบึงเหล็ก ร.ร.บ้านโคกสว่าง (เรื่องศิษย์วิทยาฯ) ร.ร.นาถ่อนวิทยานุกูล
ร.ร.นาถ่อนท่าวิทยาคาร ร.ร.บ้านดงยอ ร.ร.บ้านโพนบกหัวขัววิทยาคาร ร.ร.บ้านดงก้อม
ร.ร.บ้านดงป่ายูง ร.ร.บ้านโพนแพง ร.ร.บ้านห้วยทราย ร.ร.บ้านตาลกุดยางเดี่ยวโนนสมบูรณ์
ร.ร.บ้านหนองหญ้าม้า ร.ร.พระกลางวิทยาคาร ร.ร.มรุกขนคร ร.ร.บ้านนาทาม ร.ร.ประชามิตรวิทยา
ร.ร.บ้านหนองกุดแคน ร.ร.บ้านแสนพันหมื่นหย่อน ร.ร.บ้านดงขวาง ร.ร.ธาตุพนม
ร.ร.นาถ่อนพัฒนา ร.ร.คุ้มหม้อประชาสรรค์ ร.ร.โพนแพงพิทยาคม ร.ร.กุดฉิมพิทยาคม
ร.ร.วัดบึงเหล็ก ร.ร.นาแกผดุงราชกิจเจริญ ร.ร.บ้านโคกกลางแก่น้อยฯ ร.ร.บ้านต้นแหน
(ราษฎร์ต้นแหนฯ) ร.ร.บ้านนาปังคอง ร.ร.บ้านนาแกน้อย ร.ร.กรป.กลางฯ ร.ร.บ้านแก้ง
ร.ร.บ้านโพธิ์ศรี ร.ร.บ้านนาโสก ร.ร.บ้านนาทุ่งมั่ง ร.ร.บ้านหนองบ่อ ร.ร.บ้านดินคำหมากเพ็ญ
ร.ร.บ้านนาทุ่งยางคำ ร.ร.บ้านดงดู่งาม ร.ร.บ้านดอนโพน ร.ร.ศรีโพธิ์ทองวิทยา
ร.ร.ดอนเหลืองทองวิทยา ร.ร.บ้านจำปา ร.ร.ไทยรัฐวิทยา 50 (บ้านคำพิ) ร.ร.นาฝือบอนราษฎร์นุกูล
ร.ร.บ้านกลางมูลอัน ร.ร.ชุมชนบ้านพิมาน ร.ร.บ้านพิมานท่า ร.ร.บ้านหนองหญ้าปล้องขัวสูง
ร.ร.บ้านเหล่าทุ่ง ร.ร.บ้านสี่ชมพุมิตรภาพที่ 164 ร.ร.บ้านดงน้อยพัฒนา ร.ร.บ้านจอมมณี
ร.ร.บ้านปากบึง ร.ร.ธารน้ำใจ ร.ร.ชุมชนบ้านพุ่มแก ร.ร.บ้านหนองหอยใหญ่ ร.ร.บ้านนางเลิศ
ร.ร.บ้านดับเต่าโนนจันทร์ ร.ร.บ้านโพนคูโคกสวัสดิ์ ร.ร.บ้านหนองกุง (อินตุสมาช) ร.ร.บ้านนาคู่
ร.ร.บ้านหนองหอยคำอ้อม ร.ร.บ้านเขานาง ร.ร.บ้านน้ำบ่อ ร.ร.บ้านนาฉันทะญาณวีโรนุสรณ์
ร.ร.หนองสังข์ราษฎร์บำรุง ร.ร.บ้านคำเม็ก ร.ร.บ้านหนองกุง ร.ร.บ้านหนองห้าง
ร.ร.พระของวิทยาคาร ร.ร.บ้านบ่อดอกซ้อน ร.ร.บ้านพระ ร.ร.ของเหนือ ร.ร.บ้านนาเหนือ
ร.ร.บ้านดงอิน้ำ ร.ร.บ้านหนองยอ ร.ร.บ้านนาเลี้ยง ร.ร.บ้านหนองคอง ร.ร.บ้านนามนดงดีวิทยา
ร.ร.นาฮุม ร.ร.อุดมสวรรค์สามัคคี ร.ร.นาแกพิทยาคม ร.ร.นาแกสามัคคีวิทยา ร.ร.พระของ
สามัคคีวิทยา ร.ร.หนองบ่อวิทยานุกูล ร.ร.ธรรมการวิทยานุกูล ร.ร.บ้านกุดาไ้ ร.ร.บ้านวังโพธิ์
ร.ร.บ้านดอนคู่ ร.ร.บ้านโพนทา ร.ร.บ้านนามะเขือ ร.ร.บ้านหนองแสง ร.ร.บ้านนางาม
ร.ร.โพนสว่างนาจิววิทยา ร.ร.บ้านหนองบัวคำ ร.ร.บ้านนาดอกไม้ ร.ร.บ้านมหาชัย ร.ร.บ้านทันสมัย
ร.ร.บ้านนกเหาะ ร.ร.บ้านหนองบัวราษฎร์รัฐบำรุง ร.ร.บ้านวังม่วง ร.ร.บ้านดอนกลาง
ร.ร.บ้านห้วยไหล่ ร.ร.บ้านถาวรนาอุดม ร.ร.บ้านสว่างสำราญ ร.ร.บ้านโคกสูง ร.ร.บ้านม่วง
ร.ร.ชุมชนหนองฮีสามัคคี ร.ร.บ้านนาสะเดา ร.ร.บ้านโพนทัน ร.ร.บ้านกุงโพน ร.ร.บ้านหนองกกคุณ
ร.ร.บ้านจตุรเศย ร.ร.ปลาปากราษฎร์บำรุง ร.ร.บ้านนาขาม ร.ร.บ้านวังยาง ร.ร.บ้านกอก
ร.ร.บ้านหนองบัว ร.ร.บ้านโคกกลาง ร.ร.บ้านใหม่วังเซียม ร.ร.บ้านปลาปากน้อย ร.ร.บ้านวังส้ม
ร.ร.บ้านโคกสว่าง ร.ร.บ้านดับเต่า ร.ร.หนองเทาสามัคคี ร.ร.บ้านหนองหมากแก้ว ร.ร.บ้านวังกะเบา
ร.ร.บ้านนาสีนวล ร.ร.บ้านนาเชือก ร.ร.โพนสว่างราษฎร์อุปถัมภ์ ร.ร.บ้านศรีธน ร.ร.ปลาปากวิทยา
ร.ร.กุดาไ้พิทยาคม ร.ร.มัธยมพัชรกิตติยาภา 1 นครพนม ร.ร.ธรรมโฆษิตติวิทยา ร.ร.โคกสว่าง
ประชาสรรค์ ร.ร.มหาชัยพิทยาคม ร.ร.เรณูวิทยาคาร ร.ร.บ้านโนนสังข์ ร.ร.บ้านนาบัว
ร.ร.บ้านโพนสาวเข้ ร.ร.บ้านโคกกลาง ร.ร.บ้านบ่อสะอาด ร.ร.บ้านนาโดนเก่า ร.ร.บ้านทุ่งสว่าง
ร.ร.บ้านคำผาสุก ร.ร.โพนทองวิทยาคาร ร.ร.บ้านดงมะเอ็ก ร.ร.ชุมชนบ้านหนองย่างขึ้น
ร.ร.บ้านนาดี ร.ร.บ้านดงบาก ร.ร.บ้านหนองลาดควาย ร.ร.บ้านหัวขัวใต้ ร.ร.บ้านเหล่าสำราญ
ร.ร.บ้านโคกหินแฮ่ ร.ร.บ้านหนองแซง ร.ร.บ้านนาโดนใหม่ ร.ร.บ้านนาบัว ร.ร.บ้านนาม่วง

ร.ร.บ้านหนองกุง ร.ร.นางามวิทยาคาร ร.ร.บ้านสร้างแป้น ร.ร.บ้านดอนนกโพธิ์ ค่ายเสรีวิทยา
 ร.ร.บ้านนายอน้อย ร.ร.บ้านโนนสวรรค์ ร.ร.ชายแดนอนุสรณ์ ร.ร.บ้านนายอ ร.ร.บ้านท่าลาด
 ร.ร.บ้านเห็บ ร.ร.บ้านวังยาง ร.ร.บ้านสร้างเม็ก ร.ร.บ้านดอนขาว ร.ร.บ้านนาขาม ร.ร.ลาดสว่างวิทยา
 ร.ร.เรณูนครวิทยานุกูล ร.ร.ดงดาวแจ้งพัฒนศึกษา ร.ร.บ้านวังยาง ร.ร.บ้านนาขามส้มป่อย
 ร.ร.บ้านหนองนางด่อน ร.ร.บ้านหนองสะโน ร.ร.บ้านสามแยกหัวภูธร ร.ร.บ้านยอดชาติวิทยา
 ร.ร.บ้านผักขะย่านาคอยโนนแดง ร.ร.บ้านหนองบึง ร.ร.บ้านหนองแคน ร.ร.บ้านหนองผักแว่น
 ร.ร.บ้านโคกสีมิตรภาพที่ 87 ร.ร.บ้านโนนหอม ร.ร.บ้านหนองโพธิ์วังโน ร.ร.บ้านโพนสว่าง
 ร.ร.วังยางวิทยาคม ร.ร.หนองโพธิ์พิทยาคม

นครพนม 2

: ร.ร.ชุมชนบ้านคำพอกท่าดอกแก้ว ร.ร.บ้านท่าจำปา ร.ร.บ้านห้วยพระ ร.ร.บ้านดอนแดง
 ร.ร.บ้านคำเตย ร.ร.บ้านดอนดี ร.ร.บ้านนาดอกไม้ ร.ร.บ้านท่าแต่ปungแก ร.ร.บ้านท่าอุเทน
 ร.ร.บ้านตาล ร.ร.บ้านนาผักปอด ร.ร.บ้านโพน ร.ร.บ้านธาตุ ร.ร.บ้านน้อยทวย ร.ร.บ้านกะเลิมกุด
 สะกอย ร.ร.อุเทนวิทยาคาร ร.ร.บ้านน้อยหัวบึง ร.ร.ชุมชนบ้านไชยบุรี ร.ร.บ้านตาลปากน้ำ
 ร.ร.บ้านนาเพียง ร.ร.บ้านนาหนอง ร.ร.บก ร.ร.บ้านวังโพธิ์ ร.ร.บ้านหาดกวน ร.ร.บ้านแก้วปิดโปง
 ร.ร.บ้านดอนดู่ ร.ร.บ้านพนอม ร.ร.บ้านดง ร.ร.บ้านหนองสาหร่าย ร.ร.บ้านนากระเสริม
 ร.ร.บ้านเหล่าขนาด ร.ร.บ้านเหล่าศรีโพนโห้ ร.ร.บ้านเวินพระบาท ร.ร.บ้านเชียงยืน
 ร.ร.บ้านปากทวย ร.ร.บ้านม่วงนาสีดา ร.ร.บ้านรามราช ร.ร.บ้านแพงสะพัง ร.ร.บ้านโพนก่อ
 ร.ร.บ้านโพนแดง ร.ร.ไตรราษฎร์วิทยาคาร ร.ร.บ้านนุง ร.ร.บ้านพะทวย ร.ร.บ้านหนองเทา
 ร.ร.บ้านท่าหนามแก้วสวนกล้วย ร.ร.บ้านนาข่าท่า ร.ร.บ้านโคกสว่าง ร.ร.อุเทนพัฒนา
 ร.ร.ไชยบุรีวิทยาคม ร.ร.พะทวยพิทยาคม ร.ร.รามราชพิทยาคม ร.ร.ท่าจำปาวิทยา
 ร.ร.เชียงยืนวิทยา ร.ร.ชุมชนนางัว ร.ร.บ้านนาคอย ร.ร.บ้านอุณา ร.ร.บ้านโนนกุง ร.ร.บ้านสามัคคี
 ร.ร.บ้านกุดน้ำใส ร.ร.บ้านนากะทิม ร.ร.บ้านดอนแดง ร.ร.บ้านเสียววิทยา ร.ร.บ้านดอนพะราย
 ร.ร.บ้านโคกสะอาด ร.ร.บ้านเหล่าพัฒนา ร.ร.บ้านหนองดุด ร.ร.บ้านดอนศาลา ร.ร.บ้านนาน้อย
 ร.ร.บ้านดอนปอหนองโอง ร.ร.บ้านนาหว้า ร.ร.ชุมชนประสานมิตร ร.ร.บ้านนาคุณน้อย
 ร.ร.บ้านตาล ร.ร.บ้านนาพระ ร.ร.ราษฎร์สามัคคี ร.ร.บ้านอุนยางคำ ร.ร.บ้านหนองบัว
 ร.ร.นาหว้าพิทยาคม (ธาตุประสิทธิ์ฯ) ร.ร.นางัวราษฎร์รังสรรค์ ร.ร.ดอนเสียวแดงพิทยาคม
 ร.ร.อุดมพัฒนศึกษา ร.ร.บ้านแพงวิทยา ร.ร.บ้านนายาง ร.ร.บ้านท่าลาดราษฎร์สามัคคี
 ร.ร.บ้านดอนดี (ยาสูบสงเคราะห์) ร.ร.บ้านหัวหาด ร.ร.ชุมชนไผ่ล้อม ร.ร.บ้านนางัว ร.ร.บ้านพืชผล
 ร.ร.บ้านนาโพธิ์ ร.ร.บ้านโพธิ์ไทรทองวิทยา ร.ร.บ้านนาเรียงทุ่งเจริญ ร.ร.บ้านแพงโคก
 ร.ร.บ้านดอนบาก ร.ร.บ้านโพนทอง ร.ร.บ้านนาเข ร.ร.บ้านดอนสะฝาง ร.ร.บ้านโคกพะราย
 ร.ร.บ้านป่าหว้าน ร.ร.บ้านนาดีหัวภู ร.ร.บ้านโคกสายทอง ร.ร.บ้านโคกยาว ร.ร.บ้านม่วงสี
 ร.ร.บ้านปากห้วยม่วง ร.ร.บ้านหนองแวง ร.ร.บ้านนาพระชัย ร.ร.บ้านนาข่าคำพอก ร.ร.บ้านไชยศรี
 ร.ร.บ้านค่านกกก ร.ร.บ้านดอนกลาง ร.ร.บ้านนากระแต ร.ร.บ้านแพงพิทยาคม ร.ร.ลังกาพิทยาคม
 ร.ร.บ้านนาโพธิ์ ร.ร.บ้านโพนสว่าง ร.ร.บ้านโพนขาว ร.ร.ดอนดอนโคกกลางวิทยา
 ร.ร.ชุมชนเอื้องก่อนาคี ร.ร.บ้านหนองผือ ร.ร.บ้านเชียงเซา ร.ร.ประชาสันธุ์สรณ์ ร.ร.บ้านดงขวาง
 ร.ร.บ้านนาจัน ร.ร.บ้านปากยาม (สุนทรภักย์คาร) ร.ร.บ้านศรีเวินชัย ร.ร.ชุมชนบ้านสามผง
 ร.ร.บ้านนาหนองหวาย ร.ร.บ้านดงน้อย ร.ร.บ้านแค ร.ร.บ้านคำไฮ ร.ร.บ้านหาดแพง

(หาดแพงวิทยา) ร.ร.บ้านเสียวสงคราม ร.ร.บ้านอ้วน ร.ร.บ้านยางงอย ร.ร.บ้านหนองบัวท้าว
 ร.ร.บ้านปฏิรูป ร.ร.บ้านปากอูน (ปากอูนผดุงวิทย์) ร.ร.บ้านดอนมดแดง ร.ร.บ้านขามเปี้ย
 ร.ร.บ้านดงหนองบัว ร.ร.บ้านข่า ร.ร.บ้านดอนสมอ ร.ร.บ้านดอนมะจ่าง ร.ร.บ้านดอนแดง
 ร.ร.บ้านนาเพียง ร.ร.บ้านท่าบ่อ (บ่อศรีรัตนอำนวย) ร.ร.บ้านจอมศรี ร.ร.บ้านนาอินทร์นาโ
 นาคอยพัฒนา ร.ร.บ้านนาเตี๋ย ร.ร.บ้านนาซุ่ม ร.ร.บ้านอีอูด ร.ร.บ้านนาคำ ร.ร.บ้านโพนก่อ
 (ราษฎร์อนุสรณ์) ร.ร.บ้านคำสว่าง ร.ร.บ้านอุ่มไผ่ ร.ร.บ้านภูกระแต ร.ร.บ้านโพนงาม
 ร.ร.บ้านเหล่า ร.ร.สหราษฎร์รังสฤษดิ์ ร.ร.สามผงวิทยาคม ร.ร.สนธิราษฎร์วิทยา
 ร.ร.บ้านข่าพิทยาคม ร.ร.นาคำราษฎร์รังสรรค์ ร.ร.นาเดื่อพิทยาคม ร.ร.บ้านโพนจาน
 ร.ร.บ้านบงคำ ร.ร.บ้านด้าย ร.ร.บ้านนาห้วยบ่อ ร.ร.บ้านหนองผักตบ ร.ร.บ้านโพนตูมหนองแสง
 ร.ร.บ้านนาล้อมกุดตะกั่ว ร.ร.บ้านนาขมิ้น ร.ร.บ้านดงวิทยาคาร ร.ร.บ้านขามเตี๋ยใหญ่
 ร.ร.บ้านขามเตี๋ยน้อย ร.ร.บ้านดอนยางทุ่งน้อย ร.ร.บ้านอ้อ ร.ร.บ้านค้อ ร.ร.บ้านสว่างคีรี
 ร.ร.บ้านหนองท่ม ร.ร.บ้านจิวสร้างแก้ว ร.ร.บ้านห้วยไผ่ ร.ร.สมบุญณี ร.ร.บ้านนาคำ
 ร.ร.บ้านนาเต่า ร.ร.บ้านโพนบก ร.ร.บ้านโพนเพ็ก ร.ร.บ้านเหล่าปะดาโนนอุดม ร.ร.บ้านนาใน
 ร.ร.บ้านนาผักหม่น ร.ร.หมากแกว ร.ร.บ้านโพนสวรรค์ ร.ร.บ้านเสาเล้า ร.ร.บ้านหนองนางเลิง
 ร.ร.บ้านท่าเรือ ร.ร.บ้านหนองหญ้าปล้อง ร.ร.โพนสวรรค์ราษฎร์พัฒนา ร.ร.ค้อวิทยาคม
 ร.ร.บ้านนาทม ร.ร.บ้านดอนแดง ร.ร.บ้านพันท้าว ร.ร.บ้านนาโดโพธิ์ศรี ร.ร.บ้านท่าพันโฮง
 ร.ร.บ้านเหล่าส้มป่อย ร.ร.บ้านหนองชน ร.ร.บ้านคำแม่นาง ร.ร.บ้านนาอ ร.ร.บ้านนาดีวิทยา
 ร.ร.บ้านชัยมงคล ร.ร.บ้านดอนเตย ร.ร.บ้านหมู่มั่น ร.ร.บ้านโคกศรี ร.ร.บ้านเทพนิมิตร
 ร.ร.นาทมวิทยา ร.ร.หนองชนพิทยาคม

เขตตรวจราชการ 8

นครสวรรค์ 1	: ร.ร.สตรีนครสวรรค์ ร.ร.อนุบาลนครสวรรค์ ร.ร.นครสวรรค์ ร.ร.ลาซาลโชติรวี ร.ร.นครสวรรค์ปัญญานุกูล ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดนครสวรรค์
นครสวรรค์ 2	: ร.ร.ห้วยน้ำหอมวิทยาคาร ร.ร.บ้านศาลเจ้าไก่ต่อ
นครสวรรค์ 3	: ร.ร.ชุมชนวัดน้ำนิ่ง ร.ร.ไพศาลพิทยา ร.ร.ทหารอากาศอนุสรณ์ ร.ร.อนุบาลท่าตะโก
กำแพงเพชร 1	: ร.ร.วัชรวิทยา ร.ร.วชิรปราการวิทยาคม ร.ร.พรานกระต่ายพิทยาคม ร.ร.ไทรงามพิทยาคม ร.ร.บ้านหนองหลวง ร.ร.บ้านเกาะรากเสียด
กำแพงเพชร 2	: ร.ร.ปางศิลาทองศึกษา ร.ร.คลองขลุงราษฎร์รังสรรค์ ร.ร.คลองลานวิทยา ร.ร.ชาณุวิทยา ร.ร.ทุ่งทรายวิทยา ร.ร.บ้านวังชะโอน
ตาก 1	: ร.ร.วังประจวบวิทยาคม ร.ร.อนุบาลตาก ร.ร.ตากพิทยาคม ร.ร.สามเงาวิทยาคม ร.ร.รอดบำรุง ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดตาก
ตาก 2	: ร.ร.สรรพวิทยาคม ร.ร.แม่ระมาดวิทยาคม ร.ร.ชุมชนบ้านแม่หัวน ร.ร.ราษฎร์บำรุง ร.ร.ชุมชนบ้านพบพระ ร.ร.อุ่มผางวิทยาคม
สุโขทัย 1	: ร.ร.ศรีมาศพิทยาคม ร.ร.อนุบาลสุโขทัย ร.ร.อุดมดรุณี ร.ร.ศรีสำโรงชนูปถัมภ์ ร.ร.ทุ่งเสลี่ยมชนูปถัมภ์
สุโขทัย 2	: ร.ร.สวรรค์อนันต์วิทยา ร.ร.เมืองเสลียง ร.ร.ศรีสำโรงชนูปถัมภ์ ร.ร.บ้านกาญจน์พำ
อุทัยธานี	: ร.ร.อุทัยวิทยาคม ร.ร.หนองฉางวิทยา ร.ร.อนุบาลลานสัก ร.ร.ห้วยคตพิทยาคม ร.ร.อนุบาล หนองขาหย่าง ร.ร.ตลุกคู่วิทยาคม ร.ร.ชุมชนบ้านทุ่งสงบ ร.ร.วัดพระหมั่น

เขตตรวจราชการ 9

แพร่ 1	: ร.ร.บ้านแต ร.ร.นารีรัตน์ ร.ร.บ้านแม่ทราย ร.ร.สองพิทยาคม ร.ร.ม่วงไข่พิทยาคม ร.ร.บ้านปทุม (ถาวรราษฎร์ศึกษา) ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดแพร่
แพร่ 2	: ร.ร.สูงเม่นชนูปถัมภ์ ร.ร.บ้านแม่จิว ร.ร.ลองวิทยา ร.ร.วังชิ้นวิทยา
พิษณุโลก 1	: ร.ร.เฉลิมขวัญสตรี ร.ร.ประชาสงเคราะห์วิทยา
พิษณุโลก 2	: ร.ร.บางกระทุ่มพิทยาคม ร.ร.วังทองพิทยาคม ร.ร.เนินมะปรางศึกษาวิทยา
พิษณุโลก 3	: ร.ร.วัดโบสถ์ศึกษา ร.ร.บ้านป่าสัก ร.ร.นครไทยพิทยาคม ร.ร.บ้านท่าสะแก ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ 23
พิจิตร 1	: ร.ร.สามง่ามชนูปถัมภ์ ร.ร.วัดป่ามะคาบ ร.ร.วัดหนองปลาหมอ ร.ร.วัดสระประทุม (มิตรภาพที่ 54) ร.ร.อนุบาลสากเหล็ก
พิจิตร 2	: ร.ร.วัดพร้าว ร.ร.เขาทายทับคล้อพิทยา
อุตรดิตถ์ 1	: ร.ร.อุตรดิตถ์ดุริณี ร.ร.แสนตอวิทยา ร.ร.อนุบาลอุตรดิตถ์ ร.ร.บ้านในเมือง ร.ร.วัดอรัญญิกการาม ร.ร.อุตรดิตถ์เทคโนโลยี ร.ร.วัดทุ่งเศรษฐี ร.ร.อุตรดิตถ์วิทยา ร.ร.ดาราพิทยาคม ร.ร.บ้านข้าลอง ร.ร.นารีวิทยา ร.ร.ตรอนตรีสินธุ์
อุตรดิตถ์ 2	: ร.ร.ท่าปลาประชาอุทิศ ร.ร.ปากท่าวิทยา ร.ร.น้ำปาดชนูปถัมภ์ ร.ร.บ้านโคกพิทยาคม
เพชรบูรณ์ 1	: ร.ร.ดงขุยพิทยาคม ร.ร.วังโป่งพิทยาคม ร.ร.สวนกุหลาบฯ เพชรบูรณ์
เพชรบูรณ์ 2	: ร.ร.หล่มสักพิทยาคม ร.ร.อนุบาลน้ำหนาว ร.ร.แคมป์สนวิทยา ร.ร.อนุบาลหล่มเก่า
เพชรบูรณ์ 3	: ร.ร.หนองไผ่ ร.ร.บ้านราหุล ร.ร.พูนามครุฑมณีอุทิศ ร.ร.ศรีเทพประชาสรรค์
น่าน 1	: ร.ร.บ้านไชยสถาน ร.ร.บ้านน้ำเกียน ร.ร.บ้านหลวง ร.ร.สา ร.ร.น่าน้อย ร.ร.นาหมื่น ร.ร.แม่จิม ร.ร.สันติสุข ร.ร.สตรีศรีน่าน ร.ร.ศรีสวัสดิ์วิทยาการ ร.ร.บ้านดอน “ศรีเสริมกสิกรรม” ร.ร.ราชานุบาล ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดน่าน
น่าน 2	: ร.ร.บัว ร.ร.ท่าวังผาพิทยาคม ร.ร.เชียงใหม่ประชาพัฒนา ร.ร.บ้านห้วยโก๋น ร.ร.ทุ่งช้าง ร.ร.ไตรเชตรัมมงคลภิเษก

เขตตรวจราชการ 10

ลำพูน 1	: ร.ร.วัดตันโศก ร.ร.บ้านแป้นพิทยาคม ร.ร.บ้านหนองเกิด ร.ร.บ้านลี้หนองหอย ร.ร.มงคลวิทยา
ลำพูน 2	: ร.ร.ธีรگانต์บ้านโอง ร.ร.เวียงเจดีย์วิทยา ร.ร.แม่ตื่นวิทยา ร.ร.บ้านห้วยด้อม ร.ร.ทุ่งหัวช้างพิทยาคม ร.ร.วัดบ้านดง
เชียงใหม่ 1	: ร.ร.สามัคคีพิทยาคม ร.ร.ดำรงราษฎร์สงเคราะห์ ร.ร.จุฬารัตนราชวิทยาลัย เชียงราย ร.ร.บ้านแม่ข้าวต้มท่าสุด ร.ร.ปิติศึกษา (เอกชน) ร.ร.บ้านสันตันทาม ร.ร.บ้านรวมมิตร ร.ร.อนุบาลเชียงใหม่ ร.ร.บ้านดอนมูล ร.ร.บ้านโป่ง ร.ร.เวียงเชียงรุ่งวิทยา ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดเชียงใหม่
เชียงใหม่ 2	: ร.ร.พานพิทยาคม ร.ร.พานพิเศษพิทยา ร.ร.แม่ลาวพิทยาคม ร.ร.แม่สรวยพิทยาคม ร.ร.เวียงป่าเป้าพิทยาคม ร.ร.แม่เจดีย์พิทยาคม ร.ร.ป่าแดดพิทยาคม ร.ร.ศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่
เชียงใหม่ 3	: ร.ร.บ้านแม่จัน (เชียงใหม่ประชา) ร.ร.บ้านสันทราย ร.ร.สันติคีรีพิทยาคม ร.ร.เชียงใหม่พิทยาคม ร.ร.อนุบาลไชยชัย

เชียงใหม่ 4	: ร.ร.ขุนตาลวิทยาคม ร.ร.อนุบาลจ้าว (สักระยะเชียงใหม่) ร.ร.เวียงแก่นวิทยาคม ร.ร.สันกะล็กวิทยา ร.ร.อนุบาลเชียงใหม่ ร.ร.บุญเรืองวิทยาคม ร.ร.อนุบาลขุนตาล ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ 30
เชียงใหม่ 1	: ร.ร.มงฟอร์ตวิทยาลัย (มัธยม) ร.ร.วัดมโนทัยพายัพ ร.ร.ยุพราชวิทยาลัย ร.ร.กาวิละวิทยาลัย ร.ร.หอพระ ร.ร.สังวาลย์วิทยา ร.ร.ดาราวิทยาลัย ร.ร.โสตศึกษาอนุสารสุนทร ร.ร.เป่าสามขา ร.ร.วาริชเชียงใหม่ ร.ร.วชิรวิทย์ ร.ร.วัดสวนดอก ร.ร.สิริมังคลานุสรณ์ ร.ร.ออนเหนือ ร.ร.ปรีณสรอแยลส์วิทยาลัย ร.ร.อนุบาลเชียงใหม่ ร.ร.สันกำแพง ร.ร.ดอยสะเก็ด ร.ร.สอนคนตาบอดภาคเหนือ
เชียงใหม่ 2	: ร.ร.แมริมวิทยาคม ร.ร.แม่แตง ร.ร.สะเมิงพิทยาคม ร.ร.พร้าววิทยาคม ร.ร.สันทรายวิทยาคม
เชียงใหม่ 3	: ร.ร.ฝางชนูปถัมภ์ ร.ร.แม่อาววิทยาคม ร.ร.บ้านเวียง ร.ร.ไชยปราการ ร.ร.เชียงดาววิทยาคม ร.ร.เวียงแหงวิทยาคม ร.ร.บ้านแม่นะ
เชียงใหม่ 4	: ร.ร.วัดเวฬุวัน ร.ร.ทางดงรัฐราษฎร์อุปถัมภ์ ร.ร.น้ำป่อหลวงวิทยาคม ร.ร.บ้านกาดวิทยาคม ร.ร.บ้านสามหลัง
เชียงใหม่ 5	: ร.ร.เครือข่ายทักษิณ ร.ร.เครือข่ายสามัคคี/ราชประชา ร.ร.เครือข่ายพัฒนาศึกษา ร.ร.เครือข่าย ประจิมพัฒนา ร.ร.เครือข่ายท่าผา-เทพพนม ร.ร.บ้านห้วยน้ำขาว ร.ร.ชุมชนบ้านดอยเต่า ร.ร.กองแขก ร.ร.ชุมชนศรีจอมทอง ร.ร.ฮอดพิทยาคม ร.ร.หนองคัน ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ 31
ลำปาง 1	: ร.ร.บุญวาทย์วิทยาลัย ร.ร.เสด็จฉนวนขยางค์กุลวิทยา ร.ร.อนุบาลงาว (ภาณุนิยม) ร.ร.อนุบาลแม่เมาะ (ชุมชน 1) ร.ร.อนุบาลห้างฉัตร ร.ร.ศึกษาสงเคราะห์จิตต์อารีฯ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดลำปาง
ลำปาง 2	: ร.ร.ไหล่หินวิทยา ร.ร.แม่ทะวิทยา ร.ร.เสริมงามวิทยาคม ร.ร.สบปราบพิทยาคม ร.ร.เถินวิทยา ร.ร.ศักดิ์สุนันท์วิทยา
ลำปาง 3	: ร.ร.แจ้ห่มวิทยา
แม่ฮ่องสอน 1	: ร.ร.ศึกษาสงเคราะห์แม่ฮ่องสอน ร.ร.ปายวิทยาคาร ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ 22 ร.ร.บ้านปางตอง ร.ร.บ้านนาหลวง
แม่ฮ่องสอน 2	: ร.ร.แม่ลาน้อยดรุณสิกข์ ร.ร.บ้านแม่ปาง ร.ร.บ้านแม่แลบ ร.ร.แม่สะเรียง “บริพัตรศึกษา” ร.ร.ทองสวัสดิ์วิทยาคาร ร.ร.บ้านห้วยสิงห์ ร.ร.ไทยรัฐวิทยา 33 ร.ร.อนุบาลแม่สะเรียง ร.ร.สบเมยวิทยาคม ร.ร.บ้านแม่เงา
พะเยา 1	: ร.ร.พะเยาพิทยาคม ร.ร.อนุบาลพะเยา ร.ร.ฟากกวีนวิทยาคม ร.ร.พินิตประสาธน์ ร.ร.แม่ใจวิทยาคม ร.ร.ไทยรัฐวิทยา 46 (ดอก คำได้) ร.ร.เฉลิมพระเกียรติฯ พะเยา ศูนย์การศึกษา พิเศษประจำจังหวัดพะเยา
พะเยา 2	: ร.ร.อนุบาลเชียงใหม่ ร.ร.อนุบาลปาง ร.ร.อนุบาลจุน ร.ร.ชุมชนบ้านเชียงบาน ร.ร.ภูซางวิทยาคม

เขตตรวจราชการ 11

ระนอง	: ร.ร.นิคมสงเคราะห์ ร.ร.ไทยรัฐวิทยา 97 ร.ร.กะเปอร์วิทยา ร.ร.พิชัยรัตนาคาร ร.ร.ศรีอรุณทัย ร.ร.ระวีราชบำรุง ร.ร.บ้านหินวัว ร.ร.บ้านขจัดภัย ร.ร.ท้อปสตาร์ ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดระนอง
-------	---

ภูเก็ต	: ร.ร.ภูเก็ตวิทยาลัย ร.ร.สตรีภูเก็ต ร.ร.เมืองกลาง ร.ร.วีรสตรีอนุสรณ์ ร.ร.กลางพระนางสร้าง ร.ร.กะทู้วิทยา ร.ร.ภูเก็ตปัญญาอนุกุล ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดภูเก็ต
พังงา	: ร.ร.สตรีพังงา
สุราษฎร์ธานี 1	: ร.ร.สุราษฎร์ธานี ร.ร.โพธิ์นิมิตร
สุราษฎร์ธานี 2	: ร.ร.ท่าช้างวิทยายน ร.ร.ตลาดหนองหวาย ร.ร.ไชยาวิทยา ร.ร.คีรีรัตนนิคม
สุราษฎร์ธานี 3	: ร.ร.บ้านหนองหญ้าปล้อง ร.ร.บ้านคลองพังกลาง ร.ร.วัดแปลงประดิษฐาราม ร.ร.บ้านบุญไร่ ร.ร.บ้านคลองหาเหนือ ร.ร.บ้านนาสาร ร.ร.พุกพิทยาคม ร.ร.นาสาร ร.ร.ชาวใหญ่สินเจริญ
นครศรีธรรมราช 1	: ร.ร.อนุบาลนครศรีธรรมราช ร.ร.โสภณวิทยา ร.ร.วัดบางสะพาน ร.ร.พระมหาธาตุมูลนิธิ ร.ร.เตรียมอุดมศึกษา ภาคใต้ ร.ร.นครศรีธรรมราชปัญญาอนุกุล ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดนครศรีธรรมราช
นครศรีธรรมราช 2	: ร.ร.ทุ่งสงวิทยา ร.ร.บ้านหน้าเขา ร.ร.บ้านไฉน
นครศรีธรรมราช 3	: ร.ร.บ้านขนอนหาด ร.ร.หัวไทรเรือนประชาบาล ร.ร.วัดสุวรรณโฆสิต
นครศรีธรรมราช 4	: ร.ร.ปทุมมานุกูล
ชุมพร 1	: ร.ร.ศรียาภัย ร.ร.สะอาดเมดิควิทยา ร.ร.ท่าแซะรัชดาภิเษก ร.ร.ปะทิววิทยา ร.ร.วัดดอนรวบ ร.ร.ราชประชานุเคราะห์ 20
ชุมพร 2	: ร.ร.เมืองหลังสวน ร.ร.ทุ่งตะโกวิทยา ร.ร.พะโต๊ะวิทยา ร.ร.ละแมวิทยา ร.ร.สวีวิทยา
กระบี่	: ร.ร.อนุบาลกระบี่ ร.ร.ปลายพญาพิทยาคม ร.ร.พนมเบญจา ร.ร.เหนือคลองประชานำรุ่ง ร.ร.คลองท่อมราษฎร์รังสรรค์ ร.ร.บ้านลำทับ ร.ร.เมืองกระบี่ ร.ร.ศึกษาสงเคราะห์เขาพนม ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดกระบี่

เขตตรวจราชการ 12

ตรัง 1	: ร.ร.หาดสำราญพิทยาคม ร.ร.สวัสดิ์รัตนากิมุข ร.ร.อนุบาลตรัง ร.ร.ทุ่งหนองแห้งประชาสรรค์ ร.ร.ปะเหลียนผดุงศิษย์ ศูนย์การศึกษาพิเศษเขตการศึกษา 4 จังหวัดตรัง
ตรัง 2	: ร.ร.วังวิเศษ ร.ร.กันตังพิทยากร ร.ร.ห้วยยอด ร.ร.บ้านคลองมวน ร.ร.บ้านโตน
พัทลุง	: ร.ร.พัทลุง ร.ร.ควนขนุน ร.ร.ปัญญาวรุณ ร.ร.อนุบาลศรีบรรพต ร.ร.วัดนาหม่อม
ยะลา 1	: ร.ร.คณะราษฎรบำรุงจังหวัดยะลา ร.ร.บ้านเหนือ ร.ร.อนุบาลยะลา ร.ร.นิบงชนูปถัมภ์ ร.ร.วัดหน้าถ้ำ
ยะลา 2	: ร.ร.เบตง “วีระราษฎร์ประสาน” ร.ร.ธารโตวัฒนวิทย์ ร.ร.ยะหาศรียานุกูล ร.ร.บ้านบาละ ร.ร.นิคมสร้างตนเองภาคใต้ 1 ร.ร.กาบังพิทยาคม ร.ร.บ้านลูโบ๊ะปันยัง
สตูล	: ร.ร.อนุบาลทุ่งหว้า ร.ร.บ้านโตนป่าหนั้น ร.ร.บ้านวังพระเคียน ร.ร.กำแพงวิทยา ร.ร.พืมานพิทยาสรรค์ ร.ร.ทุ่งหว้าวรวิทย์ ร.ร.ท่าแพผดุงวิทย์ ร.ร.ควนโดนวิทยา ร.ร.ควนกาหลงพิทยาคม “นิคมวัฒนา” ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดสตูล
ปัตตานี 1	: ร.ร.บ้านยางมะรูด ร.ร.อนุบาลปัตตานี ร.ร.เดชะปัตตยานุกูล ร.ร.บ้านกะลาพอ ร.ร.ชุมชนบ้านปาตา ร.ร.วังกะพ้อพิทยาคม ร.ร.วัดสารวัน ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัด ปัตตานี

- ปัตตานี 2 : ร.ร.โพธิ์ศรีราชศึกษา ร.ร.ทุ่งยางแดงพิทยาคม ร.ร.ประตูปุโรหิตวิทยา ร.ร.แม่ลานวิทยา
ร.ร.ศิริราชสามัคคี ร.ร.วัดมุจลินทวาปีวิหาร
- สงขลา 1 : ร.ร.อนุบาลสงขลา ร.ร.แจ้งวิทยา ร.ร.สงขลาพิทยาคม ร.ร.บ่อทรายเจริญธรรม ร.ร.วัดศาลาลหลวงบน
ร.ร.วัดทุ่งบัว/วัดแหลมบ่อท่อ ร.ร.ธรรมโฆษิต ร.ร.สามบ่อวิทยา ร.ร.สทิงพระวิทยา ร.ร.ระโนด
- สงขลา 2 : ร.ร.วัดโคกสมานคุณ ร.ร.ท่าจีนอุดมวิทยา ร.ร.หาดใหญ่วิทยาลัย ร.ร.พะตงประธานศรีวัฒน์
ร.ร.ไสตศึกษาสงขลา
- สงขลา 3 : ร.ร.นาทวีพิทยาคม ร.ร.เทพา ร.ร.เทพพิทยากานะมาศ ร.ร.ทัพช้างพิทยาคม ร.ร.สะเดา
“ขรรค์ชัยกัมพลานนท์อนุสรณ์” ร.ร.ชุมชนบ้านปาดัง ร.ร.ชุมชนบ้านทางควาย ร.ร.บ้านนาม่วง
- นราธิวาส 1 : ร.ร.นราสิกขาลัย ร.ร.ตันหยงมัส ร.ร.บ้านเยื้อง ร.ร.บ้านแป๊ะบุญ ร.ร.บ้านยะมะ ร.ร.บ้านค้อลอกาเว
- นราธิวาส 2 : ร.ร.บ้านยานิง ร.ร.บ้านคุดงยอ ร.ร.บ้านแว้ง ร.ร.มัธยมสุโหงปาดี ร.ร.ตากใบ ร.ร.สุคิจริณีวิทยา
ร.ร.สุโหงโก-ลก

เขตกรุงเทพมหานคร

- กรุงเทพมหานคร 1 : ร.ร.กุนนทีรุทธารามพิทยาคม ร.ร.เจ้าพระยาวิทยาคม ร.ร.เตรียมอุดมศึกษา ร.ร.ไตรมิตรวิทยาลัย
ร.ร.เทพศิรินทร์ ร.ร.เบญจมราชาลัย ร.ร.ปทุมคงคา ร.ร.พระโขนงพิทยาลัย ร.ร.พุทธจักรวิทยา
ร.ร.มักกะสันพิทยา ร.ร.มัธยมวัดธาตุทอง ร.ร.โยธินบูรณะ ร.ร.ยานนาวาเวศวิทยาคม
ร.ร.วชิรธรรมสาธิต ร.ร.สตรีพร้อมพรรณ ร.ร.ปัญญาทรัพย์ ร.ร.นวลวรรณศึกษา ร.ร.वासเทวี ร.ร.สวนบัว
ร.ร.ราชินี ร.ร.อัสสัมชัญคอนเวนท์ ร.ร.บัณฑิตวิทยา ร.ร.วัฒนาวิทยาลัย ร.ร.อนุบาลจันทร์เจ้า
ร.ร.เศรษฐเสถียร ร.ร.ไสตศึกษาทุ่งมหาเมฆ ศูนย์การศึกษาพิเศษ ส่วนกลาง กรุงเทพมหานคร
- กรุงเทพมหานคร 2 : ร.ร.มัธยมวัดบึงทองหลาง ร.ร.บางกะปิสุขุมновพันธ์อุปถัมภ์ ร.ร.รัตนโกสินทร์สมโภช บางเขน
ร.ร.ลาดปลาเค้าพิทยาคม ร.ร.จันทร์หุ่นบำเพ็ญ ร.ร.ดอนเมืองจตุรจินดา ร.ร.บดินทรเดชา
(สิงห์ สิงหเสนี) 4 ร.ร.ราชวินิตบางเขน ร.ร.รัตนโกสินทร์สมโภช ลาดกระบัง ร.ร.ศรีพฤฒา
ร.ร.นวมินทราชินูทิศ เบญจมราชาลัย ร.ร.บางบัว (เพ่งตั้งตรงจิตรวิทยาจารย์) ร.ร.ไทยรัฐวิทยา 75
ร.ร.พระยาประเสริฐสุนทราศรัย ร.ร.บ้านหนองบอน (นัยนานนท์อนุสรณ์) ร.ร.วัดมหาบุศย์
(พิทักษ์ถาวรคุณ) ส ร.ร.ตรีเศรษฐบุตรบำเพ็ญ
- กรุงเทพมหานคร 3 : ร.ร.ฤทธิณรงค์รอน ร.ร.จันทร์ประดิษฐาราม ร.ร.มัธยมวัดหนองแขม ร.ร.ศึกษานารีวิทยา
ร.ร.มัธยมวัดสิงห์

รายชื่อสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาออกโรงเรียน จัดนิทรรศการ และ Open House ระหว่างวันที่ 1 -18 กรกฎาคม 2547

ภาคกลาง

- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดอ่างทอง
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดลพบุรี
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสาคร
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดสุพรรณบุรี
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดสิงห์บุรี
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดกาญจนบุรี
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดชัยนาท
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดปทุมธานี
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดนครปฐม
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดราชบุรี
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเพชรบุรี
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดสมุทรสงคราม
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดสระบุรี
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดนนทบุรี
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
- ศูนย์ฝึกวิชาชีพจังหวัดกาญจนบุรี
“สามสงฆ์ทรงพระคุณ” จังหวัดกาญจนบุรี
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดกาญจนบุรี
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร

ภาคเหนือ

- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดกำแพงเพชร
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดตาก
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพิจิตร

- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดนครสวรรค์
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดแพร่
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพะเยา
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดน่าน
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดลำปาง
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเพชรบูรณ์
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดสุโขทัย
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดเชียงราย
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดพิษณุโลก
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดลำพูน
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดอุตรดิตถ์
- ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทย
บริเวณชายแดนจังหวัดเชียงราย
- ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทย
บริเวณชายแดนจังหวัดอุตรดิตถ์
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดนครสวรรค์
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดลำปาง

ภาคตะวันออก

- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดปราจีนบุรี
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดจันทบุรี
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดนครนายก
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดระยอง
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดสมุทรปราการ
- ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัดสระแก้ว

- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดฉะเชิงเทรา
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชลบุรี
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดตราด
- ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพเกษตรกรรมวัดญาณสังวราราม
วรมหาวิหาร อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทย
บริเวณชายแดนจังหวัดสระแก้ว
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดสระแก้ว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอุดรธานี
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดหนองคาย
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดขอนแก่น
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดศรีสะเกษ
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดยโสธร
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดบุรีรัมย์
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมหาสารคาม
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกาฬสินธุ์
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครพนม
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสกลนคร
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดเลย
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชัยภูมิ
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครราชสีมา
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดร้อยเอ็ด
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุรินทร์
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดหนองบัวลำภู
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอุดรธานี
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดมุกดาหาร
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอำนาจเจริญ
- ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทย
บริเวณชายแดนจังหวัดมุกดาหาร

- ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทย
บริเวณชายแดนจังหวัดสุรินทร์
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดนครราชสีมา
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดอุบลราชธานี

ภาคใต้

- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดชุมพร
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุราษฎร์ธานี
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพัทลุง
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดกระบี่
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดพังงา
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดระนอง
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดตรัง
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนครศรีธรรมราช
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดปัตตานี
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดนราธิวาส
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสตูล
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดภูเก็ต
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดยะลา
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสงขลา
- ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรไทยบริเวณชายแดน
จังหวัดชุมพร
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดตรัง
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษา
จังหวัดนครศรีธรรมราช
- ศูนย์วิทยาศาสตร์เพื่อการศึกษาจังหวัดยะลา

รายชื่อสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
จัดนิทรรศการ และ Open House ระหว่างวันที่ 17-18 กรกฎาคม 2547
ประกอบด้วย วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยเกษตรกรรม
วิทยาลัยสารพัดช่างและวิทยาลัยการอาชีพ
รวมทั้งสิ้น 412 สถาบันการศึกษา ทั่วประเทศ
โดยแยกเป็นภาคต่าง ๆ ดังนี้

ภาคกลาง

จังหวัดเพชรบุรี	- วท.เพชรบุรี วอศ.เพชรบุรี วช.เพชรบุรี วก.เขาย้อย วก.บ้านลาด วชท.เพชรบุรี
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	- วท.ประจวบคีรีขันธ์ วก.วังไกลกังวล วก.บางสะพาน วก.ปราณบุรี
จังหวัดราชบุรี	- วท.ราชบุรี วท.ราชบุรีแห่งที่ 2 วท.โพธาราม วชท.ราชบุรี วช.ราชบุรี วก.บ้านโป่ง วก.ปากท่อ
จังหวัดชัยนาท	- วท.ชัยนาท วชท.ชัยนาท วก.หันคา
จังหวัดอุทัยธานี	- วท.อุทัยธานี วชท.อุทัยธานี วช.อุทัยธานี วก.บ้านไร่
จังหวัดนครสวรรค์	- วท.นครสวรรค์ วท.แม่วงก์ วอศ.นครสวรรค์ วชท.นครสวรรค์ วก.นครสวรรค์ วก.บรรพตพิสัย
จังหวัดอ่างทอง	- วท.อ่างทอง วก.วิเศษชัยชาญ วก.โพธิ์ทอง
จังหวัดสิงห์บุรี	- วท.สิงห์บุรี วท.สิงห์บุรีแห่งที่ 2 วอศ.สิงห์บุรี วชท.สิงห์บุรี วก.อินทร์บุรี
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	- วท.พระนครศรีอยุธยา วทอ.พระนครศรีอยุธยา วท.อุตสาหกรรมยานยนต์ วอศ.พระนครศรีอยุธยา วชท.ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร วช.พระนครศรีอยุธยา วก.เสนา วก.มหาราช
จังหวัดลพบุรี	- วท.ลพบุรี วท.ลพบุรีแห่งที่ 2 วอศ.ลพบุรี วชท.ลพบุรี วช.ลพบุรี วก.โคกสำโรง วก.ชัยบาดาล
จังหวัดสระบุรี	- วท.สระบุรี วท.มวกเหล็ก วท.ท่าหลวงซิเมนต์ไทยอนุสรณ์ วอศ.สระบุรี วช.สระบุรี วก.สระบุรี วก.หนองแค
จังหวัดกาญจนบุรี	- วท.กาญจนบุรี วอศ.กาญจนบุรี วชท.กาญจนบุรี วช.กาญจนบุรี วก.กาญจนบุรี วก.พนมทวน
จังหวัดสุพรรณบุรี	- วท.สุพรรณบุรี วอศ.สุพรรณบุรี วชท.สุพรรณบุรี วช.บรรหาร-แจ่มใส วก.คูทอง วก.สองพี่น้อง
จังหวัดสมุทรสงคราม	- วท.สมุทรสงคราม วช.สมุทรสงคราม วก.อัมพวา
จังหวัดนครปฐม	- วท.นครปฐม วอศ.นครปฐม วช.นครปฐม วก.นครปฐม วก.บางแก้วฟ้า วก.พุทธมณฑล
จังหวัดสมุทรสาคร	- วท.สมุทรสาคร วก.บ้านแพ้ว

ภาคเหนือ

เชียงใหม่

แม่ฮ่องสอน

ลำพูน

แพร่

น่าน

อุตรดิตถ์

เชียงราย

พะเยา

ลำปาง

สุโขทัย

ตาก

กำแพงเพชร

พิษณุโลก

พิจิตร

เพชรบูรณ์

- วท.เชียงใหม่ วท.สันกำแพง วอศ.เชียงใหม่ วษท.เชียงใหม่ วช.เชียงใหม่ วก.ฝาง วก.จอมทอง
- วก.นวมินทราชินีแม่ฮ่องสอน
- วท.ลำพูน วษท.ลำพูน วก.ป่าซาง วก.บ้านโฮ้ง
- วท.แพร่ วอศ.แพร่ วษท.แพร่ วช.แพร่ วก.สอง วก.ลอง
- วท.น่าน วช.น่าน วก.บัว วก.เวียงสา
- วท.อุตรดิตถ์ วอศ.อุตรดิตถ์ วช.อุตรดิตถ์ วก.พิชัย
- วท.เชียงราย วท.กก.เชียงราย วอศ.เชียงราย วษท.เชียงราย วก.เชียงราย วก.เทิง
- วท.พะเยา วษท.พะเยา วก.เชียงคำ วก.ดอกคำใต้
- วท.ลำปาง วอศ.ลำปาง วช.ลำปาง วก.เถิน วก.เกาะคา
- วท.สุโขทัย วอศ.สุโขทัย วษท.สุโขทัย วช.สุโขทัย วก.ศรีสัชชนาลัย วก.ศรีสำโรง
- วษท.ตาก วช.ตาก วก.แม่สอด วก.บ้านตาก
- วท.กำแพงเพชร วษท.กำแพงเพชร วช.กำแพงเพชร วก.ชาณุวรลักษณบุรี
- วท.พิษณุโลก วท.สองแคว วอศ.พิษณุโลก วพ.บึงพระพิษณุโลก วช.พิษณุโลก วก.นครไทย
- วท.พิจิตร วษท.พิจิตร วช.พิจิตร วก.โพทะเล
- วท.เพชรบูรณ์ วษท.เพชรบูรณ์ วช.เพชรบูรณ์ วก.เพชรบูรณ์ วก.ชนแดน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัดสระแก้ว

จังหวัดปราจีนบุรี

กรุงเทพมหานคร

จังหวัดปทุมธานี

จังหวัดสมุทรปราการ

- วท.สระแก้ว วษท.สระแก้ว วก.วังน้ำเย็น
- วท.ปราจีนบุรี วท.นุรพาปราช.บ้านค่าย วท.มาบตาพุด วช.ระยอง วก.แก่ง
- วท.มีนบุรี วท.กก.มหานคร วท.ราชสิทธาราม วท.ดอนเมือง วท.ดุสิต กกว.ช่างทองหลวง วพ.บางนา วพ.อินทราชัย วอศ.เอี่ยมมะล่อ วบท.กรุงเทพ วศ.กรุงเทพฯ วพ.ธนบุรี วพ.เขตพูน วอศ.เสาวภา วอศ.ธนบุรี วช.พระนคร วช.สี่พระยา วช.ธนบุรี วช.นครหลวง วก.นวมินทราชูทิศ วก.กาญจนาภิเษกหนองจอก
- วท.ปทุมธานี วท.ธัญบุรี ศูนย์ฝึกอบรบมวศ.วกรรมเกษตร วก.ไทรน้อย
- วช.สมุทรปราการ วก.พระสมุทรเจดีย์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

จังหวัดเลย	- วท.เลย วอศ.เลย วก.ด่านซ้าย วก.วังสะพุง
จังหวัดขอนแก่น	- วท.ขอนแก่น วท.น้ำพอง วอศ.ขอนแก่น วษท.ขอนแก่น วช.ขอนแก่น วก.ขอนแก่น วท.ชุมแพ วท.กระนวน วท.บ้านไผ่ วท.พล
จังหวัดหนองบัวลำภู	- วท.หนองบัวลำภู วท.ศรีบุญเรือง
จังหวัดอุดรธานี	- วท.อุดรธานี วท.ก.ภ.อุดรธานี วอศ.อุดรธานี วบท.อุดรธานี วษท.อุดรธานี วช.อุดรธานี วท.กุมภวาปี วท.บ้านผือ วท.หนองหาน
จังหวัดหนองคาย	- วท.หนองคาย วทอ.หนองคาย วอศ.หนองคาย วท.บึงกาฬ วท.เซกา
จังหวัดนครพนม	- วท.นครพนม วท.บ้านแพง วษท.นครพนม วช.นครพนม วท.ธาตุพนม วท.นาหว้า
จังหวัดสกลนคร	- วท.สกลนคร วช.สกลนคร วท.สว่างแดนดิน วท.พรรณานิคม
จังหวัดมหาสารคาม	- วท.มหาสารคาม วอศ.มหาสารคาม วษท.มหาสารคาม วช.มหาสารคาม วท.พยัคฆภูมิพิสัย วท.วาปีปทุม
จังหวัดกาฬสินธุ์	- วท.กาฬสินธุ์ วท.เขาวง วช.กาฬสินธุ์ วท.ห้วยผึ้ง วท.หนองกุงศรี วท.คำม่วง
จังหวัดร้อยเอ็ด	- วท.ร้อยเอ็ด วท.สุวรรณภูมิ วอศ.ร้อยเอ็ด วษท.ร้อยเอ็ด วท.ร้อยเอ็ด วท.โพนทอง วท.เกษตรวิสัย วท.พนมไพร
จังหวัดอำนาจเจริญ	- วท.อำนาจเจริญ วท.หัวตะพาน
จังหวัดยโสธร	- วท.ยโสธร วษท.ยโสธร วท.เลิงนกทา
จังหวัดอุบลราชธานี	- วท.อุบลราชธานี วท.เดชอุดม วอศ.อุบลราชธานี วษท.อุบลราชธานี วช.อุบลราชธานี วท.ตระการพืชผล วท.เขมราฐ วท.วารินชำราบ
จังหวัดบุรีรัมย์	- วท.บุรีรัมย์ วท.คูเมือง วษท.บุรีรัมย์ วช.บุรีรัมย์ วท.นางรอง วท.สตึก
จังหวัดสุรินทร์	- วท.สุรินทร์ วอศ.สุรินทร์ วช.สุรินทร์ วท.ท่าตูม วท.สังขะ วท.ศีขรภูมิ วท.ปราสาท
จังหวัดศรีสะเกษ	- วท.ศรีสะเกษ วษท.ศรีสะเกษ วช.ศรีสะเกษ วท.ศรีสะเกษ วท.กันทรลักษณ์ วท.ขุนหาญ
จังหวัดนครราชสีมา	- วท.นครราชสีมา วท.ปักธงชัย วท.หลวงพ่อกุณปริสุทโธ วท.สุรนารี วอศ.นครราชสีมา วบท.นครราชสีมา วษท.นครราชสีมา วช.นครราชสีมา วท.บัวใหญ่ วท.พิมาย วท.ชุมพวง วท.ปากช่อง
จังหวัดชัยภูมิ	- วท.ชัยภูมิ วษท.ชัยภูมิ วช.ชัยภูมิ วท.บำเหน็จณรงค์ วท.แก้งคร้อ
จังหวัดมุกดาหาร	- วท.นวมินทร์ราชินีมุกดาหาร วท.นิคมคำสร้อย

ภาคใต้

จังหวัดนราธิวาส

- วท.นราธิวาส วษท.นครธิวาส วช.นราธิวาส วก.ตากใบ วก.สุโงโกะ-ลก

จังหวัดยะลา

- วท.ยะลา วอศ.ยะลา วช.ยะลา วก.เบตง วก.รามัน

จังหวัดปัตตานี

- วท.ปัตตานี วท.ภภ.ปัตตานี วอศ.ปัตตานี วก.ปัตตานี วก.สายบุรี

จังหวัดสตูล

- วท.สตูล วษท.สตูล วก.ละงู

จังหวัดพัทลุง

- วท.พัทลุง วษท.พัทลุง วช.พัทลุง วก.บางแก้ว วก.ควนขนุน

จังหวัดสงขลา

- วท.หาดใหญ่ วท.จะนะ วอศ.สงขลา วษท.สงขลา วป.ติณสูลานนท์ วช.สงขลา

วก.หลวงประทานราษฎร์นิกร วก.นาทวี วก.สมเด็จพระเจ้าพระโคะ

จังหวัดระนอง

- วท.ระนอง วษท.ระนอง วก.กระบุรี

จังหวัดชุมพร

- วท.ชุมพร วป.ชุมพรเขตรอุดมศักดิ์ วช.ชุมพร วก.หลังสวน วก.ท่าแซะ

จังหวัดสุราษฎร์ธานี

- วท.สุราษฎร์ธานี วท.สุราษฎร์ธานีแห่งที่ 2 วอศ.สุราษฎร์ธานี วษท.สุราษฎร์ธานี

วช.สุราษฎร์ธานี วก.ไชยา วก.เวียงสระ

จังหวัดนครศรีธรรมราช

- วท.นครศรีธรรมราช วท.สิชล วท.ทุ่งสง วทอ.นครศรีธรรมราช วอศ.นครศรีธรรมราช

วศ.นครศรีธรรมราช วษท.นครศรีธรรมราช วช.นครศรีธรรมราช วก.นครศรีธรรมราช

วก.หัวไทร วก.พรหมคีรี

จังหวัดตรัง

- วท.ตรัง วษท.ตรัง วช.ตรัง วก.ตรัง วก.ห้วยยอด วก.ปะเหลียน วก.กันตัง

จังหวัดกระบี่

- วท.กระบี่ วษท.กระบี่ วช.กระบี่ วก.อ่าวลึก วก.คลองท่อม

จังหวัดพังงา

- วท.พังงา วษท.พังงา วก.ท้ายเหมือง วก.ตะกั่วป่า

จังหวัดภูเก็ต

- วท.ภูเก็ต วท.ถลาง วอศ.ภูเก็ต วช.ภูเก็ต

รายชื่อสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา จัดนิทรรศการและ Open House ระหว่างวันที่ 17-18 กรกฎาคม 2547

มหาวิทยาลัยของรัฐ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น	มหาวิทยาลัยเชียงใหม่	มหาวิทยาลัยทักษิณ
มหาวิทยาลัยบูรพา	มหาวิทยาลัยมหิดล	มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง		สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง	มหาวิทยาลัยนเรศวร	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
มหาวิทยาลัยแม่โจ้	มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช	มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ		มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี		มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเวียงจันทน์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช	มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม	มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง	มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา	มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี	มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีวิทยาลัย		มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์	มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง	มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตถ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์	มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี	มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด	มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม
มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ	มหาวิทยาลัยราชภัฏกาฬสินธุ์	มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

มหาวิทยาลัยเอกชน

มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	มหาวิทยาลัยเกริก	มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต
มหาวิทยาลัยคริสเตียน	มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา	มหาวิทยาลัยชินวัตร
มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น	มหาวิทยาลัยนิวัฒนา	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีมหานคร
มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต	มหาวิทยาลัยพายัพ	มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
มหาวิทยาลัยรังสิต	มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล	มหาวิทยาลัยเว็บสเตอร์ (ประเทศไทย)
มหาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งเอเชีย		มหาวิทยาลัยศรีปทุม
มหาวิทยาลัยสยาม	มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย	มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ
มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ	มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย	มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์
วิทยาลัยเซนต์เทเรซา-อินติ	วิทยาลัยเซนต์หลุยส์	วิทยาลัยเซาธ์อีสท์บางกอก
วิทยาลัยดุสิตธานี	วิทยาลัยตาปี	วิทยาลัยทองสุข
วิทยาลัยเทคโนโลยีธรมบุรี	วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้	วิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล
วิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี	วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ	วิทยาลัยนอร์ท-เชียงใหม่
วิทยาลัยนานาชาติซิลเลอร์-แฮตมฟอร์ด		วิทยาลัยปทุมธานี
วิทยาลัยโปลีเทคนิคภาคตะวันออกเฉียงเหนือวิทยาลัยบัณฑิตเอเชีย		วิทยาลัยฟาร์อีสเทิร์น
วิทยาลัยภาคกลาง	วิทยาลัยมิชชัน	วิทยาลัยเมืองหาดใหญ่
วิทยาลัยโยนก	วิทยาลัยรัชต์ภาคย์	วิทยาลัยรัตนบัณฑิต
วิทยาลัยลุ่มน้ำปิง	วิทยาลัยศรีโสภณ	วิทยาลัยสันตพล
วิทยาลัยแสงธรรม	วิทยาลัยอิสลามยะลา	วิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
วิทยาลัยบัณฑิตบริหารธุรกิจ	วิทยาลัยพิษณุโลก	

คณะผู้ดำเนินการจัดทำ

ดร.อดิศักดิ์	ไพธารามิก
นายสุธรรม	แสงประทุม
นายปิยะบุตร	ชลวิจารณ์
นายกว้าง	รอบคอบ
นายสุนัย	จุลพงศธร
ดร.พีรพันธุ์	พาลุสุข
นายแพทย์ทศพร	เสรีรักษ์
ดร.คุณหญิงกษมา	วรวรรณ ณ อยุธยา
นางพรนิภา	ลิมปพยอม
นายวีระศักดิ์	วงษ์สมบัติ
รศ.ดร.ภาวิศ	ทองโรจน์
ศ.ร.ต.อ.ดร.วรเดช	จันทร์ศร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ
ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวงศึกษาธิการ
ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ที่ปรึกษารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
เลขาธิการคณะกรรมการการอาชีวศึกษา
เลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา
เลขาธิการสภาการศึกษา

LA 1220 ศ615ป 2547 บ 14714 ฉ.1

ผู้แต่ง กระทรวงศึกษาธิการ.

ชื่อเรื่อง ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่.

บ 14714 ฉ.1

LA 1220 ศ615ป 2547 กระทรวงศึกษาธิการ.
ปฏิรูปการศึกษายุคใหม่.

สร้างเสริมโอกาสในการศึกษาให้แก่ประชาชนทุกคน
สร้างระบบการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ
พัฒนามาตรฐานการศึกษา
เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของประเทศ